

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**"ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ"**

**ΟΝΟΜΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ
Α.Μ. 2003267**

**ΤΜΗΜΑ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ**

ΙΟΥΛΙΟΣ, 2009

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άποψη του κτιρίου του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Μ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ
Α.Μ. 2003267**

ΙΟΥΛΙΟΣ, 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>ΣΕΛΙΔΑ</u>
ΕΣΩΦΥΛΛΟ	1
ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6-7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΚΥΠΡΟΣ</u>	9-27
1.1. Σύντομο ιστορικό (γεωγραφικά στοιχεία και ιστορικό πλαίσιο).	10-15
1.2. Οργανωτικό πλαίσιο.	16-17
1.3. Περιβαλλοντική νομοθεσία.	18-19
1.4. Περιβαλλοντική πολιτική.	20
1.5. Ειδικές συνθήκες.	21
1.6. Κοινωνικο - οικονομική κατάσταση (Πληθυσμός)	22
1.7. Στέγαση και συνθήκες υγείας.	23
1.8. Χρήση ενέργειας.	24-25
1.9. Οι μελλοντικές προοπτικές του Τουρισμού.	26-27
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΛΕΜΕΣΟΣ</u>	28-44
2.1. Η πόλη της Λεμεσού.	29-31
2.2. Λεμεσός. Ιστορική περιοχή.	32-34
2.3. Κοινωνικο – οικονομική ανασκόπηση.	
2.3.1. Πληθυσμός.	35-36
2.3.2. Τουρισμός.	37-38
2.3.3. Οικονομία.	39
2.4. Περιβαλλοντική πολιτική.	40
2.5. Αξιοποίηση εδάφους.	41

2.6. Αστικές μεταφορές.	42-43
2.7. Υδατοπρομήθεια.	44
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ</u>	45-114
3.1. Ορισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.	46
3.2. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο.	47
3.3. Πολεοδομική νομοθεσία.	48-49
3.4. Τι ονομάζεται Δήμος (ορισμός).	50-51
3.5. Πρόνοιες του Νέου Περί Δήμων Νόμου.	52-54
3.6. Καινοτομίες του Νέου Περί Δήμων Νόμου.	55-56
3.7. Οι διάφορες υποεπιτροπές του Δήμου.	57-60
3.8. Αρμοδιότητες των Δήμων.	61-62
3.9. Εξουσίες των Δήμων.	63-65
3.10. Ο Δήμαρχος.	66-69
3.11. Διαχειριστική επιτροπή.	70-73
3.12. Διάφορες υπηρεσίες του Δήμου.	
3.12.1. Γραμματεία.	74-75
3.12.2. Οικονομικό Τμήμα.	76-106
Προϋπολογισμός του Δήμου Λεμεσού για το 2009	(79-106)
3.12.3. Τμήμα Δημοτικού Μηχανισμού.	107-108
3.12.4. Τμήμα Καθαριότητας.	109-111
3.12.5. Πολιτιστικό Τμήμα.	112-114
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο</u>	
4.1. Διεθνείς συμβάσεις.	115
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	116-117
ΧΑΡΤΕΣ	
Α': ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ	11
Β': ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	17
Γ': ΑΠΟΨΗ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ	31
Δ': ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ	38

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	118-146
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Κυρωτικός) Νόμος.	119-130
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Συνέντευξη με ένα Δημοτικό Σύμβουλο.	131-134
Συνέντευξη με ένα Δημοτικό Υπάλληλο.	135-138
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. Συμπεράσματα	139-140
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. Ερωτηματολόγιο.	141-148
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	149-151

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στον 21^ο αιώνα η αποκέντρωση των εξουσιών με αυτοδιοίκηση, αποτελεί κοινωνική ανάγκη και βασικό στοιχείο εκσυγχρονισμού και λειτουργικότητας της κρατικής μηχανής μιας χώρας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως θεσμός που από τη φύση του εξελίσσεται και εκσυγχρονίζεται συνεχώς, θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερες δραστηριότητες πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής. Με επίκεντρο τις δραστηριότητες της προς τον άνθρωπο και τη συνεχή προσπάθεια για εμπλοκή και συμμετοχή του στα κοινά για μια ολοκληρωμένη αυτοδιοίκηση, θα δώσει την ελευθερία, την εξουσία και τα μέσα στον άνθρωπο, τον εργαζόμενο και τον πολίτη, το δημότη δηλαδή, να οργανώσουν τη ζωή τους καλύτερα.

Πιστεύω ότι στη σύγχρονη κοινωνία όπου υπάρχουν στη διάθεση του ανθρώπου όλα τα μέσα τεχνολογίας, πρέπει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναβαθμίζεται συνεχώς και να εκσυγχρονίζεται τόσο σε ανθρώπινο επιστημονικό προσωπικό, όσον και σε μέσα και εξοπλισμό.

Το θέμα της πτυχιακής μου εργασίας με τίτλο «**ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ**» έχει σκοπό να περιγράψει πώς λειτουργεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο, και συγκεκριμένα στην πόλη της Λεμεσού, από την οποία κατάγομαι, η οποία είναι η μεγαλύτερη τόσο σε έκταση, όσον και σε πληθυσμό, σε συγκεκριμένα θέματα που αφορούν τους τομείς της κοινωνίας και του πολιτισμού. Τα στοιχεία που επεξεργάστηκα είναι παρμένα από το Αρχείο του Δήμου Λεμεσού από διάφορα βιβλία σχετικά με το Δήμο και την Κυπριακή Νομοθεσία καθώς και από συνεντεύξεις που πήρα από ένα Δημοτικό Σύμβουλο και ένα Δημοτικό Υπάλληλο-Τμηματάρχη.

Θα 'θελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με βοήθησαν με κάθε τρόπο στην ολοκλήρωση της προσπάθειας μου αυτής, μου έδωσαν τις απαραίτητες πληροφορίες

και γενικά μου παρέθεσαν τις γνώσεις και τις προσωπικές τους εμπειρίες, για να ολοκληρωθεί η συγκεκριμένη πτυχιακή μου εργασία.

Ιδιαίτερα θερμές ευχαριστίες, εκφράζω προς την επιβλέπουσα καθηγήτρια και εισηγήτρια της πτυχιακής μου διατριβής, κυρία Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου για την όλη συμβολή και βοήθειά της στην ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.

Οι συμβουλές και οι εισηγήσεις της, καθώς και η περιοδική εποπτεία και επίβλεψη συνέβαλαν στην όσο το δυνατό πιο άρτια ολοκλήρωση της εργασίας μου και με έχουν βοηθήσει στην όλη προσπάθειά μου να ετοιμάσω μια όσο το δυνατό εμπεριστατωμένη πτυχιακή εργασία.

Τέλος ευχαριστώ την οικογένεια μου που με στήριξε σε όλο το στάδιο της προετοιμασίας και της ολοκλήρωσης της πτυχιακής μου εργασίας συμβάλλοντας στην ολοκλήρωσή της, αλλά και στην σφαιρική ανάδειξη της προσωπικότητάς μου σαν σπουδαστή σε θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ♦ Η ανάθεση της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων στους ίδιους τους κατοίκους μιας συγκεκριμένης τοπικής περιφέρειας, όπως είναι η Λεμεσός, δίδει το δικαίωμα στους κατοίκους της ν' αναπτύξουν πρωτοβουλίες για να χειριστούν οι ίδιοι τα τοπικά θέματα.
- ♦ Μια προσπάθεια δύσκολη, κατά την άποψη μου, η οποία χρειάζεται τη βοήθεια ενός σύγχρονου και ολοκληρωμένου πλαισίου εάν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο έχει περάσει διάφορα εξελικτικά στάδια μέχρι σήμερα αλλά δεν βρίσκεται ακόμη στο επίπεδο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ♦ Χρειάζεται όμως η ουσιαστική συμμετοχή και σύμπραξη του συνόλου του λαού καθώς επίσης και συμμετοχή όλων των παραγόντων και υπηρεσιών που διαθέτει μια σύγχρονη πόλη, για να εξασκηθεί η δημόσια εξουσία μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- ♦ Στη μελέτη μου αυτή προσπάθησα να παρουσιάσω και να αναλύσω με παραδείγματα τις υπηρεσίες που διαθέτει ο Δήμος της πόλης που κατάγομαι της Λεμεσού, ως πρώτη πόλη της ιδιαίτερης πατρίδας μου, της Κύπρου, η οποία πιστεύω ότι αποτελεί πρότυπο για την ανάπτυξη του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΚΥΠΡΟΣ

1.1. Σύντομο ιστορικό (γεωγραφικά στοιχεία και ιστορικό πλαίσιο).

Η Κύπρος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου με έκταση 9,251 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Οι ακτές του νησιού καλύπτουν περίπου 784 χιλιόμετρα¹.

Τα ζεστά και ξηρά καλοκαίρια παρατείνονται από τον Ιούνιο μέχρι το Σεπτέμβριο και ξεχωρίζουν από τους βροχερούς χειμώνες που διαρκούν από το Νοέμβριο μέχρι το Μάρτιο από σύντομες καλοκαιρινές και ανοιξιάτικες εποχές. Αυτό το κλίμα ευνοεί την ανάπτυξη της γεωργίας και του τουρισμού στην Κύπρο.

Σαν σταυροδρόμι τριών Ηπείρων της Αφρικής, της Ασίας και της Ευρώπης, το νησί έχει μια μακρά ιστορία πολιτικών αναταραχών η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα λόγω του ατυχούς διαχωρισμού του βόρειου μέρους του, που επήλθε με την τουρκική εισβολή του 1974. Η πολυτάραχη ιστορία του νησιού δεν αποθαρρύνει ωστόσο τους τουρίστες. Τρία σχεδόν εκατομμύρια απόλαυσαν το 2007 τα πολλά θέλγητρά του².

Το κλίμα της Κύπρου είναι γενικά μεσογειακό. Στα νότια πλησιάζει προς το υποτροπικό με σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις ορεινές και πεδινές περιοχές. Η μέση θερινή θερμοκρασία είναι +28° έως + 35° C και η μέση χειμερινή είναι +10° έως το +15° C.

Η μέση στάθμη των βροχοπτώσεων είναι 200-380 χιλιοστόμετρα στις πεδιάδες, 500 χιλιοστόμετρα στα παράλια και μέχρι 1000 χιλιοστόμετρα στις ορεινές περιοχές³.

¹ Βλέπε συνημμένο ΧΑΡΤΗ Α', σελ. 8

² Κύπρος. Έκδοση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), σελ. 1-3.

³ Κύπρος. Έκδοση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), σελ. 1.

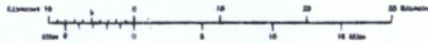

LOCATION DIAGRAM

DISCOVER OUR WORLD

A Visitor's Map of Cyprus

Scale 1:400000

REFERENCE

Topographical features	Tourist interest features
<ul style="list-style-type: none"> Railway with barbed wire numbers Main road Secondary road Express motor road, up motor cycle Fishing shelter Boat harbor (in harbor) Sovereign Base Area boundary District boundary Limit of area accessible to tourists of the Turkish occupation 	<ul style="list-style-type: none"> Camp site Picnic Area CTO Regional Branch CTO regional post Church, Monastery Castle, Fort Museum Sanctuary Ancient site Beach Tourist Information Bureau

ABBREVIATION
CTO - Cyprus Tourist Organisation

ΧΑΡΤΗΣ Α*

Η ιστορία της Κύπρου είναι από τις αρχαιότερες στον κόσμο. Τα πρώτα σημάδια πολιτισμού παρουσιάζονται πριν από 8.000 χρόνια.

Η ανακάλυψη χαλκού στο νησί την Τρίτη χιλιετηρίδα π.Χ. έφερε πλούτο και εμπόριο στην Κύπρο. Η εγκατάσταση Ελλήνων Μυκηναίων και αργότερα Αχαιών, τον 15^ο αιώνα π.Χ. στην Κύπρο, είχε σαν αποτέλεσμα να εξελιχθεί σε σημαντικό κέντρο του Ελληνικού πολιτισμού. Σαν αποτέλεσμα της στρατηγικής της θέσης και του φυσικού της πλούτου, κατακτήθηκε από διάφορους λαούς. Ωστόσο η Κύπρος κατόρθωσε να διατηρήσει τη γλώσσα και την πολιτιστική της κληρονομιά ανέπαφη. Ο Όμηρος και άλλοι αρχαίοι Έλληνες ποιητές και φιλόσοφοι, συχνά έκαναν αναφορά στην Κύπρο εκφράζοντας το θαυμασμό τους για τον πολιτισμό της. Στη σημερινή Κυπριακή διάλεκτο, υπάρχουν φράσεις και λέξεις που έλκουν την καταγωγή τους κατευθείαν από τον Όμηρο⁴.

Μετά τη διαίρεση της Αυτοκρατορίας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, η Κύπρος έγινε ένα από τα κυριότερα κέντρα της Αυτοκρατορίας των Πτολεμαίων της Αιγύπτου. Στην κυριαρχία των Ρωμαίων περιήλθε το 58 π.Χ.

Τόσο κατά τη διάρκεια της Πτολεμαϊκής περιόδου όσο, και της Ρωμαϊκής, το Ιερό της Αφροδίτης στην Πάφο υπήρξε το κέντρο της θρησκευτικής και πολιτιστικής ζωής του νησιού. Μετά τη διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας το 330 μ.Χ., η Κύπρος έγινε επαρχία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Τον Χριστιανισμό έφερε στο νησί τον 1^ο αιώνα μ.Χ. ο ίδιος ο Απόστολος Παύλος μαζί με τον Απόστολο Βαρνάβα που καταγόταν από τη Σαλαμίνα και θεωρείται ο ιδρυτής της Εκκλησίας της Κύπρου⁵.

⁴ Ιστορία της Κύπρου. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έκδοση 2006, (Πρώτη έκδοση 1994), σελ. 12 + 18.

⁵ Ιστορία της Κύπρου. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έκδοση 2006, (Πρώτη έκδοση 1994), σελ. 70.

Η Βυζαντινή περίοδος άφησε στην Κύπρο μια πλούσια καλλιτεχνική και αρχιτεκτονική κληρονομιά.

Κατά τη διάρκεια των Σταυροφοριών, η Κύπρος καταλήφθηκε από το Ριχάρδο τον Λεοντόκαρδο. Αργότερα το νησί κυβέρνησαν οι Λουζινιανοί και οι Ενετοί.

Το 1571 οι Οθωμανοί εισέβαλαν στο νησί. Η Οθωμανική κατάκτηση είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία στην Κύπρο του Τουρκοκυπριακού πληθυσμού. Ο πληθυσμός αυτός που αποτελείτο από μέλη του οθωμανικού στρατού που είχε εγκατασταθεί στο νησί και από χριστιανούς που κατ' ανάγκη εξισλαμίσθηκαν ανερχόταν, σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή, στο 18.4% του συνόλου του Κυπριακού πληθυσμού.

Κατά την Οθωμανική περίοδο αναφέρονται πολλές περιπτώσεις στις οποίες Έλληνες και Τούρκοι μαζί ενωμένοι αγωνίστηκαν ενάντια στον καταπιεστικό ζυγό των Οθωμανών. Η Οθωμανική διακυβέρνηση τερματίστηκε το 1878 όταν η Κύπρος παραχωρήθηκε από το Σουλτάνο στη Βρετανία με τη Συνθήκη του Βερολίνου.

Γεγονός που σημάδεψε την ελληνοκυπριακή ιστορία ήταν το περίφημο ΕΝΩΤΙΚΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ του οποίου επικεφαλής ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Β΄. Με συντριπτική πλειοψηφία υπέρ του ΝΑΙ οι Κύπριοι επέλεξαν Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και κήρυξαν έναρξη ενός απελευθερωτικού αγώνα, που έμελλε να μείνει στην ιστορία σαν ο ξεσηκωμός των Κυπρίων για απελευθέρωση.

Η Βρετανική διακυβέρνηση του νησιού κράτησε μέχρι τον Αύγουστο του 1960 όταν μετά από τον τετραετή απελευθερωτικό αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών) κατά των Βρετανών από τον Ελληνοκυπριακό πληθυσμό, η Κύπρος ανακηρύχθηκε ανεξάρτητη δημοκρατία.

Το Σύνταγμα του 1960 που επιβλήθηκε στην Κύπρο, αποδείχτηκε ανεφάρμοστο σε πολλές από τις πρόνοιές του και δημιούργησαν προστριβές κυρίως μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, στους οποίους είχαν δοθεί υπερβολικά προνόμια. Το Σύνταγμα παραχωρούσε στην Τουρκοκυπριακή Κοινότητα, που αποτελούσε το 19% περίπου του πληθυσμού, δικαιώματα συμμετοχής στην Κυβέρνηση και τη Δημόσια Υπηρεσία κατά 30% και στο Στρατό και την Αστυνομία κατά 40%. Εδίδοντο επίσης δικαιώματα αρνησικυρίας στον Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο που παρακώλυαν την ομαλή λειτουργία του κράτους⁶.

Το 1963 ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Γ', υπέβαλε προτάσεις για τροποποίηση του Συντάγματος για να διευκολυνθεί η λειτουργία του νεοσύστατου Κυπριακού κράτους. Η απάντηση της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας ήταν η ανοικτή ανταρσία το Δεκέμβριο του 1963, για την οποία οι Τουρκοκύπριοι έκαναν προετοιμασίες από πριν. Οι Τουρκοκύπριοι Υπουργοί μαζί με τον Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο, αποχώρησαν από την κυβέρνηση κι οι Τουρκοκύπριοι δημόσιοι υπάλληλοι στη μεγάλη τους πλειοψηφία έπαυσαν να προσέρχονται στην εργασία τους. Από τότε η Τουρκοκυπριακή ηγεσία άρχισε να ακολουθεί πολιτική που αποσκοπούσε στη διχοτόμηση της Κύπρου και την προσάρτηση του ενός τμήματος από την Τουρκία. Στην εφαρμογή της πολιτικής της αυτής, η Τουρκοκυπριακή ηγεσία καθοδηγείται από την Τουρκική Κυβέρνηση.

Στις 15 Ιουλίου 1974, η στρατιωτική χούντα που κυβερνούσε στην Ελλάδα, οργάνωσε πραξικόπημα για την ανατροπή του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπισκόπου Μακάριου του Γ', και χρησιμοποίησε για το σκοπό αυτό δυνάμεις που βρίσκονταν στην Κύπρο για να την υπερασπίσουν από τουρκική επίθεση. Ο Πρόεδρος Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Γ' κατόρθωσε να διαφύγει στο εξωτερικό όπου συνέχισε τους αγώνες του για το Κυπριακό δίκαιο. Η Τουρκία με πρόφαση το πραξικόπημα, εισέβαλε στην Κύπρο στις 20 Ιουλίου, με αποβατικό

⁶ Ιστορία της Κύπρου. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έκδοση 2006, (Πρώτη έκδοση 1994), σελ. 114.

στόλο και αεροπορία και μέχρι τις 23 Ιουλίου, που επιτεύχθηκε κατάπαυση του πυρός, κατόρθωσε να εγκαταστήσει προγεφύρωμα στα βόρεια, στην περιοχή της Κερύνειας. Από το προγεφύρωμα αυτό, άρχισαν να εισρέουν υλικό και άνδρες και στις 14 Αυγούστου οι Τούρκοι εισβολείς εξαπέλυσαν νέα επίθεση με αποτέλεσμα να θέσουν τελικά κάτω από τον έλεγχό τους το 37% περίπου του Κυπριακού εδάφους.

Η Άγκυρα προσπάθησε να παρουσιάσει την εισβολή σαν ειρηνευτική επιχείρηση που αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης που είχε παραβιαστεί από το πραξικόπημα⁷. Εντούτοις, και μετά την αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης και την επιστροφή του Προέδρου Μακαρίου το Δεκέμβρη του 1974, τα Τουρκικά στρατεύματα παρέμειναν και υποστήριξαν τα σχέδια της Τουρκίας για εποίκισμό της Κύπρου σαν πρώτο βήμα προς την προσάρτηση. Διακόσιες χιλιάδες Ελληνοκύπριοι, το 40% του ολικού Ελληνικού πληθυσμού του νησιού, εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους στην κατεχόμενη περιοχή και να γίνουν δυστυχώς πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα (κάτι σαν τους "ελεύθερους πολιορκημένους").

Στην αναζήτηση μιας ειρηνικής λύσης, η Κυπριακή Κυβέρνηση συμφώνησε στη διεξαγωγή δικοινοτικών συνομιλιών, δίνοντας πάντοτε έμφαση στο ότι αυτές μόνο θα μπορούσαν να λύσουν την εσωτερική πτυχή του Κυπριακού προβλήματος, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα ότι υπάρχει στην Κύπρο ένα πολύ σοβαρό, διεθνές πρόβλημα δηλ. της επιδρομής και της κατοχής και τονίζοντας την ανάγκη δράσης από τη Διεθνή Κοινότητα για ειρηνική λύση του προβλήματος⁸.

⁷ Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική και Νεότερη, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σελ. 298-303.

⁸ Έκδοση Κυβερνητικού Τυπογραφείου "25 χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας", σελ. 9-11.

1.2. Οργανωτικό πλαίσιο.

Η Κύπρος χωρίζεται διοικητικά σε έξι επαρχίες, συμπεριλαμβανομένης της επαρχίας Λεμεσού. Το Υπουργείο Εσωτερικών διορίζει σε κάθε επαρχία ένα Έπαρχο (Νομάρχη), υπεύθυνο για τις εργασίες των Συμβουλίων Βελτιώσεως και των χωριών, όχι όμως και των Δήμων. Ο Έπαρχος είναι ο πρόεδρος των Συμβουλίων Βελτιώσεως ενώ οι Δήμοι διοικούνται από ένα εκλεγμένο Συμβούλιο και το Δήμαρχο.

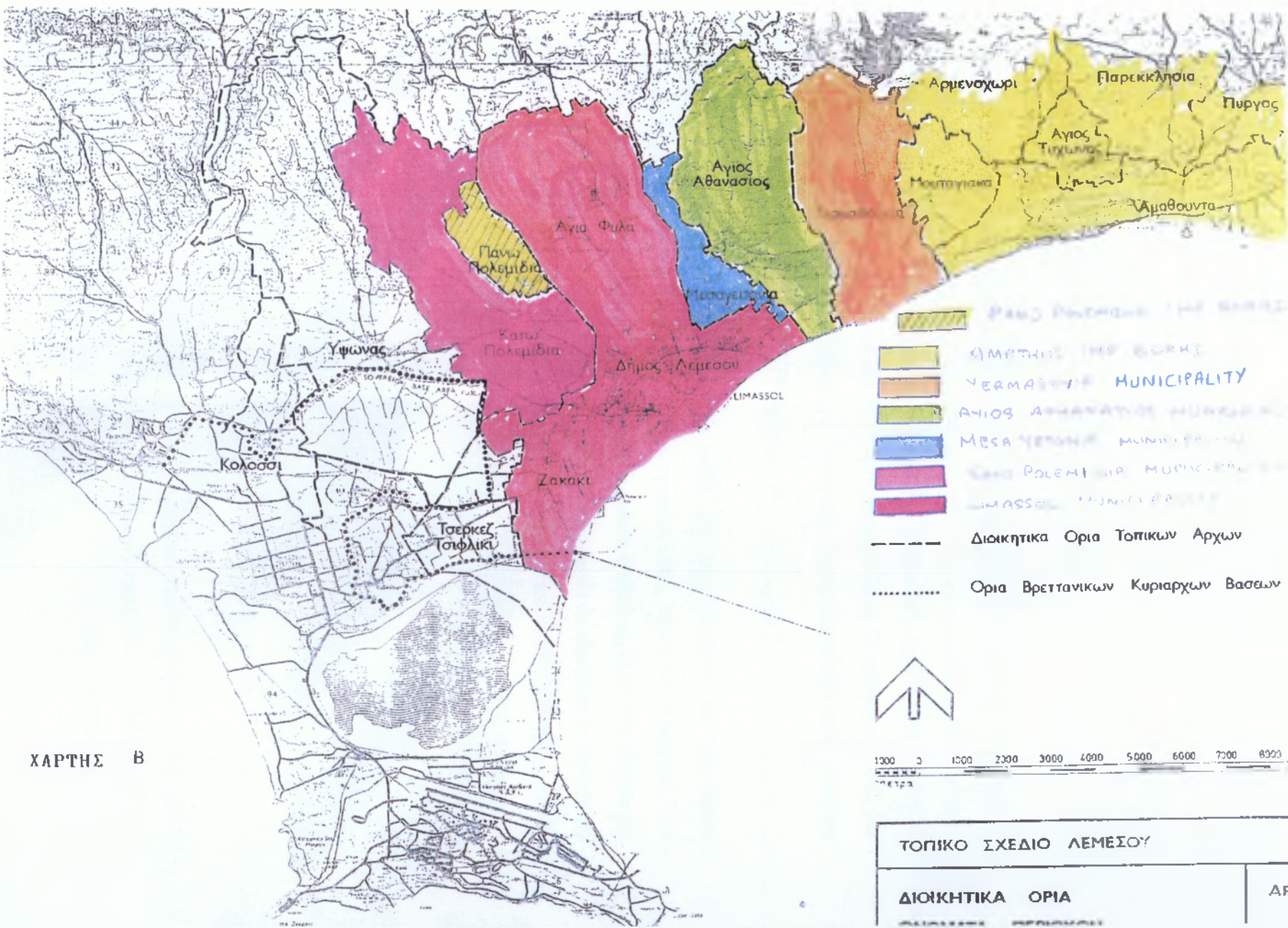
Η μείζων περιοχή της Λεμεσού, περιλαμβάνει πέντε Δήμους (Λεμεσός, Κάτω Πολεμίδια, Μέσα Γειτονιά, Γερμασόγεια και Άγιος Αθανάσιος), το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντος και πολυάριθμα χωριά⁹.

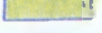

Επίσης η Κυβέρνηση, μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, είναι υπεύθυνη για τον πολεοδομικό σχεδιασμό στα αστικά κέντρα και την ύπαιθρο. Ο Υπουργός Εσωτερικών έχει ωστόσο μεταβιβάσει ευθύνες που σχετίζονται με τον έλεγχο του σχεδιασμού, στους τέσσερις κυριότερους Δήμους της Κύπρου, τη Λάρνακα, τη Λευκωσία, τη Πάφο και τη Λεμεσό, όπου λειτουργούν και ως Πολεοδομική Αρχή.

Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας καθώς και το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λεμεσού Αμαθούντος (Σ.Α.Λ.Α.), των οποίων η δικαιοδοσία επεκτείνεται σ' ολόκληρη σχεδόν τη μείζονα περιοχή της Λεμεσού, ελέγχονται στην ουσία από τη Λεμεσό. Τρία από τα επτά μέλη του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας ανήκουν στο Συμβούλιο Δημοτικό Λεμεσού ενώ ολόκληρο το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου παρακάθεται στο Συμβούλιο Αποχετεύσεως. Επίσης, ο Δήμαρχος Λεμεσού είναι ο Πρόεδρος και του Συμβουλίου Αποχετεύσεως¹⁰.

⁹ Βλέπε συνημμένο ΧΑΡΤΗ Β' σελ. 14.

¹⁰ Αρχείο Δήμου Λεμεσού.

- ΠΑΝΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΑ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΚΙΜΕΡΗΣ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΝΕΡΜΑΣΙΟΥ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΜΕΣΑ ΝΕΤΟΝΙΑ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΑ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- ΛΙΜΑΣΣΟΛ ΜΗΝΙΣΤΕΡΙΑ
- Διοικητικά Ορια Τοπικών Αρχών
- Ορια Βρετανικών Κυριαρχών Βασών

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ

ΔΡ

ΧΑΡΤΗΣ Β

ΧΑΡΤΗΣ Β

1.3. Περιβαλλοντική νομοθεσία.

Στην Κύπρο δεν υπάρχει ενιαία περιβαλλοντική νομοθεσία.

Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί ωστόσο, ν' απαιτήσει από την αρμόδια υπηρεσία περιβαλλοντικές εκτιμήσεις για ορισμένα είδη αναπτυξιακών έργων όπως λατομεία, φράγματα, ορυχεία, χώρους απόρριψης τοξικών αποβλήτων καθώς και για σημαντικά σχέδια των οποίων η χρηματοδότηση ξεπερνά το ενάμιση εκατομμύριο ευρώ. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν απαιτούνται συγκεκριμένα στα πλαίσια κάποιας νομοθεσίας, αποτελούν απλά μέρος της διαδικασίας σε διοικητικό επίπεδο.

Μεγάλος αριθμός νομοσχεδίων τα οποία ενδυναμώνουν τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προγράμματα και δημιουργούν νέα, έχουν ανακοινωθεί και παραμένουν εκκρεμή. Ένα ενιαίο, παραδείγματος χάριν, περιβαλλοντικό νομοθετικό πλαίσιο, βρίσκεται σήμερα στο στάδιο μελέτης στην Κύπρο. Κάποια άρθρα του αναφέρουν: (α) εδραίωση του οργανωτικού και διοικητικού πλαισίου για περιβαλλοντικό σχεδιασμό, (β) πρόνοιες για την εφαρμογή περιβαλλοντικών αρχών όπως είναι το καθήκον του πολίτη, η εκτίμηση των επιπτώσεων πάνω στο περιβάλλον, τα περιβαλλοντικά σχέδια αποζημίωσης και η αρχή «όποιος ρυπαίνει πληρώνει».

Πέρα από το προαναφερθέν σχέδιο, θα ήταν φρόνιμο αν το περιβαλλοντικό νομοθετικό σχέδιο συνδυάζεται με τη σχετική εκπαίδευση για να λάβει το κοινό γνώση των περιβαλλοντικών θεμάτων και κινδύνων, αλλά και για να δοθούν στις ιδιωτικές βιομηχανίες και στο ευρύτερο κοινό, οικονομικά κίνητρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Στην Κύπρο υπάρχουν νόμοι για τον έλεγχο της μόλυνσης των υδάτων¹¹, της μόλυνσης της ατμόσφαιρας από βιομηχανικές πηγές¹²

¹¹ Νόμος Αρ. 69, 1991.

¹² Νόμος Αρ. 70, 1991.

και των επικίνδυνων ουσιών¹³ παρόλο που οι κανονισμοί και οι διατάξεις για την πλήρη εφαρμογή και των τριών νόμων έχουν εγκριθεί, τα ατμοσφαιρικά επίπεδα ποιότητας για το νερό και τον αέρα βρίσκονται ακόμη σε διάφορα στάδια προετοιμασίας¹⁴.

¹³ Νόμος Αρ. 199, 1991.

¹⁴ Αρχείο Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

1.4. Περιβαλλοντική πολιτική.

Στην Κύπρο, την ευθύνη για την εκπόνηση περιβαλλοντικών πολιτικών, φέρει το Υπουργικό Συμβούλιο. Η εφαρμογή γίνεται μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Τρία διοικητικά σώματα καθοδηγούν το Συμβούλιο: Το Συμβούλιο για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η Επιτροπή Περιβάλλοντος και η Υπηρεσία Διατήρησης Περιβάλλοντος. Και τα τρία είναι αλληλένδετα.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος προεδρεύει του Συμβουλίου για την Προστασία του Περιβάλλοντος το οποίο ιδρύθηκε το 1988. Το Συμβούλιο αποτελείται από αντιπροσώπους του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, συμβουλευεί τον Υπουργό πάνω σε περιβαλλοντικές πολιτικές και θέματα και ενεργεί σαν σύνδεσμος μεταξύ των περιβαλλοντικών ομάδων και της Κυβέρνησης.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος αποτελείται από αντιπροσώπους διαφόρων Υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Εσωτερικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας, καθώς και τους Διευθυντές του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Η Επιτροπή αναθεωρεί περιβαλλοντικά θέματα, δίνει συμβουλές σχετικά με την εκπόνηση περιβαλλοντικών πολιτικών και αναλαμβάνει το γενικό συντονισμό μεταξύ των διαφόρων υπουργείων κατά την ανάπτυξη τέτοιων πολιτικών.

Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ασχολείται με τα διοικητικά θέματα της Επιτροπής. Επίσης διασφαλίζει την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής¹⁵.

¹⁵ Αρχείο Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

1.5. Ειδικές συνθήκες.

Ειδικές συνθήκες συγκροτούν μια αρκετά συνηθισμένη εικόνα σε μερικές περιοχές και πόλεις της Μεσογείου. Ιδιαίτερες όμως είναι οι συνθήκες αυτές στην Κύπρο γενικά και πιο συγκεκριμένα στη Λεμεσό, όπου είναι μοναδικές.

Η τουρκική εισβολή του 1974 και ο επακόλουθος διαμελισμός του νησιού άφησε στην Κυπριακή Δημοκρατία 200,000 εκτοπισμένους και μια οικονομία ερείπιο. Η στέγαση και η εξεύρεση εργασίας γι' αυτούς τους πρόσφυγες, καθώς και η αναστύλωση της οικονομίας ήταν πλέον θέματα εθνικής επιβίωσης. Οι έλεγχοι όσον αφορά τον προγραμματισμό αναστάληκαν και η οικονομική ανάπτυξη επισκίασε κάθε άλλη σκέψη. Η αποφασιστικότητα και η εργατικότητα του ντόπιου πληθυσμού διαφαίνεται στην ταχεία ανατροπή της οικονομικής κατάστασης του κράτους. Το περιβάλλον όμως, πλήρωσε πολύ ακριβά την ανάρρωση αυτή.

Σε χρόνο μηδέν η Μείζων περιοχή της Λεμεσού απορρόφησε περισσότερους από 30,000 κατοίκους. Οι πρόσφυγες παρακινήθηκαν να χρησιμοποιήσουν το μόνο που τους απέμεινε, δηλαδή την τέχνη και τις επαγγελματικές τους ικανότητες, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη πολυάριθμων μικρών εργαστηρίων και βιοτεχνιών κατά τα επόμενα λίγα χρόνια. Σε ορισμένες περιπτώσεις αυτά φύτρωσαν στην καρδιά καινούργιων οικιστικών περιοχών.

Οι νεοφερμένοι κάτοικοι, με την πείρα και τις γνώσεις του πρόσφατου παρελθόντος στην Κερύνεια και την Αμμόχωστο, βοήθησαν στην ανάπτυξη της νέας τουριστικής βιομηχανίας. Η τουριστική ανάπτυξη αποτέλεσε μια από τις μεγάλες επιτυχίες της αναστύλωσης. Η απρογραμμάτιστη όμως οικοδόμηση, η υπερβολική ανάπτυξη των ακτών και η καταστροφή παραδοσιακών κτιρίων, φορολόγησαν βαριά το περιβάλλον¹⁶.

¹⁶ Αρχείο Δήμου Λεμεσού και Αρχείο Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.).

1.6. Κοινωνικο-οικονομική κατάσταση (Πληθυσμός).

Το 1996, ο πληθυσμός της Κύπρου ήταν 601.377, σημείωσε δηλαδή μια αύξηση της τάξης του 17,4% από την τελευταία απογραφή του 1982. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης ήταν 1,62%. Ο αριθμός των νοικοκυριών σημείωσε κατά την ίδια περίοδο μια αύξηση 27,8% φθάνοντας τα 185,417. Το μέσο μέγεθος των κατοικιών ήταν 3,24% σε σύγκριση με 3,51% το 1982 και 3,95% το 1976¹⁷.

Η ραγδαία τουριστική ανάπτυξη, από μερικές χιλιάδες επισκέπτες το 1977 σε μισό εκατομμύριο το 1996, είχε σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική δομή της πόλης και το τουριστικό ρεύμα συντέλεσε στην άσκηση ακόμη μεγαλύτερης πίεσης. Εκτός από τους τουρίστες που έχουν σαν κύριο προορισμό τη Λεμεσό, ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 80% των τουριστών που διαμένουν σε άλλα μέρη του νησιού, επισκέπτεται την πόλη μία τουλάχιστον φορά, κατά τη διάρκεια της παραμονής του¹⁸.

Η τάση που επικρατεί στην αύξηση του πληθυσμού και του αριθμού των νοικοκυριών στις αστικές και αγροτικές περιοχές, φανερώνει την παρουσία σημαντικών διαφορών, οι οποίες αποκαλύπτουν μια έκδηλη τάση αστικοποίησης. Οι αστικές περιοχές παρουσιάζουν πολύ ψηλότερα ποσοστά αύξησης, ενώ ο πληθυσμός σε ορισμένες αγροτικές περιοχές μειώνεται, ενισχύοντας έτσι την τάση μετακίνησης από τα αγροτικά στα αστικά κέντρα. Η πυραμίδα του πληθυσμού δείχνει μια μεγάλη οικονομικά δραστήρια ομάδα που προσφέρει μια καλή αναλογία εξάρτησης. Παρ' όλα αυτά, αν οι σημερινές τάσεις βελτίωσης της υγιεινής φροντίδας και αύξησης του μέσου όρου ζωής συνεχιστούν, με τον καιρό η Κύπρος ίσως βρεθεί αντιμέτωπη μ' ένα ολοένα και γηραιότερο πληθυσμό¹⁹.

¹⁷ Αρχείο Στατιστικής και Ερευνών.

¹⁸ Αρχείο Στατιστικής και Ερευνών.

¹⁹ Αρχείο Στατιστικής και Ερευνών.

1.7. Στέγαση και συνθήκες υγείας.

Η Κύπρος μετά την εισβολή, είχε να περιθάλλει και να στεγάσει πολύ κόσμο. Έτσι σε διάφορες πόλεις κτίστηκαν συνοικισμοί οι οποίοι φιλοξενούν μέχρι και σήμερα, τους πρόσφυγες κατοίκους από το βορρά. Ο αριθμός των ατόμων που στερούνται ικανοποιητικής στέγασης είναι περιορισμένος και τα περισσότερα από τα 42,000 σπίτια, βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση.

Η Κύπρος προσφέρει 100% πρόσβαση στους τομείς για τη φροντίδα της υγείας και ο μέσος όρος ζωής είναι 77 χρόνια. Δεν υπάρχει αποδεδειγμένη σχέση μεταξύ περιβαλλοντικών συνθηκών και ποσοστών ασθενειών, κάτι που ίσως να οφείλεται εν μέρει στην έλλειψη διαθέσιμων στοιχείων.

Τα κουνούπια και οι μύγες προκαλούν παρενόχληση, δεν υπάρχουν όμως στοιχεία για ασθένειες που μεταδίδονται από έντομα²⁰.

²⁰ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

1.8. Χρήση ενέργειας.

Εκτός από την ηλιακή ενέργεια, η Κύπρος δε διαθέτει άλλες πηγές ενέργειας. Από την εισαγόμενη ενέργεια πετρελαίου, το 35% είναι άνθρακας, το 47% αργό πετρέλαιο για επί τόπου επεξεργασία και το υπόλοιπο παράγωγα πετρελαίου για απ' απευθείας κατανάλωση. Τα πλαίσια απορρόφησης της ηλιακής ενέργειας για θέρμανση του νερού είναι πολύ διαδεδομένα για οικιακή χρήση.

Ο ηλεκτρισμός παρέχεται από δύο ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς (ο ένας εκ των οποίων βρίσκεται στην περιοχή της Λεμεσού, στη Μονή), οι οποίοι κατανάλωσαν το 1996 660.000 μετρικούς τόνους πετρελαίου. Η προβλεπόμενη ζήτηση για το έτος 2.000 είναι 815 Mwe, ενώ μελετάται η ανέγερση και τρίτου ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνεται κατά μέσο όρο 8% κάθε χρόνο. Η μεγαλύτερη αύξηση εντοπίζεται στον οικιακό τομέα και οφείλεται κυρίως στην εγκατάσταση ηλεκτρικών φούρνων και συστημάτων κλιματισμού.

Ενώ οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και NOX γύρω από τις εγκαταστάσεις βρίσκονται μέσα στα πλαίσια των προδιαγραφών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπάρχουν εν τούτοις επιπτώσεις πάνω στο περιβάλλον. Ανάμεσα σ' αυτές είναι και η θερμική ρύπανση της θάλασσας, καθότι περισσότερα από 300 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο από τους δύο ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς για σκοπούς ψύξης.

Σ' ότι αφορά τη διατήρηση ενέργειας και τη χρήση εξοπλισμού που να συντείνει στην εξοικονόμησή της, δεν επιδεικνύεται αρκετό ενδιαφέρον. Φαίνεται να υπάρχει

μερική επιχορήγηση στους καταναλωτές ηλιακής ενέργειας ενώ οι τιμές ενθαρρύνουν την κατανάλωση²¹.

²¹ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και ερευνών.

1.9. Οι μελλοντικές προοπτικές του τουρισμού.

Η τοπική κοινότητα εκτιμά τη συνεισφορά του τουρισμού στην τοπική οικονομία και η Κυπριακή φιλοξενία είναι ξακουστή. Είναι όμως γενικά παραδεχτό, ότι έχουν διαπραχθεί λάθη και ότι η διαχείριση του τουρισμού πρέπει ν' αποτρέψει την περαιτέρω βλάβη (και την πιθανή καταστροφή) των ιδίων των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στοιχείων από τα οποία εξαρτάται ο ίδιος ο Τουρισμός.

Ο κρατικός Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) εισήγαγε μια πολιτική προς αποθάρρυνση της ανέγερσης νέων τουριστικών καταλυμάτων και οι τοπικές αρχές διαθέτουν τώρα περισσότερες εξουσίες για έλεγχο της τουριστικής ανάπτυξης. Ο Κ.Ο.Τ. τονίζει ότι στο μέλλον, ο τουρισμός πρέπει να στοχεύει στην ποιότητα των υπηρεσιών και όχι στην ποσότητα. Έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία ανάπτυξης μιας πιο διαφοροποιημένης τουριστικής βάσης με επίκεντρο την ποδηλασία, την πεζοπορία, τις θαλάσσιες δραστηριότητες, την προσέλκυση τουριστών στους αρχαιολογικούς χώρους του νησιού και σ' αυτούς με άγρια ζωή, σε αντίθεση με το παραδοσιακό πακέτο "άμμος, θάλασσα, ήλιος".

Ο απώτερος σκοπός πρέπει να είναι μια συνεχής τουριστική ανάπτυξη που να περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σ' ό,τι αφορά την περαιτέρω αξιοποίηση, την κατανάλωση παραγωγικών πόρων, τη διατήρηση του φυσικού πόρου και του τεχνητού περιβάλλοντος και την προστασία της τοπικής πολιτιστικής ζωής.

Ο καλύτερος τρόπος επίτευξης αυτής της ολοκληρωμένης προσέγγισης, πιστεύω ότι είναι η εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου από μία τοπική ομάδα που να εμπλέκει όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της κοινότητας και να συμπεριλαμβάνει τις τοπικές και κρατικές αρχές. Μια τέτοια ομάδα υπάρχει ήδη στη Λεμεσό, της λείπει

όμως ένα κύριο στοιχείο, η συμμετοχή διεθνών ξενοδοχειακών πρακτόρων (ιδιαίτερα από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γερμανία).

Στο παρελθόν, η τουριστική εικόνα στην περιοχή της Μεσογείου, διαμορφωνόταν με βάση τις βιομηχανίες των χωρών προέλευσης του τουριστικού ρεύματος, οι οποίες επιδίωκαν την εκμετάλλευση της τοπικής πολιτιστικής ζωής και του τοπικού περιβάλλοντος με κύριο στόχο το βραχυπρόθεσμο οικονομικό όφελος. Αυτή η κατάσταση έχει αναπόφευκτα οδηγήσει σε скаμπανεβάσματα στον αριθμό των παρατεταμένων επισκέψεων αφήνοντας τις λιγότερο εύπορες «κοινότητες υποδοχής», να υποστούν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτιστικές συνέπειες.

Στην Κύπρο, οι ιστορικές περιστάσεις, οδήγησαν σε μια πολιτική «ανοικτών αγκαλών» έναντι των ξενοδοχειακών πρακτόρων και των πελατών τους. Οι κοινότητες υποδοχής και η τουριστική βιομηχανία, φέρουν την ευθύνη για την επιδίωξη της μεγιστοποίησης του βραχυπρόθεσμου οικονομικού κέρδους, σε βάρος του περιβάλλοντος.

Τα κράτη υποδοχής τουριστών και οι ξενοδοχειακοί πράκτορες, εφαρμόζουν τώρα μια πιο περιβαλλοντικά πεφωτισμένη προσέγγιση αναφορικά με τις ανάγκες των τουριστικών προορισμών. Το όφελος από την αποφυγή περιόδων κρίσης που συνόδευσαν παρόμοιες περιόδους άνθησης σε άλλα μέρη, είναι κοινό. Θα ήταν λογικό η τουριστική βιομηχανία και τα τουριστικά πρακτορεία της Λεμεσού, να συνεισφέρουν από κοινού, τις γνώσεις και τα μέσα που διαθέτουν, για την εφαρμογή ενός στρατηγικού σχεδίου που να επιδιώκει τη σταθεροποίηση της τουριστικής κίνησης, προς όφελος όχι μόνο των τοπικών βιομηχανιών, αλλά και των ξένων, της τοπικής κοινότητας καθώς και των μελλοντικών επισκεπτών²².

²² Αρχείο Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) και Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΛΕΜΕΣΟΣ

2.1. Η πόλη της Λεμεσού.

Η πόλη της Λεμεσού βρίσκεται στη νότια ακτή του νησιού. Η Λεμεσός είναι η πρώτη σε πληθυσμό πόλη της Κύπρου και το κυριότερο λιμάνι. Θεωρείται το «**κέντρο βαρύτητας**» του νησιού, αφού βρίσκεται σε ίση περίπου απόσταση από τα άλλα τρία πιο σημαντικά πληθυσμιακά κέντρα, τη Λευκωσία στο βορρά, τη Λάρνακα στα ανατολικά και την Πάφο στα δυτικά. Από τα βουνά του Τροόδους στα βόρεια, το έδαφος κλίνει σταδιακά μέχρι τη Λεμεσό και τη θάλασσα²³.

Λεμεσός, μια μοντέρνα πόλη δίπλα στην κρυστάλλινη γαλάζια θάλασσα, όπου χειμώνα καλοκαίρι παίζει παιχνιδιάρικα το φως πάνω στα κύματα²⁴.

Μια χαρούμενη πόλη με θαυμάσια ξενοδοχεία, κέντρα διασκέδασης, ταβέρνες, καταπράσινους κήπους και θαυμάσιες παραλίες.

Μια νέα πόλη ανάμεσα σε αρχαιότητες και παλιά μνημεία. Αμαθούντα και Κούριο θυμίζουν τα πανάρχαια χρόνια. Μεσαιωνικά κάστρα, βυζαντινές εκκλησίες, μουσεία και άλλα μνημεία, συντηρούν τις μνήμες από τη μεσαιωνική και τη μεταγενέστερη ιστορία της πόλης.

Η Λεμεσός βρίσκεται ανάμεσα σε περιοχές παραδοσιακού Κυπριακού πολιτισμού, απ' όπου μπορεί κανείς να προσεγγίσει τα κρασοχώρια και τα άλλα χωριά του Τροόδους που συντηρούν τη γνήσια Κυπριακή παράδοση, τις τέχνες, τα ήθη και τα έθιμα και τον παλιό πολιτισμό του τόπου.

Μια κοσμόπολη όπου συναντιόνται άνθρωποι απ' όλες τις γωνίες του κόσμου, Ανατολίτες και Ευρωπαίοι, ξανθοί του βορρά και μελαψοί του νότου.

²³ Έκδοση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.).

²⁴ Βλέπε συνημμένο ΧΑΡΤΗ Γ', σελ. 28.

Μια ανεξάντλητη αγορά όπου προσφέρονται διάφορα αγαθά, είτε κυπριακά, είτε εξωτερικά, όπως χυμώδες καρποί, ποτά και τρόφιμα, προϊόντα της γόνιμης Κυπριακής γης, ενδύματα, υποδήματα, κοσμήματα, θαυμάσια έργα χειροτεχνίας και τέχνης, δημιουργήματα Κυπρίων τεχνιτών και άλλες χίλιες δύοπραμάτειες από τις τέσσερις γωνιές του κόσμου²⁵.

²⁵ Έκδοση Συνδέσμου Ξενοδόχων Λεμεσού και Έκδοση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.).

ΧΑΡΤΗΣ Γ'

2.2. Λεμεσός – Ιστορική περιοχή.

Η Λεμεσός έχει πλούσια αρχιτεκτονική και ιστορία. Βρίσκεται μεταξύ δύο αρχαίων πόλεων: της Αμαθούντας στα ανατολικά και του Κουρίου στα δυτικά, οι οποίες έχουν καταστραφεί από σεισμούς. Το ιστορικό ή παραδοσιακό κέντρο της Λεμεσού βρίσκεται κοντά στο μεσαιωνικό κάστρο στην παλιά συνοικία της πόλης. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από πολλά στενά φιδωτά δρομάκια και ένα μείγμα μικρών εργαστηρίων, μαγαζιών, γραφείων, οικιών και διαμερισμάτων.

Αυτή η περιοχή είναι εξαιρετικά δημοφιλής στους τουρίστες, που έρχονται να θαυμάσουν τα αρχαία κτίρια, να ψωνίσουν και να ρίξουν μια ματιά στα τόσα καταστήματα που υπάρχουν.

Το παλιό τμήμα της πόλης, είναι εντελώς διαφορετικό από το νέο. "Από τη μια οι παλαιότερες γειτονιές της Λεμεσού που είναι αρμονικές όσον αφορά τις αναλογίες και την τεχνοτροπία και που αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα της Κυπριακής Αρχιτεκτονικής και από την άλλη η μοντέρνα ανάπτυξη που επέφερε μαζικά νέες αναλογίες, διαφορετικά υλικά, διαφορετική αισθητική και εντελώς ξένο χαρακτήρα προς τα πρότυπα της Κυπριακής Παραδοσιακής ανάπτυξης". Η περιοχή συνεχίζει να βάζει την πολεοδομία σε δίλημμα, για παράδειγμα όσον αφορά τη διατήρηση του κεντρικού, ιστορικού πυρήνα με τα ιστορικά κτίρια και το πεπαλαιωμένο δίκτυο των στενών, φιδωτών δρόμων που έρχεται σε αντίθεση με τη βελτίωση της κυκλοφορίας μέσα στην πόλη.

Πολλά παλιά, παραδοσιακά κτίρια κατεδαφίστηκαν για να παραχωρήσουν τη θέση τους στη σύγχρονη ανάπτυξη. Το Τμήμα Πολεοδομίας και οικήσεως της Κυβέρνησης, είναι εξουσιοδοτημένο να εκδίδει διατάγματα Διατήρησης για την προστασία των παραδοσιακών κτιρίων, που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Από το 1982 και μετά, η Κυβέρνηση έχει εκδώσει διατάγματα

διατήρησης, τα οποία καλύπτουν 380 κτίρια, που έχουν εγγραφεί σε ένα κατάλογο. Επίσης, η Κυβέρνηση δίδει κίνητρα όπως επιδοτήσεις, χαμηλότοκα δάνεια και εξαιρέσεις από τους κανονισμούς ελέγχου των ενοικίων, για να ενθαρρύνει την προστασία των ιστορικών κτιρίων.

Το παλιό τμήμα της πόλης, διαθέτει εξέλιξη και ανάπτυξη της πόλης. Για παράδειγμα, το πεπαλαιωμένο δίκτυο των στενών δρόμων δεν είναι καθόλου κατάλληλο για τον όγκο της καθημερινής τροχαίας κίνησης. Πολλοί δρόμοι φράσσονται από αυτοκίνητα και καθίστανται συνεχώς επικίνδυνοι για τους πεζούς που είναι υποχρεωμένοι να στριμώχνονται στις στενές λωρίδες του πεζοδρομίου. Επιπλέον, το σύστημα των υπονόμων δεν είναι κατάλληλα εξοπλισμένο για τον όγκο της βροχόπτωσης, που παρατηρείται κάθε χειμώνα στην περιοχή.

Παρ' όλα αυτά η διαπλάτυνση των δρόμων για τη βελτίωση της τροχαίας κίνησης ή η διάνοιξή τους για βελτίωση του Αποχετευτικού συστήματος, θα μετέβαλλε αρνητικά το χαρακτήρα και τη χάρη της ιστορικής περιοχής. Ήδη η Κεντρική Εμπορική Περιοχή της πόλης, επεκτάθηκε προς τη διασταύρωση των οδών Αγίου Ανδρέου, Ανεξαρτησίας και Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ'.

Εξάλλου η ιστορική περιοχή, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πόλης και ένα ζωτικής σημασίας συνδετικό κρίκο με το πλούσιο παρελθόν της. Έχει όμως απομονωθεί από τη θάλασσα με την κατασκευή οκταόροφων κτιρίων κατά μήκος της παραλιακής οδού της 28^{ης} Οκτωβρίου.

Το Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου σε συνεργασία με τις διάφορες υπηρεσίες του Δήμου, ετοιμάζει μια μελέτη σχετικά με την παλιά πόλη, που ονομάζεται "Πρόγραμμα για την Περιοχή της παλιάς πόλης".

Στόχος, είναι η δημιουργία μιας ζωντανής περιοχής που θα κατοικείται, και θα κατακλύζεται από επισκέπτες, όπου θα ευημερεί το εμπόριο και η μικροβιομηχανία αντί απλά η ύπαρξη ενός τεχνητού περιβάλλοντος, ενός μουσείου για τουρίστες²⁶.

²⁶ Αρχείο Δήμου Λεμεσού - Δημοτική Βιβλιοθήκη Λεμεσού και Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

2.3. Κοινωνικο-οικονομική ανασκόπηση.

2.3.1. Πληθυσμός

Ο πληθυσμός της Λεμεσού αυξήθηκε από 22.799 το 1946 σε 87.091 το 1996. Σύμφωνα με τα πρώτα επίσημα διαθέσιμα στοιχεία κατά ανάλογο τρόπο ο πληθυσμός της Μείζονος Περιοχής της Λεμεσού ανήλθε σε 136.570 μέχρι το 1973. Πίσω από αυτούς τους αριθμούς, κρύβεται η ξαφνική έφοδος του 1974 όταν γύρω στους 200.000 πρόσφυγες μετακινήθηκαν από το βόρειο μέρος του νησιού προς το νότιο. Ο πληθυσμός της Λεμεσού αυξήθηκε σε διάστημα δύο βδομάδων κατά 30.000 (και πολύ περισσότερους προσωρινούς) κατοίκους, κάτι που είχε σαν αποτέλεσμα την άσκηση τεράστιας πίεσης στο σύστημα υποδομών και ΤΟΥ προγραμματισμού της πόλης²⁷.

Η κατανομή του πληθυσμού στις διάφορες περιοχές, δείχνει ότι η δυτική αστική περιοχή είναι το πιο πυκνοκατοικημένο τμήμα της πόλης.

Παρόλο που η Κύπρος κατατάσσεται στις αναπτυσσόμενες χώρες, στη Λεμεσό δεν υπάρχουν ζητιάνοι στους δρόμους, ούτε φτωχογειτονιές και μόνο το 1,42% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω από το καθιερωμένο όριο απορίας²⁸. Η ανεργία είναι σχεδόν ανύπαρκτη και η έλλειψη εργατικού δυναμικού θα μπορούσε κάλλιστα να αναχαιτίσει την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη.

Παρόλο που ο τουρισμός αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό στοιχείο της ντόπιας οικονομίας, η πόλη διαθέτει μια διαφοροποιημένη οικονομική βάση η οποία περιλαμβάνει το λιμάνι, τα οινοποιεία και τις άλλες βιομηχανίες.

²⁷ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

²⁸ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

Σε διάστημα 14 ετών, ο αριθμός των ξένων επισκεπτών της πόλης, αυξήθηκε από μερικές χιλιάδες σε 450.000. Αναπόφευκτα, μια τέτοια ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού, είχε καταστρεπτικά αποτελέσματα για την περιβαλλοντική, την πολιτιστική και την κοινωνική δομή της πόλης. Η Μείζων περιοχή της Λεμεσού έχει φτάσει και πιθανόν ξεπεράσει, τις δυνατότητες της αναφορικά με την απορρόφηση τουριστών²⁹.

Σε περίπτωση μη άσκησης ελέγχου πάνω στην τουριστική ανάπτυξη, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα πρόκλησης ανεπανόρθωτης ζημιάς στα ίδια τα περιβαλλοντικά και τα πολιτιστικά στοιχεία τα οποία εξαρτάται.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) κατανοεί την ανάγκη αυτή. Κάθε περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη τυγχάνει αποθάρρυνσης ενώ προγραμματίζεται μια πιο διαφοροποιημένη βάση με έμφαση στην ποιότητα των υπηρεσιών αντί στην ποσότητα.

²⁹ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

2.3.2. Τουρισμός

Πριν από το 1974, η Λεμεσός δε συμπεριλαμβανόταν στον κατάλογο των τουριστικών θέρετρων. Αντίθετα, μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε εκείνη την περίοδο, έφτασε στο συμπέρασμα ότι η Λεμεσός, σαν βιομηχανική πόλη που ήταν, δεν προσφέρετο για τουριστική αξιοποίηση.

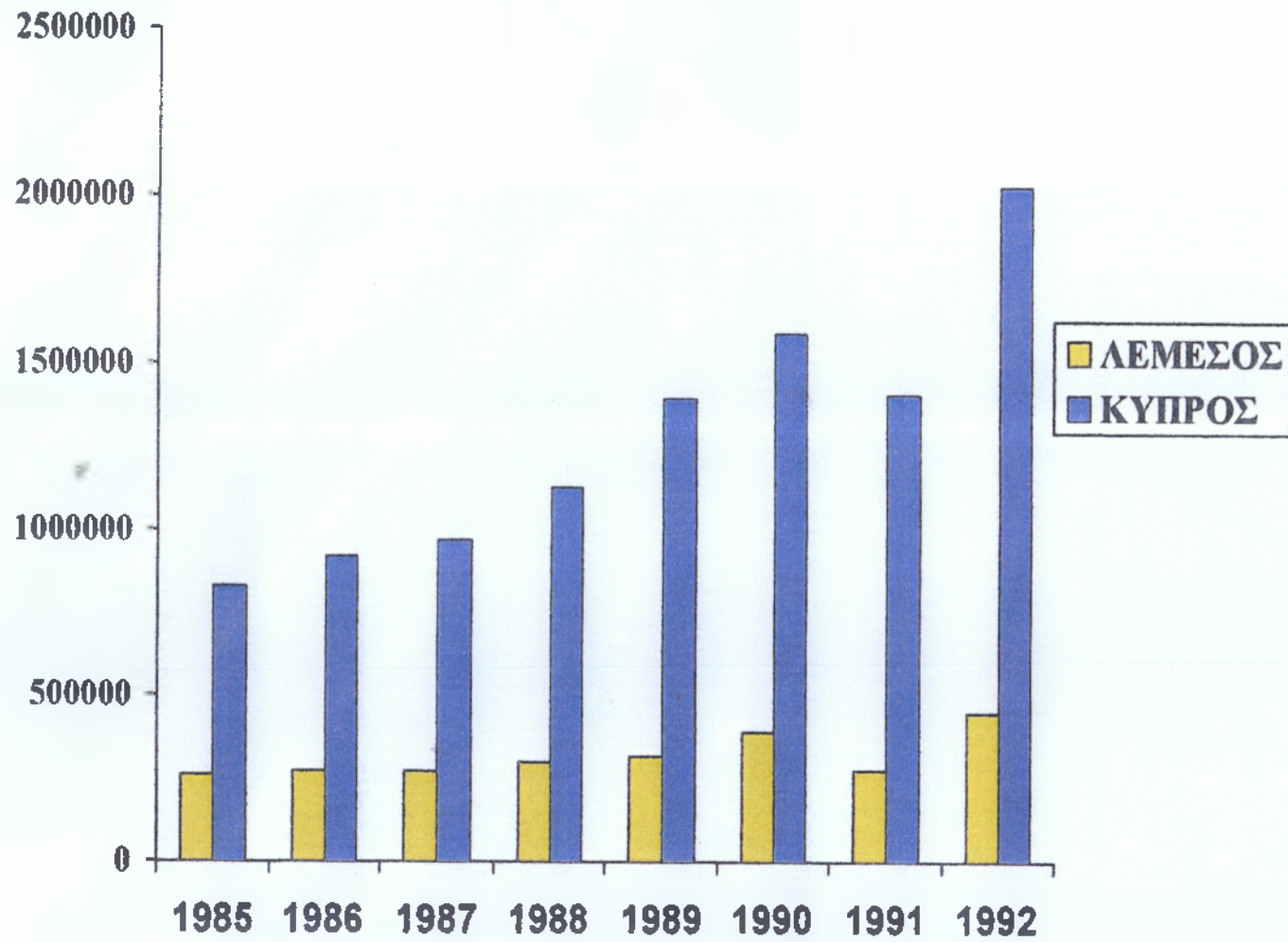
Η τουρκική εισβολή όμως, τίναξε στον αέρα την πιο πάνω αντίληψη. Μετά τα γεγονότα του 1974 τα δημοφιλή θέρετρα της Αμμοχώστου και της Κερύνειας έκλεισαν για τους τουρίστες και πολλοί από τους έμπειρους ξενοδόχους και εστιατορες των περιοχών αυτών, μετακινήθηκαν προς το νότο και ήρθαν για εγκατάσταση στη Λεμεσό. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη γρήγορη ανάπτυξη, σε μικρό χρονικό διάστημα, όλων των ειδών του τουρισμού. Ο αριθμός των ξενοδοχείων/τουριστικών διαμερισμάτων για παράδειγμα, αυξήθηκε στη Μείζονα περιοχή της Λεμεσού από μόνο ένα το 1974 σε περισσότερα από 200 μέχρι το 2008³⁰.

Το 1992, από τους 1.991.000 τουρίστες που επισκέφτηκαν την Κύπρο οι 449.966 (ποσοστό 26,6%) διέμεναν στη Λεμεσό. Ενώ ο συνολικός αριθμός των τουριστών που διέμεναν στη Λεμεσό αυξήθηκε σταδιακά, το ποσοστιαίο μερίδιο της πόλης από τις συνολικές αφίξεις στο νησί, μειώθηκε λόγω της άνθησης άλλων τουριστικών περιοχών.

Για την κίνηση του Τουριστικού Ρεύματος την περίοδο 1985-1992 θα μας διαφωτίσει ο χάρτης Δ' που ακολουθεί:

³⁰ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

Αρ. Τουριστών

Πληροφορίες Τουριστικού Ρεύματος
Λεμεσός-Κύπρος 1985-1992

ΧΑΡΤΗΣ Δ'

2.3.3. Οικονομία

Από διάφορες απόψεις η Κύπρος συγκαταλέγεται στις αναπτυσσόμενες χώρες. Συγκεκριμένα αυτή η ανάπτυξη αποτυπώνεται και στο επίπεδο της οικονομίας αφού οι πόροι και οι ανάγκες έχουν αυξηθεί κατά πολύ. Σημαντικοί δείκτες της ευμάρειας που επικρατεί στο νησί, είναι το χαμηλό ποσοστό της ανεργίας, του αναλφαβητισμού και της ακατάλληλης κατοικίας.

Το 1991 π.χ. ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στη Λεμεσό υπολογίστηκε σε 51,973, παρουσίασε δηλαδή μια αύξηση 27,8% από την προηγούμενη μέτρηση του 1984. Σε σύγκριση με την υπόλοιπη Κύπρο, η περιοχή της Λεμεσού έχει το μεγαλύτερο ποσοστό εξάρτησης από τον τουρισμό.

Η πόλη περφηανεύεται για τις δραστηριότητες του λιμανιού της και τον ανεπτυγμένο τομέα που περιλαμβάνει σημαντικά οινοποιεία. Ένα διαφοροποιημένο φάσμα βιομηχανιών μικρού και μεσαίου μεγέθους, από τις οποίες καμιά δεν εργοδοτεί περισσότερα από 500 άτομα, έχουν έδρα τους τη Λεμεσό. Σ' αυτές περιλαμβάνονται βιομηχανίες ένδυσης, σχεδιασμού και κατασκευής μηχανημάτων, συσκευασίας τροφίμων, παρασκευής ξύλινων και χάρτινων προϊόντων καθώς και πλαστικών. Ο τουρισμός έχει δώσει σημαντική ώθηση στο λιανικό εμπόριο, τη ξενοδοχειακή βιομηχανία, την τροφοδοσία, τη ψυχαγωγία και άλλους τομείς υπηρεσιών³¹.

³¹ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

2.4. Περιβαλλοντική πολιτική.

Από πολλές απόψεις, η Λεμεσός παρουσιάζει τα κλασικά περιβαλλοντικά προβλήματα μιας σύγχρονης, όλο ζωντάνια πόλης που συνεχώς επεκτείνεται. Η συνεχής και αδιάκοπη ανάπτυξη αντανακλάται στην αυξανόμενη κατανάλωση πλουτοπαραγωγικών πηγών και στη δημιουργία αποβλήτων, στην ηχορύπανση και τη ρύπανση της ατμόσφαιρας λόγω της οδικής κυκλοφορίας καθώς και στα εργοτάξια και τα οδικά έργα. Καθώς το σύστημα υποδομών προσπαθεί απεγνωσμένα να συμβαδίσει με την ανάπτυξη αυτή, οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις και οι κατοικημένες περιοχές επιχειρούν να συνυπάρξουν σ' ένα φυσικό και τεχνητό περιβάλλον που ολοένα και επιδεινώνεται.

Στα πιο πάνω, προστίθεται και το γεγονός ότι η Λεμεσός είναι μια παραλιακή πόλη και το μεγαλύτερο λιμάνι της Κύπρου. Η αυξανόμενη διακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών μέσω του νέου λιμανιού, έχει επιπτώσεις πάνω στο περιβάλλον, αφού επηρεάζει τη θάλασσα και την οδική κυκλοφορία.

Το τρίτο σημαντικό στοιχείο για το περιβάλλον της περιοχής, έγκειται στο γεγονός ότι η Λεμεσός είναι ένα Μεσογειακό τουριστικό θέρετρο που ευημερεί. Τον περασμένο χρόνο, η πόλη προσέλκυσε σχεδόν μισό εκατομμύριο επισκέπτες χάρις στο εξαιρετικό κλίμα και τις πολλές ομορφιές της, κάτι που είχε σαν αποτέλεσμα την άσκηση ακόμη μεγαλύτερης πίεσης στο περιβάλλον³².

³² Αρχείο Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) και Αρχείο Δήμου Λεμεσού.

2.5. Αξιοποίηση του εδάφους.

Η έλλειψη, στο παρελθόν, κατάλληλου ελέγχου για την αξιοποίηση της γης, είναι η κύρια αιτία του μεγάλου αριθμού περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η πόλη. Ταυτόχρονα, είναι ζήτημα καθοριστικής σημασίας για να μπορέσει στο μέλλον η Λεμεσός να απολαύσει ένα πιο σταθερό ρυθμό ανάπτυξης.

Ορισμένες από τις συνέπειες της έλλειψης κανονισμών στο παρελθόν, δεν μπορούν να αναληφθούν. Το τείχος των ξενοδοχείων και των διαμερισμάτων που παρατάσσεται κατά μήκος της παραλίας στα ανατολικά, η βιομηχανική ανάπτυξη και η εξάπλωση του λιμανιού στην παράκτια περιοχή προς τα δυτικά και η απώλεια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής είναι πλέον τετελεσμένα γεγονότα.

Ο έλεγχος της αυξανόμενης αστικοποίησης και η επακόλουθη συνεχής κάθοδος νέων κατοίκων, η προστασία και η διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού στις παραλίες, η ελάττωση του κινδύνου που διατρέχει η υγεία των κατοίκων στις μικρές βιομηχανικές κατοικημένες περιοχές, η προστασία της παλιάς ιστορικής πόλης, η μείωση της απόρριψης αποβλήτων και η βελτίωση της θέας που παρουσιάζουν οι ερημικές περιοχές, καθώς και ο περιορισμός των επιπτώσεων της χρήσης του αυτοκινήτου πάνω στο περιβάλλον, είναι ζητήματα που χρειάζονται διευθέτηση. Η επιτυχημένη επίτευξη των πιο πάνω στόχων, προϋποθέτει ένα προσεκτικό προγραμματισμό, δεδομένου ότι οι διαθέσιμοι πόροι είναι επαρκείς.

Τώρα εφαρμόζονται αυστηρότεροι έλεγχοι σε θέματα προγραμματισμού. Η ανέγερση νέων ξενοδοχείων μέσα στα όρια του Δήμου Λεμεσού, περιορίζεται πλέον με αποτελεσματικότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ρυμοτομίας. Ένας χάρτης επέκτασης της παλιάς πόλης βρίσκεται υπό ετοιμασία, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για την προστασία του ιστορικού πυρήνα της πόλης³³.

³³ Αρχείο Δήμου Λεμεσού – Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών και Αρχείο Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

2.6. Αστικές μεταφορές.

Οι αστικές μεταφορές είναι για τη Λεμεσό ένα περιβαλλοντικό θέμα – κλειδί. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση και η ρύπανση που τη συνοδεύει, είναι όμοιες μ' εκείνες που παρατηρούνται σε οποιαδήποτε σύγχρονη αστική περιοχή. Ωστόσο, θα μπορούσαμε να εκθέσουμε ως παράγοντες όξυνσης του κυκλοφοριακού προβλήματος τους εξής³⁴:

- Η συνήθεια της χρησιμοποίησης δημόσιων συγκοινωνιακών μέσων δεν έχει προωθηθεί ουσιαστικά καθόλου. Γύρω στα 1000 λεωφορεία με φτωχό αριθμό επιβατών βρίσκονται σήμερα, σε λειτουργία.
- Στην Κύπρο το φαινόμενο της πολιτιστικής εξάρτησης από το ιδιωτικό όχημα είναι πολύ έντονο.
- Η έλλειψη ελέγχου σε θέματα προγραμματισμού, έχει οδηγήσει σ' ένα αυξημένο βαθμό αστικοποίησης σε σύγκριση με τα κανονικά επίπεδα, ιδιαίτερα στην ανατολική παραλιακή ζώνη³⁵.
- Η αμέλεια των πολιτών να ξεκινούν έγκαιρα για τον προορισμό τους με αποτέλεσμα να βιάζονται και να προκαλούνται δυστυχήματα.

Το φαινόμενο αυτό της κυκλοφοριακής συμφόρησης δεν είναι δυνατό να συνεχιστεί τόσο για εμπορικούς, όσον και για περιβαλλοντικούς λόγους. Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει μεγάλα βήματα διευκόλυνσης των πολιτών. Το σημαντικότερο έργο των τελευταίων χρόνων είναι οι υπερυψωμένες γέφυρες που έχουν κατασκευαστεί και κάνουν πιο εύκολη τη ζωή των ανθρώπων. Συγκεκριμένα

³⁴ Αρχείο Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών (Κλάδος Μελετών) Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, Λευκωσία.

³⁵ Αρχείο Δήμου Λεμεσού.

έχει γίνει μεγάλη ευκολία για τους πολίτες που έρχονται από χωριά ή που θέλουν να πάνε σε άλλες πόλεις αποφεύγοντας τη συμφόρηση στο κέντρο της πόλης.

Το τοπικό σχέδιο της Λεμεσού, προνοεί τη δημιουργία συστημάτων μονόδρομων, συντονισμένων φώτων ρύθμισης της κυκλοφορίας, την αποθάρρυνση της χρήσης ιδιωτικών οχημάτων και την προώθηση των δημοσίων μεταφορών καθώς και τη δημιουργία λωρίδων για αποκλειστική χρήση τους από τα λεωφορεία. Ωστόσο, ο τρόπος υλοποίησης ορισμένων από τα πιο πάνω μέτρα δεν είναι απόλυτα σαφής³⁶.

³⁶ Αρχείο Δήμου Λεμεσού και Αρχείο Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών (Κλάδος Μελετών) Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, Λευκωσία.

2.7. Υδατοπρομήθεια.

Η ποιότητα της υδατοπρομήθειας στη Μείζονα περιοχή της Λεμεσού είναι καλή. Τα διαθέσιμα αποθέματα είναι επαρκή, η ποσότητα όμως εξαρτάται από τη χειμερινή βροχόπτωση. Κατά την περίοδο της ανομβρίας το 1989/1991 παρουσιάστηκαν αρκετές δυσκολίες και μια μεγάλης διάρκειας ξηρασία είχε σοβαρές επιπτώσεις³⁷.

58 συνολικά φράγματα συγκεντρώνουν το νερό για τις ανάγκες του νησιού και η υδατοπρομήθεια της Λεμεσού προέρχεται από δύο τέτοια φράγματα μέσω μιας σειράς γεωτρήσεων. Οι απώλειες νερού που οφείλονται σε διαρροή, ανέρχονται σε 12% μέχρι και 14%, στα πιο πεπαλαιωμένα όμως τμήματα του συστήματος διανομής διεξάγονται έργα για αποκατάσταση της λειτουργίας τους. Επίσης σημαντικό μέρος στην κατανάλωση νερού έχουν και οι τουρίστες αφού ιδίως τις καλοκαιρινές περιόδους το ποσοστό απώλειας για τη Λεμεσό ανέρχεται στο 70%.

Ο έλεγχος των αποθεμάτων νερού γίνεται από διάφορα σώματα σύμφωνα με τις ανάγκες τους, δεν υπάρχει όμως πρόγραμμα διαχείρισης του συνόλου των στοιχείων και πληροφοριών και η συχνότητα με την οποία διεξάγεται η δειγματοληψία στις γεωτρήσεις ίσως να μην είναι επαρκής.

Τα υδάτινα αποθέματα διατρέχουν τον κίνδυνο ρύπανσης από τα λύματα των υπονόμων και το ξέπλυμα των διοχετευτικών αυλακιών στο χώρο απόρριψης αποβλήτων στο Βατί και την πιθανότητα διαρροής επικίνδυνων αποβλήτων σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος κοντά στη γεώτρηση της Γερμασόγειας. Ορισμένες γεωτρήσεις αχρηστεύτηκαν λόγω μόλυνσης από νιτρικό άλας που προήλθε από την αργή διαρροή λυμάτων από τους απορροφητικούς λάκκους³⁸.

³⁷ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών.

³⁸ Αρχείο Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών - Αρχείο Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και Αρχείο Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

3.1. Ο ορισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι η διενέργεια του έργου της δημόσιας διοικήσεως κατά ένα μέρος ανατιθέμενη σε χωριστούς αυτοδιοικούμενους οργανισμούς (σε ξεχωριστά νομικά πρόσωπα) που ασκούν το εν λόγω έργο με δικά τους όργανα. Χαρακτηριστικό αυτού του συστήματος είναι ότι δυνάμει νόμων, το κράτος δημιουργεί μερικότερα νομικά πρόσωπα, τα λεγόμενα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και τους δίνει το δικαίωμα να ασκούν επί ορισμένων αντικειμένων, το λεγόμενο *imperium* δημόσια δηλαδή η καθ' αυτό εξουσία (πολιτική εξουσία)³⁹.

Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι «η υπότινος εδαφικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου διά της συμπράξεως του συνόλου των μελών του (λαού) αυτοτελής άσκησης τοπικής δημοσίας διοικήσεως υπό την εποπτεϊάν του Κράτους»⁴⁰.

³⁹ Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου, Γεώργιος Μ. Παπαχατζής, τόμος 50, σελ. 281-283.

⁴⁰ Παραδόσεις Γενικής Πολιτειολογίας, 1984, Αθανάσιος Γ. Ράικος, σελ. 121.

3.2. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο είναι θεσμός παλιός ο οποίος πέρασε από διάφορα στάδια, υπέστη μεταβολές και βελτιώσεις και θα συνεχίσει μέχρι να φτάσει στα επίπεδα και στα όρια που περικλείει η ίδια η φράση, Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή Διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από τους ίδιους τους κατοίκους συγκεκριμένης τοπικής περιφέρειας.

Από διάφορα συγγράμματα, φαίνεται ότι η αρχική μορφή της τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο ήταν υποτυπώδης. Όπως γράφει ο Σερ Τζων «Σε ποιο βαθμό η τοπική αυτοδιοίκηση αφέθηκε στα χέρια του λαού»⁴¹, μπορεί να φανταστεί ο καθένας από το γεγονός ότι στο χάρτη που προτάθηκε στο Δούκα της Σαβοΐας από τους Κυπρίους τον 16^ο αιώνα, προνοεί ότι ο λαός θα έχει το δικαίωμα να εκλέγει υπό την αίρεση της επιβεβαίωσης από το Στέμμα, τους Πρωτόγερους που θα είναι οι δημογέροντες που θα ενδιατρίβουν για τη διατροφή του λαού στις πόλεις, τις επαρχιακές πόλεις και τα φρούρια. Δεν υπάρχουν λεπτομέρειες για το πώς λειτουργούσαν τα σώματα των Πρωτόγερων πριν από τον 19^ο αιώνα. Στη σελίδα 13 της μελέτης του άλλοτε Γενικού Εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας Κρίτωνα Τορναρίτη, «**Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εν Κύπρω**»⁴², αναφέρεται:

"Εκ των προλεχθέντων φαίνεται, ότι η Τοπική Αυτοδιοίκησης εν Κύπρω ευθύς προ της Αγγλικής κατοχής, ήτο εμπιστευμένη εις αρετάς αρχάς εκλεγόμενας υπό των εχόντων τα εκλογικά προσόντα κατοίκων της περιφέρειας της τοπικής αυτοδιοικήσεως. Αι αρχαί αυταί διεξήγαν τα εις αυτάς ανατιθέμενα καθήκοντα υπό τον έλεγχον τελικώς της κεντρικής διοικήσεως ήτοι του Νομάρχου, καίτοι η διαχείρισις των τακτικών υποθέσεων ετέλει υπό την ενδιάμεσον μικτής αρχής συνισταμένης εξ οργάνων της τοπικής και της κεντρικής διοικήσεως".

⁴¹ Η Ιστορία της Κύπρου, Σερ Τζων, τόμος 4, σελ. 8.

⁴² Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εν Κύπρω, Κρίτωνα Τορναρίτη, 1972, σελ. 13.

3.3. Πολεοδομική νομοθεσία.

Το 1974, θεσπίστηκε ο Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος, ίσως το πιο σημαντικό κομμάτι νομοθεσίας που ρύθμιζε την ανάπτυξη της γης. Ο νόμος πρόσφερε, για πρώτη φορά, τη δυνατότητα εκπόνησης ενός πλαισίου λογικών κατευθυντήριων γραμμών, στρατηγικών και πολιτικών στον τομέα της πολεοδομίας στην Κύπρο. Παρόλα αυτά, η εφαρμογή του Νόμου Περί Πολεοδομίας καθυστέρησε μέχρι το Δεκέμβριο του 1990, λόγω της ανάγκης στέγασης των προσφύγων από τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου, καθώς επίσης και λόγω της αντίθεσης που εξέφραζαν οι μεγάλοι ιδιοκτήτες της. Όταν το σχέδιο ανάπτυξης δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά την 1^η Δεκεμβρίου του 1990, η Κυβέρνηση δέχτηκε περισσότερα από 6.000 παράπονα, τα μισά από αυτά από τη Λεμεσό. Εν τω μεταξύ οι Δήμοι βασίζονταν επάνω στον απαρχαιωμένο Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο του 1946, του οποίου ο πρωταρχικός στόχος ήταν να εξασφαλίσει την ασφάλεια των κτιρίων και την παροχή κατάλληλων και υγιεινών διευκολύνσεων σε μια προσπάθεια να ελέγξει και να κατευθύνει αποτελέσματα και οδήγησε σε μια ανεξέλεγκτη ανάπτυξη και υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Την ευθύνη για το φυσικό σχεδιασμό στην Κύπρο, την έχει βασικά το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Ο Υπουργός έδωσε τον έλεγχο της ανάπτυξης και του σχεδιασμού, στους τέσσερις κυριότερους Δήμους, της Λευκωσίας, της Λεμεσού, της Λάρνακας και της Πάφου. Πέρα από αυτές τις περιοχές, τις ευθύνες της πολεοδομικής ανάπτυξης τις έχει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το οποίο διατηρεί γραφεία σε κάθε μια από τις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις.

Η Κυβέρνηση έχει ετοιμάσει τοπικά σχέδια, τα οποία καλύπτουν κατά κύριο λόγο τις αστικές περιοχές και έχει κάνει δηλώσεις της πολιτικής που θα ακολουθήσει, η οποία παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τις περιοχές της υπαίθρου και για τα χωριά.

Το Δεκέμβριο του 1990, εγκρίθηκε σχέδιο για τη Μείζονα περιοχή της Λεμεσού, η οποία περιλαμβάνει το Δήμο της Λεμεσού μαζί με τους μικρούς Δήμους και τα Συμβούλια Βελτιώσεως κοντά στη Λεμεσό⁴³. Το σχέδιο καθορίζει το μέγεθος, τον τύπο και την ακριβή τοποθεσία της ανάπτυξης στην περιοχή της μεγαλούπολης. Το σχέδιο εκπονήθηκε από την Κυπριακή Κυβέρνηση μετά από διαβουλεύσεις με την επηρεαζόμενη τοπική αυτοδιοίκηση.

Από καιρού εις καιρόν, εμφανίζονται διαφορές όσον αφορά την πολεοδομική ανάπτυξη μεταξύ των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων και του Υπουργού. Αυτές οι διαφορές επιλύονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, και αν παραστεί ανάγκη, από το Ανώτατο Δικαστήριο. Η πόλη της Λεμεσού έθεσε σε αμφισβήτηση, στο Ανώτατο Δικαστήριο, αποφάσεις που πάρθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο⁴⁴.

⁴³ Βλέπε συνημμένο ΧΑΡΤΗ Β', σελ. 14.

⁴⁴ Αρχείο Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Υπουργείο Εσωτερικών) και Αρχείο Δήμου Λεμεσού.

3.4. Τι ονομάζεται Δήμος (ορισμός).

Ο Δήμος είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και η ανώτατη βαθμίδα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, στον οποίο ανατέθηκε από το Κράτος η άσκηση δημόσιας εξουσίας. Σύμφωνα με το άρθρο του περί Δήμων Νόμου, κάθε Δήμος που συστάθηκε δυνάμει του Νόμου αυτού, αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και έχει όλες τις ιδιότητες του τοιούτου προσώπου, έχει ειδική σφραγίδα και το δικαίωμα του "ενάγειν" και του "ενάγεσθαι". Ο περί Δήμων Νόμος 111/1985 έχει καταργήσει τον παλαιόν περί Δήμων Νόμο της Κύπρου και έχει δημιουργήσει τους Δήμους της Κύπρου που περιλαμβάνει τόσο τους παλαιούς Δήμους όσον και τους νεοϊδρυθέντες Δήμους που αντικατέστησαν τα παλαιά Συμβούλια Βελτιώσεως. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Περί των Δήμων Νόμου, ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί όλες τις εξουσίες, τις οποίες του παραχωρεί ο Νόμος⁴⁵.

Η διάρκεια της θητείας του Δημοτικού Συμβουλίου είναι πενταετής και ο αριθμός των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου ποικίλει ανάλογα με την αριθμητική δύναμη των δημοτών κάθε Δήμου. Τόσον ο Δήμαρχος, όσον και τα μέλη του Συμβουλίου, εκλέγονται απευθείας από τους Δημότες. Στο παρελθόν ο Δήμαρχος εκλέγετο από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ενώ με το νέο Νόμο εκλέγεται απευθείας από τους δημότες και είναι υπόλογος σ' αυτούς. Με τη διάταξη αυτή του Νόμου ο Δήμαρχος είναι Δήμαρχος της πλειοψηφίας του λαού και γι' αυτό το λόγο ο νέος Νόμος περιέλαβε το Δήμαρχο με αυξημένες εξουσίες και ευθύνες. Το άρθρο 46 του Νόμου αναφέρει ότι «ο Δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί το Δήμο εις πάσας τας επισήμους αυτού σχέσεις».

⁴⁵ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων Άρθρα 7 και 11, σελ. 6-7 και Η Διοίκηση των Δήμων μέσα στα πλαίσια του Περί Δήμων Νόμου, Νόμος 111/1985 (Αρ. 3), Ερατοσθένης Οδυσσέως, 1991.

Τα Δημοτικά Συμβούλια συγκαλούνται σε συνεδριάσεις κατά κύριο λόγο από το Δήμαρχο και οι εργασίες των συνεδριάσεων ρυθμίζονται με Κανονισμούς που εκδίδονται για το σκοπό αυτό από καιρό σε καιρό από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Τα θέματα των συνεδριάσεων καθώς και οι εργασίες των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, ρυθμίζονται από τους κανονισμούς που περιέχονται στον ίδιο τον Νόμο, στο Δεύτερο πίνακα του, έως ότου τα Δημοτικά Συμβούλια ψηφίσουν τους δικούς τους κανονισμούς.

Εφ' όσον ο Δήμος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου, οι πράξεις και οι παραλείψεις οποιουδήποτε οργάνου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία, μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος⁴⁶.

Επομένως τόσο οι πράξεις και οι παραλείψεις, όσο και οι αποφάσεις ενός Δήμου, υπόκεινται στον έλεγχο του Ανώτατου Δικαστηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

⁴⁶ Σύνταγμα Κυπριακής Δημοκρατίας 1960, Άρθρο 146, σελ. 57.

3.5. Πρόνοιες του Περί Δήμων Νόμου.

Οι κυριότερες πρόνοιες των Κανονισμών του Δεύτερου Πίνακα του Νόμου, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί σχεδόν αυτούσιες από τους Δήμους που έχουν συστήσει Κανονισμούς είναι οι εξής⁴⁷:

- Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου (μετά την τροποποίηση του Νόμου) είναι ανοικτές και κάθε θέμα που εγείρεται ενώπιον του αποφασίζεται με φανερή ψηφοφορία. Η πρόνοια αυτή συνάδει με την αρχήν του Διοικητικού Δικαίου, δηλαδή με την αρχή της πλειοψηφίας. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι συλλογικό όργανο και αποφασίζει βάσει της αρχής της πλειοψηφίας.
- Ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλεί συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά οποιοδήποτε χρόνο. Αν ο Δήμαρχος αρνείται να καλέσει συνεδρίαση μετά από μια αίτηση που του καταβάλλεται από το μισό συνολικό αριθμό των προσώπων που κατέχουν τις θέσεις των Συμβούλων, τότε οι Σύμβουλοι αυτοί μπορούν αμέσως μετά την τέτοια άρνηση του Δημάρχου να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Αν ο Δήμαρχος, αν και δεν αρνείται να συγκαλέσει τη συνεδρίαση μετά από αίτηση που του υποβάλει το ήμισυ των Δημοτικών Συμβούλων, δεν καλεί τη συνεδρίαση μέσα σε επτά μέρες από τη μέρα της υποβολής της εν λόγω αιτήσεως του μισού αριθμού των Συμβούλων, τότε οι Σύμβουλοι αυτοί μπορούν μετά την εκπνοή των επτά ημερών να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση.

⁴⁷ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Κανονισμοί (Δεύτερος Πίνακας), σελ. 77-78.

- Εικοσιτέσσερις ώρες τουλάχιστον πριν από οποιαδήποτε συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, αποστέλλεται γραπτή πρόσκληση σε κάθε μέλος του Συμβουλίου για να παραστεί στη σκοπούμενη συνεδρίαση. Η πρόσκληση αυτή θα πρέπει να αφεθεί στο συνήθη τόπο διαμονής του κάθε ενός Συμβούλου και πρέπει να καθορίζει τον ακριβή χρόνο και τον τόπο καθώς επίσης και τις εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης.

- Τουλάχιστον σαρανταοκτώ ώρες πριν από οποιαδήποτε συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ειδοποίηση που να αναφέρει τον τόπο και το χρόνο της σκοπούμενης συνεδρίασης και υπογεγραμμένη από το Δήμαρχο, αναρτάται πλησίον της εξωτερικής θύρας του Γραφείου του Δημάρχου κατά τις εργάσιμες μέρες του Δήμου.

Στην περίπτωση που η συνεδρίαση καλείται από τα μέλη του Συμβουλίου, τότε τα μέλη του Συμβουλίου θα υπογράψουν την πρόσκληση αυτή στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται οι εργασίες που πρόκειται να διεξαχθούν κατά τη σκοπούμενη συνεδρίαση.

- Καμία άλλη εργασία εκτός από εκείνη που καθορίζεται στη σχετική πρόσκληση διεξάγεται κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασεως, εκτός εάν παρευρίσκονται και συνιστούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού εκείνων που κάθε φορά κατέχουν τη θέση Συμβούλων.

- Κατά τη διάρκεια της κάθε συνεδρίασεως του Συμβουλίου, εάν ο Δήμαρχος παρίσταται σ' αυτή τότε προεδρεύει, αν όχι, προεδρεύει ένας Δημοτικός Σύμβουλος που εκλέγεται από τους παριστάμενους Δημοτικούς Συμβούλους.

- Η απαρτία του Δημοτικού Συμβουλίου για να είναι έγκυρη η συνεδρίαση του, πρέπει να είναι, εκτός άλλων όπως προνοεί ο ίδιος ο Νόμος σε εξειδικευμένες περιπτώσεις, ο μισός αριθμός πλέον ένας του συνολικού αριθμού των Δημοτικών Συμβούλων που εκάστοτε κατέχουν τη θέση Δημοτικού Συμβούλου.
- Σε περίπτωση ψηφοφορίας, τα εγυρόμενα θέματα αποφασίζονται με πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου που είναι παρόντα και ψηφίζουν κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασεως. Σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που προεδρεύει της συνεδρίασεως, έχει επιπρόσθετα προς τη δική του ψήφο και δεύτερη ή νικώσα ψήφο.
- Τα πρακτικά κάθε συνεδρίας καταγράφονται επακριβώς στο βιβλίο συνεδριάσεων από το Δημοτικό Γραμματέα και κατά την επόμενη συνεδρίαση εγκρίνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και υπογράφονται όπως προνοεί ο Νόμος.

Αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι πρόνοιες των κανονισμών του Δευτέρου Πίνακα, αλλά και των κανονισμών που έχουν θεσπίσει τα διάφορα Δημοτικά Συμβούλια αναφορικά με τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και εκεί όπου υπάρχει κενό ή ο Νόμος σιωπά, διέπονται από τες γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

3.6. Καινοτομίες του Νέου Περί Δήμων Νόμου Κύπρου.

Μια άλλη καινοτομία που εισήγαγε ο νέος περί Δήμων Νόμος είναι και ο θεσμός της Διαχειριστικής Επιτροπής και των διαφόρων άλλων Επιτροπών. Η αύξηση του αριθμού των Μελών του Δημοτικού Συμβουλίου ήτο συνάρτηση με το νέο θεσμό περί Επιτροπών. Ο θεσμός των Επιτροπών κατέστη πλέον αναγκαίος για να γίνουν τα Δημοτικά Συμβούλια πιο ευέλικτα και πιο λειτουργικά και γιατί στις επιτροπές θα αντιπροσωπεύονται κατ' αναλογία όλα τα κόμματα.

Πρώτη και πιο σημαντική από τις Επιτροπές ενός Δήμου είναι η **Διαχειριστική Επιτροπή** με τις ακόλουθες κατά κύριο λόγο αρμοδιότητες⁴⁸:

- Ετοιμάζει και συντάσσει τους προϋπολογισμούς του Δήμου τους οποίους υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι ευέλικτο και δραστήριο όργανο παρά το πολυμελές δυσκίνητο και πολυπληθές Δημοτικό Συμβούλιο.

Με την εργασία της Διαχειριστικής Επιτροπής το Δημοτικό Συμβούλιο ανακουφίζεται στην εργασία του και κερδίζει πολύτιμο χρόνο, ώστε να αφεθεί απερίσπαστο στη Διοίκηση του Δήμου.

Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος είναι μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής και μέλη της μέχρι και το ένα δεύτερο του συνολικού αριθμού των Δημοτικών Συμβούλων. Η πλειοψηφία των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου είναι έτσι πλήρως κατατοπισμένη για τους προϋπολογισμούς του Δήμου, και στις μεν συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου για έγκριση των προϋπολογισμών το Δημοτικό Συμβούλιο θα σπαταλήσει λιγότερο χρόνο και δραστηριότητα για

⁴⁸ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρο 44, σελ. 22.

μελέτη των προϋπολογισμών, στις δε άλλες Επιτροπές που προεδρεύονται από μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής, υπάρχει πάντοτε συνδετικός κρίκος μεταξύ της Διαχειριστικής Επιτροπής και του Δημοτικού Συμβουλίου αφενός και εκάστης τέτοιας επιτροπής από την άλλη, ώστε να υπάρχει αμφίδρομος διακίνηση ιδεών από τους δημότες στις επιτροπές, στη Διαχειριστική Επιτροπή και στο Διοικητικό Συμβούλιο και τανάπαλι.

- Ετοιμάζει την Ετήσια Έκθεση και τους Ετήσιους Λογαριασμούς του Δήμου και υποβάλλει αυτούς στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Φροντίζει για τη γνωστοποίηση των ετησίων λογαριασμών μετά τον έλεγχο τους από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
- Βοηθάει και συμβουλεύει το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Συντονίζει το έργο των διαφόρων επιτροπών τις οποίες το Δημοτικό Συμβούλιο διορίζει.
- Εκτελεί τέτοια περαιτέρω καθήκοντα που το Δημοτικό Συμβούλιο ή ο Δήμαρχος μπορεί να της αναθέσει.

3.7. Οι διάφορες υποεπιτροπές του Δήμου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί από καιρό σε καιρό να διορίζει τέτοιες άλλες επιτροπές, είτε ειδικές είτε γενικές, για οποιοδήποτε σκοπό που κατά τη γνώμη του Συμβουλίου θα μπορούσε να τηγχάνει καλύτερης ρυθμίσεως, διαχειρίσεως από μια επιτροπή.

Το Δημοτικό Συμβούλιο κατά το διορισμό των επιτροπών αυτών θα επιλέγει συμβούλους που ανήκουν σε όλα τα κόμματα κατ' αναλογία την αριθμητική τους αντιπροσώπευση στο Συμβούλιο.

Των Επιτροπών αυτών προεδρεύει ένα μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής ορισμένο από το Συμβούλιο, εκτός αν ο Δήμαρχος παρευρίσκεται κατά τη συνεδρίαση μιας τέτοιας επιτροπής οπότε προεδρεύει αυτής θεωρούμενος σαν μέλος της.

Οι Επιτροπές αυτές έχουν όλες συμβουλευτικό χαρακτήρα. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι εκείνο που θα πει την τελευταία λέξη για να εγκρίνει, να τροποποιήσει ή να απορρίψει τις αποφάσεις των Επιτροπών.

Αναφέρω ενδεικτικά μεταξύ άλλων τις ακόλουθες Επιτροπές⁴⁹:

- Πολιτιστική Επιτροπή:

Η Επιτροπή αυτή ασχολείται με όλα τα πολιτιστικά θέματα, τα οποία παραπέμπονται σε αυτή από το Δημοτικό Συμβούλιο ή το Δήμαρχο.

⁴⁹ Αρχείο Δήμου Λεμεσού και Δημοτικοί Κανονισμοί Λεμεσού.

- Επιτροπή Υγείας και Περιβάλλοντος:

Η Επιτροπή αυτή επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων υγείας, καθαριότητας και ότι γενικά σχετίζεται με το περιβάλλον, τη δημιουργία κήπων, πάρκων, παιδικών χαρών, πράσινο και άλλα.

- Επιτροπή Φορολογιών:

Η Επιτροπή αυτή επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων τα οποία έχουν σχέση με οικονομικά θέματα και ειδικά με τις φορολογίες που επιβάλλονται από το Δήμο καθώς επίσης και τη μελέτη ενστάσεων οι οποίες υποβάλλονται για ψηλές φορολογίες.

- Επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού:

Η Επιτροπή αυτή ασχολείται με θέματα αθλητικού περιεχομένου όπως η δημιουργία αθλοπαιδειών, γυμναστηρίων και γενικά με όλα τα θέματα που προάγουν το αθλητικό πνεύμα και έχουν σχέση με τη Νεολαία.

- Τεχνική Επιτροπή ή Επιτροπή Οικοδομών:

Η Επιτροπή αυτή εξετάζει θέματα τεχνικού περιεχομένου που έχουν σχέση με αιτήσεις για άδειες οικοδομής είτε με τεχνικά έργα.

Επίσης άλλες επιτροπές που μπορούν να συσταθούν είναι η Επιτροπή Εργατικών Σχέσεων, η Επιτροπή Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόνοιας, η Επιτροπή Προσφορών, η Επιτροπή Πρόσληψης Εργατικού Προσωπικού, η Επιτροπή Τροχαίας και Κυκλοφοριακών Θεμάτων και άλλες.

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμαρχος είναι η Εκτελεστική Αρχή του Δήμου και αντιπροσωπεύει το Δήμο σ' όλες τις επίσημες του σχέσεις⁵⁰.

⁵⁰ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρο 46, σελ. 22-23.

- Εκπροσωπεί το Δήμο ενώπιον των Δικαστηρίων και ενώπιον οποιασδήποτε άλλης αρχής της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, συγκαλεί τις συνεδριάσεις του, των οποίων και προεδρεύει. Προεδρεύει επίσης των συνεδριάσεων της Διαχειριστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών των οποίων είναι μέλος, όταν παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του.
- Προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.
- Διατάσσει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει τα εντάλματα πληρωμών σε βάρος των προϋπολογισμών ή των πιστώσεων που το Δημοτικό Συμβούλιο εψήφισε με ειδικές αποφάσεις.
- Υπογράφει οποιαδήποτε ΑΔΕΙΑ που χορηγείται βάσει του νόμου ή των Δημοτικών Κανονισμών και εξουσιοδοτεί οποιοδήποτε υπάλληλο του Δήμου να υπογράψει αντί αυτού αυτές τις άδειες.
- Ενεργεί και λειτουργεί γάμους δυνάμει του περί Γάμων Νόμου.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Τέλος ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα ή εξουσία που του αναθέτει ο Νόμος ή οι Δημοτικοί Κανονισμοί, ή οποιοσδήποτε άλλος Νόμος.

Η Δημοτική υπηρεσία, της οποίας ο Δήμαρχος προϊστάται, είναι το εκτελεστικό όργανο το οποίο ο Δήμαρχος χρησιμοποιεί για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.

3.8. Αρμοδιότητες των Δήμων.

Στην αρμοδιότητα κάθε Δήμου, ανήκει η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων. Συγκεκριμένα, στα μέτρα των οικονομικών δυνατοτήτων του ο Δήμος, θα εκτελεί μέσα στα δημοτικά του όρια οποιασδήποτε από τα ακόλουθα⁵¹:

- Θα φροντίζει για την εφαρμογή του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και θα ενεργεί ως πολεοδομική αρχή για τους σκοπούς του νόμου τούτου.
- Θα προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία συστημάτων υδρεύσεως του Δήμου.
- Θα προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία συστημάτων αποχετεύσεως λυμάτων ή όμβριων νερών.
- Θα προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση, την καθαριότητα, το φωτισμό, την ονομασία και την ελεύθερη χρήση δημοσίων δρόμων και γεφυρών.
- Θα προνοεί για την καθαριότητα και την υγιεινή κατάσταση του Δήμου γενικά, για τη συγκομιδή, την αποκομιδή, τη διάθεση και την επεξεργασία σκυβάλων και θα παρεμποδίζει τη συσσώρευση σκυβάλων σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο, θα προμηθεύει και θα διατηρεί δημόσια σκυβαλοδοχεία.
- Θα μεριμνά και θα ελέγχει τη διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος και την καλή εμφάνιση του Δήμου.

⁵¹ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρα 83 και 84, σελ. 37-40.

- Θα προνοεί, θα ελέγχει και θα μεριμνά για τη δημόσια υγεία, την υγιεινή των τροφίμων και των ποτών που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και την καθαριότητα και την υγιεινή κατάσταση των χώρων και των υποστατικών στα οποία παρασκευάζονται, πωλούνται ή εκτίθενται αυτά τα τρόφιμα και τα ποτά για πώληση ή κατανάλωση.
- Θα προνοεί για την ίδρυση κοιμητηρίων και σε συνεργασία με τις αρμόδιες θρησκευτικές αρχές θα μεριμνά για τη συντήρηση και λειτουργία τούτων και θα ελέγχει την εκφορά των νεκρών.
- Θα ελέγχει, θα περιορίζει ή θα απαγορεύει την ενάσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος, πλησίον ή πάνω στους δημόσιους δρόμους που δυνατόν να επηρεάσουν τις ανέσεις της περιοχής και θα ελέγχει τα επιβλαβή επαγγέλματα.
- Θα προνοεί για δημόσια λουτρά, αναπαυτήρια, αγαθοεργούς ή φιλανθρωπικούς σταθμούς, σχέδια και ιδρύματα.
- Θα ρυθμίζει τη λειτουργία των θεάτρων, των κινηματογράφων ή άλλων χώρων δημοσίων θεαμάτων.
- Θα προνοεί για σφαγεία εκεί που δεν εφαρμόζεται ο περί Σφαγείων Νόμος.
- Θα χορηγεί υπό όρους που κρίνει αναγκαίους, άδειες επαγγέλματος, θεάτρων, για λειτουργία κέντρων αναψυχής, κινηματογράφων κ.λπ.

3.9. Εξουσίες των Δήμων.

Ο Δήμος μέσω του Δημοτικού Συμβουλίου έχει μεταξύ άλλων και συγκεκριμένες εξουσίες⁵²:

- Να συνάπτει δάνεια, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- Να υποθηκεύει, για ασφάλεια των δανειστών του την περιουσία του, με την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.
- Να εκδίδει χρεόγραφα.
- Να αποκτά ακίνητη ιδιοκτησία για σκοπούς δημόσιας ωφελείας.
- Να εγκαθιδρύει και να ρυθμίζει δημοτικές αγορές και να καθορίζει τους φόρους, τα διαπύλια, ή τα δικαιώματα για τα αγαθά που εισέρχονται σ' αυτές και για τα ενοίκια για τη χρήση των δημοτικών αγορών.
- Να ιδρύει και να λειτουργεί ραδιοσταθμούς.
- Να ιδρύει, να σχεδιάζει και να συντηρεί πάρκα, κήπους, γήπεδα, κολυμβητήρια, κολυμβητικές δεξαμενές, Κέντρα Νεότητας, χώρους αναψυχής και ψυχαγωγίας και να συνεισφέρει στις δαπάνες για την ίδρυση και τη συντήρηση τέτοιων χώρων αναψυχής.
- Να ρυθμίζει τη θαλάσσια κολύμβηση.

⁵² Νέος Νόμος 111 /1985 Περί Δήμων, Άρθρο 85, σελ. 40.

- Να επιβάλλει φόρο θεάματος, τέλη ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων.
- Να διοργανώνει εκδηλώσεις για την πνευματική, την καλλιτεχνική, την πολιτιστική, τη μορφωτική και την αθλητική ανάπτυξη και να ιδρύει και να λειτουργεί μουσεία, θέατρα, βιβλιοθήκες, ορχήστρες, χορωδίες, αθλητικές εγκαταστάσεις, πινακοθήκες, μουσικές αίθουσες και να επιβραβεύει οποιαδήποτε πρόσωπα, σωματεία και ιδρύματα.

Επίσης:

(α) να πληρώνει συντάξεις και φιλοδωρήματα στο προσωπικό του και να δημιουργεί ταμεία προνοίας προς όφελος των υπαλλήλων ή των εργατών του Δήμου.

(β) να ελέγχει και να ρυθμίζει διακανονισμούς και την τροχαία κίνηση.

(γ) να ελέγχει τις επικίνδυνες οικοδομές.

(δ) να φροντίζει για την άρση κάθε οχληρίας, τη ρύθμιση οχληρών επαγγελμάτων και να δημιουργεί βιοτεχνικές ζώνες μέσα στα όρια του Δήμου.

(ε) να εκδίδει Κανονισμούς με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου.

Μια νεότερη τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου έγινε με το Νόμο Αρ. 54(1) του 1992. Αφορούσε σχετικά τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου που ήταν μυστικές και οι μόνοι που μπορούσαν να παρευρίσκονται ήταν ο Δήμαρχος, ο Αντιδήμαρχος, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και ο Δημοτικός Γραμματέας ο οποίος σύμφωνα με το νόμο, έχει την ευθύνη να κρατεί τα αρχεία και τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Από την 1^η Ιανουαρίου 1993 οι συνεδριάσεις αυτές του Δημοτικού Συμβουλίου έγιναν δημόσιες, ανοικτές για το

κοινό εκτός αν το ίδιο το Συμβούλιο κρίνει με απλή πλειοψηφία αναγκαίο να συνέλθει σε μυστική συνεδρίαση.

Τέλος είναι χρήσιμο να αναφέρω ότι με πρωτοβουλία και αγώνες της Ένωσης Δήμων Κύπρου, εκκρεμεί νομοσχέδιο που θα επιφέρει ριζικές αλλαγές στη βασική νομοθεσία:

(α) Οι Κανονισμοί (Δευτερογενής Νομοθεσία), που θεσπίζει το ίδιο το Δημοτικό Συμβούλιο, τώρα θα πρέπει να εγκρίνονται τόσο από το Υπουργικό Συμβούλιο, όσο και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία μάλιστα περιβάλλεται με εξουσία να τροποποιεί αυτούς. Στην προστιθέμενη τροποποίηση οι τέτοιες εγκρίσεις απαλείφονται.

(β) Οι διάφορες φορολογίες που επιβάλλει κάθε Δημοτικό Συμβούλιο ως τώρα, θα πρέπει να εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το Νομοσχέδιο που εκκρεμεί αφαιρεί και αυτή την πρόνοια για έγκριση από την Εκτελεστική και τη Νομοθετική εξουσία⁵³.

Με τις σκοπούμενες αυτές τροποποιήσεις, τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων θα ανεξαρτητοποιηθούν σχεδόν εντελώς από τις άλλες συντεταγμένες εξουσίες του κράτους και θα αποκτήσουν σχεδόν πλήρη αυτονομία.

⁵³ Νόμος 54(1), (Τροποποιημένος) Περί Δήμων, 1992 σελ. 78-80.

3.10. Ο Δήμαρχος.

Ο Δήμαρχος εκλέγεται όπως έχω πει, κατευθείαν από το λαό, σε χωριστό ψηφοδέλτιο, όπως και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.

Το γεγονός ότι ο Δήμαρχος εκλέγεται κατευθείαν από τους εκλογείς – δημότες ενός Δήμου και όχι από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως γινόταν στο παρελθόν, αποτελεί μια καινοτομία του Νόμου. Ο νομοθέτης θέλησε με αυτή την πρόνοια να δώσει στο Δήμαρχο μια ιδιάζουσα θέση, να τον ισχυροποιήσει και πάνω απ' όλα να τον καταστήσει υπόλογο στο λαό, στους εκλογείς και στους δημότες κατ' ευθείαν, στους εκπροσώπους των κομμάτων ή των συνδυασμών των κομμάτων που αποτελούν μέλη του Δημοτικού ολόκληρου του λαού και όχι ο αγαπητός του ενός ή του άλλου κόμματος. Γι' αυτό το λόγο και ο νέος Νόμος περιέβαλε το Δήμαρχο με αυξημένες εξουσίες και ευθύνες. Για να χρησιμοποιήσω τη φράση του Νόμου στο άρθρο 46, "Ο Δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί το Δήμο εις πάσας τας επισήμους αυτού σχέσεις"⁵⁴.

Συγκεκριμένα ο Δήμαρχος:

- Εκπροσωπεί το Δήμο ενώπιον των Δικαστηρίων και ενώπιον οποιασδήποτε άλλης αρχής της Δημοκρατίας.
- Ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, συγκαλεί τις συνεδριάσεις του, των οποίων και προεδρεύει. Προεδρεύει των συνεδριάσεων της Διαχειριστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών των οποίων είναι μέλος, όταν παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις τους.

⁵⁴ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρο 46, σελ.23.

- Προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.
- Διατάσσει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει τα εντάλματα πληρωμών σε βάρος των προϋπολογισμών ή των πιστώσεων που το Συμβούλιο εψήφισε με ειδικές αποφάσεις του.
- Υπογράφει οποιαδήποτε ΑΔΕΙΑ που χορηγείται βάσει νόμου ή των Δημοτικών Κανονισμών και εξουσιοδοτεί οποιοδήποτε υπάλληλο του Δήμου να υπογράψει αντί αυτού αυτές τις ιδέες.
- Ενεργεί και λειτουργεί Γάμους δυνάμει του περί Γάμων Νόμου.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ασκει κάθε άλλη αρμοδιότητα ή εξουσία που του αναθέτει ο Νόμος ή οι Δημοτικοί Κανονισμοί, ή οποιοσδήποτε άλλος Νόμος.

Η δημοτική υπηρεσία είναι το εκτελεστικό όργανο, το οποίο ο Δήμαρχος χρησιμοποιεί για την εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Προϊσταται όλων των δημοτικών υπηρεσιών τις οποίες καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει. Μια καλά οργανωμένη δημοτική υπηρεσία αποτελούμενη από ικανά πρόσωπα αφοσιωμένα στα καθήκοντά τους, αποτελεί τη σπονδυλική στήλη του Δήμου, με σίγουρα αγαθά αποτελέσματα για ένα Δήμο και για εξυπηρέτηση και ευημερία των δημοτών μιας πόλεως.

Το Δημοτικό Ταμείο συνίσταται:

- (α) Από τη χορηγία η οποία παραχωρείται από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- (β) Από όλα τα δικαιώματα, φόρους, διαπύλια, τέλη, δασμούς και επιβαρύνσεις, σύμφωνα με το νόμο.
- (γ) Από όλα τα ενοίκια και κέρδη που πραγματοποιούνται από τη δημοτική περιουσία.
- (δ) Από τις χρηματικές ποινές και έξοδα που επιδικάζουν τα δικαστήρια για παραβάσεις του νόμου.
- (ε) Από δωρεές, κληροδοτήματα και χορηγίες προς το Δήμο.

Ο ετήσιος τακτικός προϋπολογισμός και ο προϋπολογισμός αναπτύξεως του Δήμου ετοιμάζονται από τη Διαχειριστική Επιτροπή και αφού εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου υποβάλλονται στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος με τη σειρά του και μετά από τυχόν εισηγήσεις ή παρατηρήσεις του τον υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση πριν από την έναρξη του, οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

Το Δημοτικό Ταμείο επιβαρύνεται με τις ακόλουθες πληρωμές:

- (α) Την αντιμισθία του Δημάρχου, και την αποζημίωση ή τα επιδόματα του Αντιδημάρχου και των δημοτικών συμβούλων, και τους μισθούς των υπαλλήλων και των εργατών του Δήμου.

(β) Όλες τις αναγκαίες και νόμιμα γειόμενες από το Συμβούλιο δαπάνες, σύμφωνα με το νόμο και τα εγκεκριμένα κονδύλια στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Δήμου.

(γ) Τη δημιουργία αποθεμάτων από πλεόνασμα.

(δ) Τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού αναπτύξεως του Δήμου.

3.11. Διαχειριστική Επιτροπή.

Κάθε Δημοτικό Συμβούλιο διορίζει από τα μέλη του Διαχειριστική Επιτροπή που ο αριθμός της δεν είναι μικρότερος από το ένα τρίτο και όχι μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του ολικού αριθμού των Συμβούλων, για να εκτελεί διάφορα καθήκοντα όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 47 του Νόμου και όπως το Συμβούλιο από καιρό σε καιρό της αναθέτει. Οι Δήμαρχοι και οι Αντιδήμαρχοι είναι λόγω της θέσης τους μέλη της Διαχειριστικής αυτής Επιτροπής. Τα κυριότερα από τα καθήκοντα της Διαχειριστικής Επιτροπής είναι⁵⁵:

- Ετοιμάζει και συντάσσει τους προϋπολογισμούς του Δήμου τους οποίους και υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.

Η Διαχειριστική επιτροπή είναι ασυγκρίτως πιο ευέλικτο και δραστήριο όργανο (ειδικά στους μεγάλους Δήμους) παρά το πολυμελές, δυσκίνητο και πολυπληθές Δημοτικό Συμβούλιο.

Η Διαχειριστική επιτροπή μπορεί να έχει πιο συχνές συνεδριάσεις, να μελετά όλα τα προβλήματα και να συλλαμβάνει, να μορφοποιεί και να σχεδιάζει γρηγορότερα και συντομότερα τα έργα που ο Δήμος σκοπεύει να εκτελέσει μέσα στη γεωγραφική του περιφέρεια.

Έτσι με την εργασία της Διαχειριστικής Επιτροπής το Δημοτικό Συμβούλιο ανακουφίζεται στην εργασία του και κερδίζει πολύτιμο χρόνο, ώστε να αφηθεί απερίσπαστο στη Διοίκηση του Δήμου.

⁵⁵ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρο 47, σελ. 24.

- Ετοιμάζει την Ετήσια Έκθεση και τους ετησίους λογαριασμούς του Δήμου και τους υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Φροντίζει για τη γνωστοποίηση στους δημότες των ετησίων λογαριασμών, μετά τον έλεγχο τους από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
- Βοηθά και συμβουλεύει το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και στην εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Συντονίζει το έργο των διαφόρων επιτροπών που το Συμβούλιο διορίζει.
- Εκτελεί τέτοια περαιτέρω καθήκοντα, που το Δημοτικό Συμβούλιο ή ο Δήμαρχος μπορεί να της αναθέσει.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί από καιρό σε καιρό να διορίζει διάφορες άλλες επιτροπές, είτε ειδικές είτε γενικές, για οποιοδήποτε σκοπό που κατά τη γνώμη του Συμβουλίου θα μπορούσε να τυγχάνει καλύτερης ρυθμίσεως ή διαχειρίσεως από μια επιτροπή. Αντίθετα από τη Διαχειριστική Επιτροπή που αποτελείται από Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ΜΟΝΟΝ, οι άλλες επιτροπές που διορίζει το Δημοτικό Συμβούλιο μπορούν να αποτελούνται τόσο από Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, όσο και από άλλα εξειδικευμένα πρόσωπα. Ο αριθμός των Μελών κάθε άλλης επιτροπής δεν καθορίζεται από το Νόμο, όπως καθορίζεται για τη Διαχειριστική Επιτροπή. Και ο λόγος είναι κατά την γνώμη μου προφανής. Ο αριθμός είναι ανάλογος με τη σοβαρότητα των καθηκόντων που το Συμβούλιο θα αναθέσει σε μια άλλη επιτροπή, ανάλογος με την πολυπλοκότητα ενός θέματος, ανάλογος με το επείγον ή με το μη επείγον της μελέτης.

Μια άλλη βασική διαφορά μεταξύ της Διαχειριστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών είναι η πρόνοια της επιφυλάξεως του εδαφίου (9) του άρθρου 45 του Νόμου. Κατά το διορισμό των άλλων επιτροπών το Δημοτικό Συμβούλιο θα επιλέγει, κατά το δυνατόν, συμβούλους που ανήκουν σε όλα τα πολιτικά κόμματα, κατ' αναλογίαν, εφόσον τούτο είναι δυνατό, προς την αριθμητική τους, αντιπροσώπευση στο Συμβούλιο. Τέτοιος περιορισμός δεν υπάρχει στη Διαχειριστική Επιτροπή.

Όπως έχω αναφέρει νωρίτερα, κάθε άλλης Επιτροπής προεδρεύει ένα μέλος της Διαχειριστικής επιτροπής οριζόμενο από το Συμβούλιο, εκτός αν ο Δήμαρχος παρευρίσκεται κατά τη συνεδρίαση μιας τέτοιας επιτροπής, οπότε προεδρεύει αυτής, θεωρούμενος ως μέλος της. Ο κανονισμός συνεδριάσεων κάθε άλλης επιτροπής ρυθμίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, και η απαρτία όλων των επιτροπών είναι το μισό του αριθμού των μελών αυτής πλέον ένας. Οι αποφάσεις όλων των επιτροπών λαμβάνονται με πλειοψηφία, και ο πρόεδρος κάθε επιτροπής έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο. Οι αποφάσεις και τα πρακτικά κάθε άλλης επιτροπής υποβάλλονται στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση⁵⁶.

Είναι φανερό από τις λεπτομέρειες που έχω ήδη επεξηγήσει ότι οι επιτροπές αυτές έχουν όλες συμβουλευτικό χαρακτήρα. Προετοιμάζουν, συντάσσουν και υποβάλλουν στο Δημοτικό Συμβούλιο μελέτες, σχέδια και προτάσεις για έγκριση. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι που θα πει την τελευταία λέξη και έτσι ο πολύτιμος χρόνος του δε θυσιάζεται στη μελέτη, αλλά μόνο στην έγκριση πρακτικών και αποφάσεων των διαφόρων επιτροπών. Λίγο πολύ θα έλεγα ότι όλες αυτές οι επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου μοιάζουν σε πολλά σημεία με τις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές της Βουλής. Στην περίπτωση της Βουλής ετοιμάζονται μελέτες που υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση.

⁵⁶ Νέος Νόμος 111/1985 Περί Δήμων, Άρθρο 45, εδάφιο 9, σελ. 23.

Οι πλείστες από αυτές τις μελέτες αφορούν θέματα για τα οποία η Βουλή θα κληθεί να νομοθετήσει.

Στην περίπτωση των δημοτικών επιτροπών υποβάλλονται στο Δημοτικό Συμβούλιο εισηγήσεις, μελέτες και σχέδια των Επιτροπών, για έγκριση τους από το Δημοτικό Συμβούλιο, που θα προχωρήσει στη συνέχεια στη θέσπιση αναγκαίων Κανονισμών και κανονιστικών διοικητικών πράξεων. Η υπηρεσία των Δημοτικών Συμβούλων στις δημοτικές επιτροπές, αποτελεί ένα είδος προπαίδειας για να τους καταστήσει ικανούς να αναλάβουν αργότερα βουλευτικά αξιώματα. Η προπαίδεια αυτή είναι αναγκαία για την κατοπινή τους ανέλιξη και την ανάθεση σ' αυτούς πολύ σοβαρότερων καθηκόντων αργότερα.

3.12. Διάφορες υπηρεσίες του Δήμου⁵⁷.

3.12.1. Γραμματεία

Το Τμήμα Γραμματείας αποτελεί ένα από τα πιο βασικά και ουσιαστικά Τμήματα στην όλη δομή και διοίκηση του Δήμου. Η σωστή στελέχωση, ο κατάλληλος ηλεκτρονικός εξοπλισμός και η άρτια εκπαίδευση του προσωπικού αποτελούν ουσιαστικά εχέγγυα για την όσο το δυνατό καλύτερη αποστολή του Τμήματος.

Το Τμήμα της Γραμματείας του Δήμου αποτελεί μαζί με το γραφείο του Δημάρχου το μέσο, μέσω του οποίου ασκείται η διεκπεραίωση όλων των λειτουργιών και αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και γενικά η εκτελεστική εξουσία στο Δήμο.

Σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο την εκτελεστική εξουσία ασκεί ο ίδιος ο Δήμαρχος και μέσω του προσωπικού γραφείου του και το προσωπικό του τμήματος της Γραμματείας διεκπεραιώνει όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και συντονίζει τις διάφορες Υπηρεσίες του Δήμου.

Σκοπός του Τμήματος Γραμματείας είναι:

- ◆ Ο συντονισμός όλων των άλλων υπηρεσιών του Δήμου για την όσο το δυνατόν καλύτερη και εύρυθμη λειτουργία της δημοτικής μηχανής.
- ◆ Η παραλαβή, η καταγραφή και η γρήγορη διεκπεραίωση όλης της εισερχόμενης αλληλογραφίας στο Δήμο που αφορά αιτήματα, παράπονα και διευκολύνσεις των δημοτών.

⁵⁷ Αρχείο Δήμου Λεμεσού.

- ◆ Η διεκπεραίωση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου σε θέματα λειτουργίας, διοικητικής φύσεως, προσωπικού και σύναψης διαφόρων συμβάσεων για υλοποίηση έργων υποδομής στην πόλη προς όφελος των δημοτών και του δημοσίου συμφέροντος.
- ◆ Η τήρηση διαφόρων αρχείων του Δήμου, η καταγραφή των Πρακτικών και των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, η λειτουργία και ο συντονισμός των διαφόρων υποεπιτροπών του Δήμου καθώς και της Διαχειριστικής Επιτροπής.
- ◆ Η παρακολούθηση και η έγκαιρη εκπροσώπηση του Δήμου σε διάφορες επιτροπές, σώματα και κυβερνητικές υπηρεσίες ώστε ο Δήμος να βρίσκεται ανά πάσα στιγμή μέσα στα κέντρα αποφάσεων.
- ◆ Η επιμόρφωση του προσωπικού του τμήματος.

3.12.2. Οικονομικό Τμήμα

Το οικονομικό τμήμα αποτελεί και αυτό, ένα από τα πιο βασικά και ουσιαστικά τμήματα του Δήμου και συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία και αποτελεσματικότητα της δημοτικής μηχανής στη γενική αποστολή της ως οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αναπτυξιακή πορεία ενός Δήμου είναι απόλυτα συνυφασμένη με την οικονομική ευρωστία, τη σωστή οικονομική διαχείριση και τον απαραίτητο οικονομικό έλεγχο.

Είναι ομολογουμένως παραδεκτό, ότι τα τελευταία χρόνια με την ενεργό συμμετοχή και την πρωτοβουλία που έχει επιδείξει ο Οικονομικός Διευθυντής του Δήμου, το όλο τμήμα έχει αναβαθμιστεί, εξοπλιστεί και προσφέρει υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση και αναβαθμισμένες υπηρεσίες στο κοινό της Λεμεσού.

Ο Δήμος στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του και λόγω της μικρής έκτασης της Λεμεσού, ήταν στελεχωμένος με προσωπικό γυμνασιακής – Λυκειακής μόρφωσης με ένα περιορισμένο αριθμό υπαλλήλων που δεν ξεπερνούσαν τα 10 άτομα και όλοι τους ήσαν στοιβαγμένοι σε τρία μόνο γραφεία. Η ραγδαία ανάπτυξη της Λεμεσού και τα γνωστά γεγονότα του 1974 με την προσφυγοποίηση του 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου, είχαν σαν αποτέλεσμα, η μικρή τότε πόλη της Λεμεσού των 80.000 περίπου κατοίκων, να φθάσει σε μια δεκαετία στις 150.000 σχεδόν κατοίκους. Σαν αποτέλεσμα αυτό ο Δήμος αναγκάστηκε να προχωρήσει στην πρόσληψη νέου, επιπρόσθετου και ικανά καταρτισμένου προσωπικού το οποίο σύμφωνα με τις ανάγκες των καιρών, έπρεπε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις νέες λογιστικές απαιτήσεις. Έτσι σήμερα μπορούμε να πούμε, ότι το Τμήμα είναι από τα πλέον άρτια στελεχωμένα τμήματα του Δήμου, με προσωπικό που ξεπερνά τα 100 περίπου άτομα και με αρκετούς υπαλλήλους οι οποίοι είναι Πανεπιστημιακού επιπέδου και

προσωντούχους λογιστές μέλη αναγνωρισμένων Συνδέσμων του εξωτερικού (Chartered Accountants).

Έχει επιτευχθεί η κατάλληλη εργασιακή υποδομή, έχουν συντηρηθεί και βελτιωθεί όλα τα γραφεία του προσωπικού, έχει αγορασθεί και τοποθετηθεί νέα τεχνολογία από Η/Υ και με τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, πιστεύω ότι προσφέρεται μια αρκετά υψηλού επιπέδου υπηρεσία στους δημότες που προσέρχονται στα γραφεία του Δήμου για να πληρώσουν τις φορολογίες τους.

Στη διοικητική αρμοδιότητα του Οικονομικού Τμήματος υπάγεται το Λογιστήριο, το Τμήμα Φόρων, το Τμήμα Αγορών, η Κεντρική Αποθήκη και το Τμήμα Δημοτικών Τροχονόμων και με την κατάλληλη υποδομή παρακολουθεί την είσπραξη των δημοτικών φόρων και την είσπραξη των ενοικίων από διάφορες δημοτικές κατοικίες, καταστήματα και άλλα δημοτικά υποστατικά.

Σκοπός του Οικονομικού Τμήματος είναι:

- ◆ Η ετοιμασία και η πλήρης ενημέρωση του Δημοτικού Συμβουλίου για την πορεία των οικονομικών του Δήμου και η παρακολούθηση του ετήσιου προϋπολογισμού του Δήμου με βάση τα πρότυπα που έχουν συζητηθεί από ομάδα εργασίας που αποτελείται από προσωντούχους υπαλλήλους.
- ◆ Η σωστή και λεπτομερής παρακολούθηση των διαφόρων πιστωτών και χρεωστών του Δήμου και η έγκαιρη διευθέτηση των διαφόρων πληρωμών σε ότι ενοικιάζει ο Δήμος.
- ◆ Η αξιολόγηση και η συνεισφορά κάθε τμήματος του Δήμου στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του Δήμου..

- ◆ Η είσπραξη των δημοτικών φόρων και τελών που επιβάλλει το Δημοτικό Συμβούλιο.
- ◆ Η είσπραξη των ενοικίων από την ενοικίαση δημοτικών κατοικιών, καταστημάτων και άλλων δημοτικών υποστατικών, καθώς επίσης και των εξώδικων προστίμων που επιβάλλουν οι τροχονόμοι του Δήμου.
- ◆ Η παρακολούθηση των διαφόρων εργολαβικών συμβάσεων, συμβολαίων και ενοικιαστηρίων εγγράφων που συνάπτει ο Δήμος.
- ◆ Η επιμόρφωση του προσωπικού του Τμήματος.
- ◆ Η πληρωμή του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού.
- ◆ Η ετοιμασία του μισθολογίου όλου του εμποροϋπαλληλικού προσωπικού και η έγκαιρη καταβολή των συνεισφορών στα διάφορα ταμεία, όπως του Φόρου Εισοδήματος και του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- ◆ Η ετοιμασία, ο συντονισμός και η παρακολούθηση των διαφόρων οικονομικών υποχρεώσεων του Δήμου.
- ◆ Η τήρηση και η παρακολούθηση Μητρώου Περιουσίας και εξοπλισμού του Δήμου.
- ◆ Η διενέργεια μελετών που αφορούν όλες τις δραστηριότητες για όλα τα τμήματα του Δήμου.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2009

Σας παραθέτω για σκοπούς ενημέρωσης και εύκολης αναφοράς στην όλη μελέτη μου, απόσπασμα του Ετησίου Προϋπολογισμού του Δήμου Λεμεσού για το 2009 στο οποίο φαίνονται αναλυτικά και κατά τμήμα, όλα τα έσοδα και έξοδα των διαφόρων τμημάτων του Δήμου, καθώς και των διαφόρων κονδυλίων τα οποία περιλαμβάνονται σ' αυτόν και αφορούν την εύρυθμη λειτουργία του κάθε τμήματος.

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

	2009 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2008 ΕΙΣΚΕΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	€	€		€
ΕΣΟΔΑ	42.169.865	38.662.601	3.507.264	38.417.240
ΕΞΟΔΑ	42.940.905	38.645.460	4.295.445	34.274.811
(ΕΛΛΕΙΜΜΑ)/ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ	(771.040)	17.141	(788.181)	4.142.429

ΛΕΜΕΣΟΣ, 30 Οκτωβρίου, 2008

Ανδρέας Χρίστου
Δήμαρχος

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2009

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009

	2009 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2008 ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	€	€		€
<u>ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ</u>				
ΕΞΟΔΑ (Εξαιρ. Κέρδους από πώληση στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού και κέρδους από συναλλαγματική διαφορά)	42.169.865	38.662.601	3.507.264	38.412.509
ΧΡΕΩΣΤΕΣ	689.573	689.573	0	(16.585)
ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	11.550.364	9.227.473	2.322.891	
ΟΛΙΚΟ	54.409.802	48.579.647	5.830.155	38.395.924
<u>ΠΑΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ:</u>				
ΕΞΟΔΑ (Εξαιρ. Ζημιάς από πώληση στοιχείων πάγιου Ενεργητικού, Αποσβέσεων, Προνοίας Επιβαλλών Χρεωστών)	41.890.905	37.739.901	4.151.004	33.221.732
ΠΙΣΤΩΤΕΣ	(100.000)	341.720	(441.720)	(32.451)
ΛΓΟΡΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.384.500	2.546.670	837.830	1.707.751
ΧΡΕΩΛΥΣΙΕΣ ΔΟΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	103.097	103.097	0	117.954
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	973.967	924.353	49.614	1.201.370
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΟ ΔΑΝΕΙΑ	13.939.160	11.616.439	2.322.721	644.067
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΜΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ	8.371.884	8.448.771	(76.887)	76.887
ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΤΟΚΟΥΣ ΔΑΝΕΙΩΝ & ΣΥΝΑΛΛ.ΔΙΑΦΟΡΑ	(500.000)	(353.680)	(146.320)	(476.443)
ΟΛΙΚΟ	68.063.513	61.367.272	6.696.240	36.460.867

ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ
(ΕΛΛΕΙΜΜΑ) ΕΤΟΥΣ

(13.653.711) (12.787.626) (866.085) (1.935.057)

ΥΠΟΛΟΙΠΟ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

(13.739.368) (951.742) ##### 983.316

ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(27.393.079) (13.739.368) ##### (951.742)

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ

	Σελ.	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ €
<u>ΕΣΟΔΑ</u>					
801 Φόροι	4	5.820.000	5.570.041	249.959	5.346.233
802 Τέλη, Άδειες και Δικαιώματα	4	11.445.800	10.947.009	498.791	10.519.849
803 Δικαιώματα Χρήσης και Παροχής Υπηρεσιών	5	1.412.700	1.294.778	117.922	1.231.811
804 Ανάκτηση Εξόδων	5	1.433.500	1.523.902	(90.402)	1.719.540
805 Ενοίκια	6	499.000	466.448	32.552	386.337
806 Τόκοι και Μερίσματα	6	260.000	102.516	157.484	258.274
807 Πρόστιμα / Προσεπιβαρύνσεις	6	2.792.670	2.594.511	198.159	2.910.290
809 Έσοδα Πολιτιστικών Υπηρεσιών και Εκδηλώσεων	7	399.000	468.157	(69.157)	472.148
810 Διάφορα Έσοδα	7	103.500	97.390	6.110	143.090
811 Πώληση Λωρίδων Γης	8	10.000	8.543	1.457	11.448
812 Χορηγίες	8	17.993.695	15.589.305	2.404.390	15.418.221
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		42.169.865	38.662.601	3.507.264	38.417.240

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ
		Σελ. €	€		€
801	<u>ΦΟΡΟΙ</u>				
80101	Δημοτικό Τέλος Ακίνητης Ιδιοκτησίας	2.950.000	2.853.364	96.636	2.835.918
80102	Επαγγελματικός Φόρος	2.570.000	2.340.784	229.216	2.190.407
80103	Φόρος Θεάματος	200.000	256.290	(56.290)	221.071
80104	Τέλη Διανυκτέρευσης	100.000	119.602	(19.602)	98.837
		5.820.000	5.570.041	249.959	5.346.233
802	<u>ΤΕΛΗ, ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ</u>				
80201	Τέλη Σκυβάλων - Καθαριότητας	8.180.000	7.517.846	662.154	7.042.871
80202	Άδειες Οικοδομής	19 575.000	785.957	(210.957)	688.778
80203	Πολεοδομικές Άδειες	400.000	512.580	(112.580)	656.578
80204	Άδειες Επαγγελματικών Υποστατικών	1.215.000	1.199.438	15.562	1.127.023
80205	Άδειες Πολιτικών Γάμων	60.000	59.801	199	56.276
80206	Άδειες Οινοπνευματωδών Ποτών	115.000	92.264	22.736	66.784
80207	Άδειες Σκύλων	41.000	51.258	(10.258)	39.804
80208	Άδειες Πλανοδιοπόλησης	21.000	17.086	3.914	20.717
80209	Άδειες Διαφημίσεων	350.000	256.290	93.710	354.620
80210	Άδειες Πώλησης Καπνού	30.000	32.463	(2.463)	28.397
80211	Άδειες Πώλησης Φθαρτών	34.500	34.172	328	34.514
80212	Άδειες Θεαμάτων	125.000	111.059	13.941	121.608
80213	Άδειες Χρήσης Παραλίας	81.000	59.801	21.199	47.438
80214	Άλλες Άδειες και Δικαιώματα	19 55.000	54.675	325	84.641
80215	Δικαιώματα Χρήσης Πεζοδρομίων	18.500	25.629	(7.129)	5.543
80216	Δικαιώματα Έκδοσης Διαφόρων Πιστοποιητικών	19 27.800	25.629	2.171	27.170

80218 Ζυγιστικά Δικαιώματα

117.000	111.059	5.941	117.089
11.445.800	10.947.009	498.791	10.519.849

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	Σελ.	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
			ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ €
803	<u>ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</u>					
80301	Δικαιώματα Χώρων Στάθμευσης και Σταθμομετρητών	20	950.000	871.387	78.613	887.152
80302	Δικαιώματα Ζωολογικού Κήπου	20	59.500	58.092	1.408	52.553
80303	Δικαιώματα Παραχώρησης Δημοτικών Υποστατικών και Χώρων	20	353.200	331.127	22.073	260.970
80304	Άλλα Δικαιώματα		50.000	34.172	15.828	31.136
			<u>1.412.700</u>	<u>1.294.778</u>	<u>117.922</u>	<u>1.231.811</u>
804	<u>ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ</u>					
80401	Δικαιώματα Αποκατάστασης Οδών		500.000	427.150	72.850	623.176
80402	Δικαιώματα Χρήσης Σκυβαλότοπου	21	440.000	512.580	(72.580)	431.962
80403	Δικαιώματα Καθαρισμού Οικοπέδων και Ανοικτών Χώρων		70.000	68.344	1.656	65.803
80404	Δικαιώματα Παροχής Άλλων Υπηρεσιών	21	31.500	36.735	(5.235)	61.827
80405	Ανάκτηση Διαφόρων Εξόδων	21	302.500	406.476	(103.976)	454.054
80406	Αποζημιώσεις για ζημιές σε Δημ. Περιουσία	22	74.500	38.444	36.056	82.717
80407	Κατασκευή οδών με βάση το Άρθρο 17		15.000	34.172	(19.172)	
			<u>1.433.500</u>	<u>1.523.902</u>	<u>(90.402)</u>	<u>1.719.540</u>

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΙΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
		Σελ.	€	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ
805	<u>ΕΝΟΙΚΙΑ</u>					
80501	Ενοίκια Αγοράς Χονδρικής Πώλησης		85.000	85.430	(430)	72.571
80502	Ενοίκια Περιπτέρων		67.000	61.510	5.490	58.010
80503	Ενοίκια Κατοικιών		45.000	39.298	5.702	42.927
80504	Ενοίκια Άλλων Δημοτικών Υποστατικών/ Πλατειών		117.000	85.430	31.570	90.817
80505	Ενοίκια Φρ. Ρούσβελτ		185.000	194.781	(9.781)	122.011
			499.000	466.448	32.552	386.337
806	<u>ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ</u>					
80601	Τόκοι Εισπρακταίοι		95.000	17.086	77.914	94.400
80602	Μερίσματα Εισπραχθέντα		165.000	85.430	79.570	159.143
80603	Κέρδος από συναλλαγματική διαφορά					4.731
			260.000	102.516	157.484	258.274
807	<u>ΠΡΟΣΤΙΜΑ/ ΠΡΟΣΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ</u>					
80701	Εξώδικα Πρόστιμα Τροχαίας	22	1.525.000	1.315.623	209.377	1.633.770
80702	Πρόστιμα μέσω Δικαστηρίου	22	600.000	615.097	(15.097)	646.771
80703	Προσεπιβαρύνσεις	23	341.500	335.398	6.102	328.737
80704	Διάφορα άλλα εξώδικα Πρόστιμα	23	33.170	55.017	(21.847)	5.476
80705	Άλλα Έξοδα Αγωγών	23	293.000	273.376	19.624	295.537
			2.792.670	2.594.511	198.159	2.910.290

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΙΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008		ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ
		Σελ.	€	€	€		
809	<u>ΕΣΟΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ</u>						
80901	Γιορτή του Κρασιού		250.000	273.376	(23.376)	264.493	
80903	Καλοκαιρινές Εκδηλώσεις		5.000	—	5.000	—	
80904	Γιορτή του Κατακλυσμού		45.000	34.172	10.828	33.396	
80905	Έσοδα Διαφόρων Εκδηλώσεων		5.000	8.543	(3.543)	—	
80906	Δικαιώματα Μουσείου Λαϊκής Τέχνης & Δημοτικής Πινακοθήκης	24	1.000	1.709	(709)	801	
80907	Έσοδα Δημοτικού Ωδείου		50.000	34.172	15.828	44.253	
80908	Έσοδα Παττιχείου και Κηποθεάτρου	24	25.000	102.516	(77.516)	112.341	
80909	Εργαστήριο Τέχνης		14.000	10.252	3.748	12.797	
80910	Σχολή Χορού		4.000	3.417	583	4.066	
			399.000	468.157	(69.157)	472.148	
810	<u>ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ</u>						
81001	Μεταφορά Καταθέσεων (Ντεποζιτών)		50.000	51.258	(1.258)	63.611	
81002	Πωλήσεις Δημοτικών Εκδόσεων		3.500	3.417	83	3.595	
81003	Άλλες Πωλήσεις		25.000	17.086	7.914	27.126	
81004	Άλλα Έσοδα		25.000	25.629	(629)	48.758	
			103.500	97.390	6.110	143.090	

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ
		Σελ. €	€		€
811	<u>ΠΩΛΗΣΗ ΛΩΡΙΔΩΝ ΓΗΣ</u>				
31101	Πώληση λωριδών γης		10.000	8.543	1.457
			10.000	8.543	1.457
812	<u>ΧΟΡΗΓΙΕΣ</u>				
31201	Τακτική Κρατική Χορηγία		10.600.000	8.337.146	2.262.854
31203	Κρατική Συνεισφορά για Δημοτική Βιβλιοθήκη		6.000	5.980	20
31204	Άλλες Χορηγίες, Δωρεές και Εισφορές	24	780.000	700.527	79.473
31206	Κρατική Χορηγία για Διαπύλια		724.695	724.447	248
31207	Κρατική Χορηγία Επαγγελματικού Φόρου		5.883.000	5.821.205	61.795
			17.993.695	15.589.305	2.404.390
					15.418.221

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΟΔΩΝ

ΚΩΔ	ΛΕΙΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	Σελ.	2009	2008	ΑΥΞΙΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
			ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ €
9	<u>ΕΞΟΔΑ</u>					
901	Μισθοί και Ημερομίσθια	10	19.797.485	17.357.543	2.439.942	16.109.933
902	Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	11	3.270.491	4.125.582	(855.090)	2.619.426
903	Αντιμισθία και Επιδόματα Δημάρχου και Δημοτικών Συμβούλων	11	286.047	277.673	8.374	226.357
904	Συντάξεις και Εφάπαξ ποσά πρώην Δημάρχων	11	50.477	49.351	1.126	120.434
905	Ηλεκτροφωτισμός	11	751.500	796.208	(44.708)	743.618
906	Συντήρηση και Βελτίωση Δημοτικών Υποστατικών	12	959.500	914.102	45.398	304.635
907	Συντήρηση και Λειτουργία Οχημάτων, Μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού	12	874.500	726.156	148.344	821.593
908	Συντήρηση Οδών, Οδικού Φωτισμού, Φώτων Τροχαίας και Έργων Κοινής Ωφελείας	13	2.590.000	2.369.830	220.170	2.199.156
909	Δευτερεύοντα Έργα Υποδομής	13	2.405.000	1.981.978	423.022	1.348.468
910	Έξοδα Κοινωνικών Υπηρεσιών	14	220.000	193.072	26.928	82.015
911	Έξοδα Πολιτιστικών Υπηρεσιών και Εκδηλώσεων	14	1.571.500	1.380.550	190.950	1.146.610
912	Έξοδα Αθλητικών Εκδηλώσεων	15	168.500	162.317	6.183	161.820
913	Διοικητικά Έξοδα	15	2.538.405	1.818.413	719.992	1.471.753
914	Άλλα Έξοδα	16	864.500	1.093.505	(229.005)	739.368
915	Τόκοι και Δικαιώματα	16	4.822.000	3.895.611	926.389	4.429.238
916	Μειώσεις-Διαγραφές/ Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες	16	771.000	649.269	121.731	697.308
917	Αποσβέσεις		1.000.000	854.301	145.699	1.053.079

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ

42.940.905

38.645.460

4.295.445

34.274.811

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	Σελ	2009	2008	ΛΥΞΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
			ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
			€	€		
901	<u>ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ</u>					
90101	Βασικοί Μισθοί Υπαλλήλων	64	10.134.325	9.811.325	323.000	9.272.941
90102	Τιμαριθμικό Επίδομα Υπαλλήλων	64	2.129.222	1.507.020	622.202	1.375.291
90103	Υπερωρίες Υπαλλήλων	79	774.000	727.010	46.990	728.132
90104	13ος Μισθός Υπαλλήλων	64	1.021.962	943.195	78.767	899.268
90105	Βασικά Ημερομίσθια Εργατών	66,6 8	407.967	14.315	393.652	110.605
90106	Τιμαριθμικό Επίδομα Εργατών	66,6 8	79.269	38.528	40.741	247.122
90107	Υπερωρίες Εργατών	80	62.500	38.785	23.715	50.868
90108	13ος Μισθός Εργατών	66,6 8	32.134	4.065	28.069	22.899
90109	Ταμείον Κοινωνικών Ασφαλίσεων		1.440.339	1.301.908	138.431	1.197.988
90110	Ταμείον Πλεονάζοντος Προσωπικού		186.262	166.587	19.675	158.222
90111	Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης		77.609	69.412	8.197	65.954
90112	Ταμείον Κοινωνικής Συνοχής		310.436	277.646	32.790	268.650
90113	Ταμείον Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης		49.920	39.626	10.294	39.395
90114	Ταμείον Ευημερίας		255.016	227.423	27.593	213.500
90115	Ειδικά Επίδοματα	82	54.508	45.375	9.133	51.994
90117	Οδοιπορικά	85	89.514	88.130	1.384	96.992
90118	Επιμόρφωση Προσωπικού		5.126	5.126	0	504
90119	Στολές Εργατούπαλλήλων		40.000	34.172	5.828	34.172
90120	Ασφάλιστρα Δημοτικών Εργατούπαλλήλων	83	372.500	371.963	537	273.009
90121	Άλλες Παροχές/Ωφελήματα Πασχαλινό Επίδομα	83	126.440	126.437	3	74.427
90122	Εργατούπαλ.	64,66 68	722.076	633.074	89.003	597.906
90123	Επίδομα Σχολ. Τροχονόμων		150.000	168.810	(18.810)	143.061

90124	Χορηγία Εποπτών Θεαμάτων	83	33.075	51.258	(18.183)	129.944
90125	Επιδόματα Πολ. Εκδηλώσεων	80	109.000	119.602	(10.602)	17.877
90127	Μίσθωση Υπηρεσιών		80.000	68.344	11.656	39.212
90128	Πρόβλεψη για τακτικό εργατικό προσωπικό		160.000	478.408	(318.408)	—
90129	Ταμείο Προνοίας		8.285	—	8.285	—
90130	Πρόβλεψη για πρόωρες αφυπηρετήσεις		886.000	—	886.000	—
			19.797.485	17.357.543	2.439.942	16.109.933

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	Σελ.	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
			ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ €
902	<u>ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΑ</u>	69	3.270.491	4.125.582	(855.090)	2.619.426
			3.270.491	4.125.582	(855.090)	2.619.426
903	<u>ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ</u>					
90301	Αντιμισθία Δημάρχου	63	42.536	35.303	7.233	39.291
90302	Επιδόματα Δημάρχου	63	22.076	20.935	1.141	20.990
90303	Αποζημιώσεις Δημοτικών Συμβούλων		221.435	221.435	0	166.076
			286.047	277.673	8.374	226.357
904	<u>ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΦΑΠΕΞ ΠΟΣΑ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ</u>	76	50.477	49.351	1.126	120.434
			50.477	49.351	1.126	120.434
905	<u>ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ</u>					
90501	Ηλεκτροφωτισμός Πόλης	86	601.000	601.428	(428)	572.506
90502	Ηλεκτροφωτισμός Δημοτικών Υποστατικών	86	150.500	194.781	(44.281)	171.111
			751.500	796.208	(44.708)	743.618

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΗΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	Σελ	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
			ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ €		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ €
906	<u>ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ</u>					
90601	Συντήρηση Δημ. Υποστατικών	86	694.000	650.977	43.023	171.617
90602	Συντήρηση Δημ. Θεάτρων	87	20.000	102.516	(82.516)	28.986
90603	Συντήρηση Δημ. Εργατικών Κατοικιών		20.000	17.086	2.914	20.373
90604	Συντήρηση Χώρων Σκυβάλων		30.000	42.715	(12.715)	26.777
90605	Συντήρηση/Λειτουργία Ζωολογικού Κήπου	87	60.500	66.635	(6.135)	56.881
90606	Στήριξη Διατηρητέων Οικοδομών		15.000	17.086	(2.086)	—
90607	Συντήρηση κτιρίου οδού Αγκύρας		120.000	17.086	102.914	—
			959.500	914.102	45.398	304.635
907	<u>ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ / ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ/ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ</u>					
90701	Επιδιόρθωση Οχημάτων/ Μηχανημάτων	87	280.500	225.535	54.965	291.733
90702	Καύσιμα και Μηχάνελα Οχημάτων και Μηχανημάτων	88	399.000	312.674	86.326	368.745
90703	Ασφάλειες Οχημάτων		98.000	102.516	(4.516)	93.700
90704	Συντήρηση Επίπλων και Γραφειακού Εξοπλισμού		34.000	34.172	(172)	32.491
90705	Συντήρηση Σκυβαλοδοχείων		15.000	17.086	(2.086)	13.197
90706	Ενοκίαση Οχημάτων και Μηχανημάτων		48.000	34.172	13.828	21.727
			874.500	726.156	148.344	821.593

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008		ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΓΕΩΛΑ
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
		Σελ.	€	€	€		€
908	<u>ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΩΝ, ΟΔΙΚΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΦΩΤΩΝ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ</u>						
90801	Συντήρηση και Βελτίωση Οδών		170.000	170.860	(860)		55.048
90802	Κατασκευή Πεζοδρομίων, Νησίδων, Κυκλοφοριακών Κόμβων, Διαβάσεων Πεζών, Σήμανση Οδών, Στέγαστρα Λεωφορείων κ.ά.	88	2.140.000	1.848.707	291.293		1.850.861
90803	Αντιπλημμυρικά Έργα		50.000	51.258	(1.258)		86.370
90804	Συντήρηση Επέκταση και Βελτίωση Οδικού Φωτισμού		200.000	213.575	(13.575)		183.154
90806	Φώτα Τροχαίας		30.000	85.430	(55.430)		23.724
			2.590.000	2.369.830	220.170		2.199.156
909	<u>ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ</u>						
90901	Ανάπτυξη Κήπων		600.000	478.408	121.592		554.757
90902	Διαμόρφωση Χώρων Πρασίνου		205.000	427.150	(222.150)		10.699
90903	Δημιουργία/Βελτιώσεις Συνοικιακών Πάρκων & Γηπέδων		350.000	341.720	8.280		---
90906	Διαμόρφωση Πλατειών		1.030.000	512.580	517.420		780.961
90907	Κατασκευή Ράμπας Καθέλκυσης Σκαφών		120.000	119.602	398		2.050
90908	Τοποθέτηση/Διαμόρφωση Πεζοδρομίων Παραλιακού Μετώπου		100.000	102.516	(2.516)		---

2.405.000	1.981.978	423.022	1.348.468
-----------	-----------	---------	-----------

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007	
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	
		Σελ.	€	€	€	
910	<u>ΕΞΟΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</u>					
91002	Εισφορά για Κ.Α.Π.Η. (εστία ενηλίκων)		20.500	20.503	(3)	20.503
91003	Άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες		17.000	17.086	(86)	—
91004	Άλλα Έξοδα (φιλανθρωπικές συνεισφορές Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας κ.ά.)		40.000	25.629	14.371	27.339
91005	Εκστρατείες Διαφώτισης & Κοινωνιολογικές έρευνες		30.000	17.086	12.914	—
91007	Συνεισφορά στο Κέντρο Ενηλίκων Νίκου & Δέσποινας Παττίχη		20.500	20.503	(3)	17.086
91008	Συνεισφορά στο Κέντρο Κοινωνικής Προσφοράς Λεμεσού		85.000	85.430	(430)	17.086
91009	Δαπάνες Λειτουργίας Συνοικιακών Συμβουλίων		7.000	6.834	166	—
			220.000	193.072	26.928	82.015
911	<u>ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ</u>					
91101	Γιορτή του Κρασιού		270.000	273.376	(3.376)	239.097
91102	Γιορτασμός Καρνάβαλου		260.000	222.118	37.882	233.065
91103	Καλοκαιρινές εκδηλώσεις		200.000	170.860	29.140	56.620
91104	Γιορτή του Κατακλυσμού		40.000	25.629	14.371	15.861
91105	Έξοδα Διαφόρων Εκδηλώσεων	89	165.000	145.231	19.769	76.812
91106	Έξοδα Άλλων Πολιτιστικών Υπηρεσιών	89	147.000	112.768	34.232	94.967
91107	Έξοδα Δημοτικής Φιλαρμονικής		45.000	25.629	19.371	34.102
91108	Έξοδα Διδυμοποιήσεων		30.000	34.172	(4.172)	—
91109	Άλλα Έξοδα (συνεισφορές κ.ά.)	89	90.500	88.847	1.653	59.159
91110	Συνεισφορά στο Θεατρικό Μουσείο		85.500	85.430	70	—

91112	Εορταστικός Διάκοσμος Πόλεως	230.000	187.946	42.054	185.884
91114	Τουριστικοί Περιπάτοι	8.500	8.543	(43)	3.332
91115	Πολιτιστικές Εκδηλώσεις				
	Πάτρα - Λεμεσός				147.712
		<u>1.571.500</u>	<u>1.380.550</u>	<u>190.950</u>	<u>1.146.610</u>

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008		ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
		Σελ.	€	€	€		€
912	<u>ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ</u>						
91201	Αθλητικές Εκδηλώσεις "Τα Λεμέσια"		150.000	145.231	4.769		150.786
91202	Συνεισφορές για Αθλητικές Δραστηριότητες		10.000	8.543	1.457		8.543
91203	Άλλες Αθλητικές Εκδηλώσεις		8.500	8.543	(43)		2.491
			168.500	162.317	6.183		161.820
913	<u>ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ</u>						
91301	Ασφάλιστρα Δημοτικής Περιουσίας	90	120.000	102.516	17.484		108.657
91302	Γραφική Ύλη και Εκτυπωτικά		95.000	85.430	9.570		93.025
91303	Ελεγκτικά Δικαιώματα		9.000	8.543	457		8.543
91304	Δικαστικά και Δικηγορικά Έξοδα	90	290.000	299.005	(9.005)		216.116
91305	Αμοιβή Νομικών Συμβούλων		9.500	8.543	957		9.288
91306	Τηλεφωνικά & Ταχυδρομικά		110.000	102.516	7.484		100.749
91307	Δημοσιεύσεις Αποχετευτικά &		30.000	25.629	4.371		26.940
91308	Υδατοπρομήθεια	90	123.000	158.900	(35.900)		125.490
91309	Ενοίκια	90	62.905	56.845	6.060		52.739
91310	Επαγγελματικές Συνδρομές και Συνεισφορές		2.000	1.709	291		1.845
91311	Συνεισφορά στην Ένωση Δήμων		171.500	157.191	14.309		183.425
91312	Συμμετοχή/Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς		5.000	8.543	(3.543)		1.264
91313	Άλλες Συνδρομές και Συνεισφορές		10.000	11.960	(1.960)		7.371
91314	Έξοδα Φιλοξενίας και Δημοσίων Σχέσεων		50.000	34.172	15.828		50.699
91315	Εφημερίδες και Περιοδικά		5.500	6.834	(1.334)		3.783
91316	Έξοδα Μηχανογράφησης		60.000	51.258	8.742		35.925

91317	Αποζημιώσεις	682.000	341.720	340.280	294.730
91318	Έξοδα συμμετοχής σε συνέδρια και σεμινάρια	50.000	34.172	15.828	21.409
91319	Έξοδα για μελέτες και έρευνες	418.000	102.516	315.484	17.713
91320	Εκδόσεις	30.000	25.629	4.371	27.714
91321	Έξοδα Επανεκτιμήσεως	50.000	51.258	(1.258)	6.366
91322	Έξοδα Ευρωπαϊκών Θεμάτων και Προγραμμάτων	130.000	136.688	(6.688)	77.962
91323	Έξοδα για σκοπούς επικοινωνίας	25.000	6.834	18.166	
		<u>2.538.405</u>	<u>1.818.413</u>	<u>719.992</u>	<u>1.471.753</u>

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008		ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
		Σελ.	€	€	€		€
914	<u>ΆΛΛΑ ΕΞΟΔΑ</u>						
91401	Έξοδα Προστασίας Λουομένων		40.000	47.841	(7.841)		31.609
91402	Αγορές Εργαλείων		10.000	8.543	1.457		9.399
91403	Αγορές Καλάθων Αχρήστων & Σκυβαλοδοχείων		8.500	8.543	(43)		8.488
91404	Αγορές Υλικών Καθαρισμού		70.000	51.258	18.742		61.217
91405	Αγορές Φαρμάκων για Υγειονομική Χρήση		5.000	8.543	(3.543)		3.723
91406	Άλλες Αγορές	91	29.000	27.338	1.662		21.171
91407	Άλλα Έξοδα Δημ. Κήπου	91	4.000	5.126	(1.126)		1.847
91408	Έξοδα Ειδικά Εγκρινόμενα/ Μη Προβλεπόμενα		20.000	17.086	2.914		—
91409	Καθαρισμός Ανοικτών Χώρων και Εκστρατεία Καθαριότητας		240.000	153.774	86.226		240.421
91410	Αγορά Νέων Παιγνιδιών		30.000	68.344	(38.344)		149.916
91411	Διάφορα Άλλα Έξοδα	91	211.000	502.329	(291.329)		210.231
91412	Έκτακτη Εισφορά		25.000	25.629	(629)		—
91413	Άλλες Υγειονομικές Δαπάνες	92	7.000	6.834	166		1.345
91414	Καθαρισμός Καρνάγιου		15.000	17.086	(2.086)		—
91415	Έξοδα Συλλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών		150.000	145.231	4.769		—
			864.500	1.093.505	(229.005)		739.368
915	<u>ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ</u>						
91501	Τραπεζικοί Τόκοι και Δικαιώματα Παρατραβήγματος		4.500.000	3.451.375	1.048.625		3.721.189
91502	Άλλοι Τόκοι		322.000	444.236	(122.236)		463.342
91504	Ζημιά από Συναλλαγματική Διαφορά						244.708
			4.822.000	3.895.611	926.389		4.429.238

916 ΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ/ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ
ΧΡΕΩΣΤΕΣ

	Μειώσεις και Διαγρ.					
91601	Φορολογίων	92	721.000	598.011	122.989	697.308
	Προβλέψεις για Επισφ.					
91602	Χρεώστες		50.000	51.258	(1.258)	
			<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
			771.000	649.269	121.731	697.308

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009		2008		ΛΥΞΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007 ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Ε	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Ε		
		Σελ.					€
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
102	Κτίρια		300.000	42.715	257.285		
104	Επιστρώσεις οδών		1.700.000	854.301	845.699		999.807
105	Έπιπλα, Σκεύη, Γραφειακός Εξοπλισμός και Εγκαταστάσεις	18	104.500	368.204	(263.704)		64.749
106	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές Λογισμικό	18	160.000	136.688	23.312		45.884
107	Μηχανήματα, Εργαλεία Εξοπλισμός	18	110.000	119.602	(9.602)		23.609
108	Οχήματα	18	800.000	803.043	(3.043)		533.468
109	Εκθέματα, Πίνακες Βιβλία και Μουσικά Όργανα	18	210.000	222.118	(12.118)		40.232
ΟΛΙΚΟ			3.384.500	2.546.670	837.830		1.707.751

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2009

ΚΩΔ	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ	2009	2008	ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ)	2007
		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
		Σελ. €	€		€
<u>ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>					
105	<u>ΕΠΙΠΛΑ, ΣΚΕΥΗ, ΓΡΑΦΕΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ</u>				
10501	Έπιπλα	14.000	8.543	5.457	10.884
10502	Γραφειακός εξοπλισμός	20.000	17.086	2.914	23.753
10503	Σκεύη	500	854	(354)	376
10504	Εγκαταστάσεις	70.000	341.720	(271.720)	29.736
		104.500	368.204	(263.704)	64.749
106	<u>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ</u>				
10601	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	80.000	85.430	(5.430)	45.256
10602	Λογισμικό	80.000	51.258	28.742	629
		160.000	136.688	23.312	45.884
107	<u>ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ</u>				
10701	Μηχανήματα	80.000	85.430	(5.430)	21.995
10702	Εργαλεία-εξοπλισμός	30.000	34.172	(4.172)	1.615
		110.000	119.602	(9.602)	23.609
108	<u>ΟΧΗΜΑΤΑ</u>				
10801	Οχήματα	800.000	803.043	(3.043)	533.468

109	<u>ΕΚΘΕΜΑΤΑ, ΠΙΝΑΚΕΣ, ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ</u>				
10901	Εκθέματα Μουσείου	15.000	17.086	(2.086)	—
10902	Πίνακες και έργα τέχνης	30.000	25.629	4.371	18.567
10903	Βιβλιοθήκη	40.000	42.715	(2.715)	13.532
10904	Μουσικά όργανα	15.000	17.086	(2.086)	8.133
10905	Ιστορικό Αρχείο	60.000	68.344	(8.344)	—
10906	Αρχείο Σόλωνα Μιχαηλίδη	50.000	51.258	(1.258)	—
		<u>210.000</u>	<u>222.118</u>	<u>(12.118)</u>	<u>40.232</u>

3.12.3. Τμήμα Δημοτικού Μηχανισμού

Το Τμήμα Δημοτικού Μηχανικού ή οι Τεχνικές Υπηρεσίες αποτελούν εξίσου ένα από τα πλέον βασικά και ουσιώδη Τμήματα στην όλη συγκρότηση και λειτουργία της δημοτικής μηχανής και συμβάλλει ουσιαστικά στην εξυπηρέτηση του δημότη σύμφωνα με την όλη αποστολή του Δήμου σαν οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τα τελευταία χρόνια μετά από ένα συγκροτημένο και σωστό προγραμματισμό, έχει επιτευχθεί η κατάλληλη εργασιακή υποδομή με την ανέγερση καινούριων γραφείων, την αναβάθμιση των υφισταμένων και την όσο το δυνατό πιο άρτια επιστημονική στελέχωση, με την πρόσληψη προνομιούχου και άρτια καταρτισμένου προσωπικού.

Η αγορά και η τοποθέτηση του κατάλληλου Ηλεκτρονικού εξοπλισμού πιστεύω ότι ασκείται και προσφέρεται από τις υπηρεσίες αυτές η κατάλληλη εξυπηρέτηση προς τους δημότες και το κοινό.

Στη διοικητική σφαίρα του Τεχνικού Τμήματος υπάγεται το Τμήμα του Ζωολογικού Κήπου, των διαφόρων Πάρκων και Χώρων πράσινου καθώς και όλες οι υπηρεσίες που προσφέρουν τεχνική υποδομή και υποστήριξη στη δημοτική μηχανή και στην πόλη γενικότερα όπως το Τμήμα του Δημοτικού Γκαράζ, το Τμήμα Οικοδομών, το Τμήμα Ταπελλογραφίας, το Τμήμα Οδοποιίας και το Τμήμα των Ηλεκτρομηχανολογικών υπηρεσιών (Ηλεκτρολόγων).

Σκοπός του Τμήματος του Δημοτικού Μηχανικού είναι:

- ◆ Η έκδοση των Αδειών Οικοδομής και των Πολεοδομικών Αδειών.
- ◆ Η σύναψη των κατάλληλων εργολαβικών συμβολαίων για κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου μέσα στα δημοτικά όρια της πόλης.

- ◆ Η βελτίωση του πράσινου μέσα στην πόλη.

- ◆ Η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών υλικοτεχνικής προσφοράς στην πόλη όπως συντήρηση, κατασκευή πεζοδρομίων, νέων πινακίδων, οδών, η συντήρηση των φώτων τροχαίας κ.λπ.

- ◆ Η κατασκευή και η παρακολούθηση διαφόρων έργων κοινής ωφέλειας στην πόλη.

- ◆ Η αναβάθμιση και η συντήρηση των διαφόρων κτιρίων που στεγάζονται οι υπηρεσίες του Δήμου.

- ◆ Η επιμόρφωση του προσωπικού του Τμήματος.

3.12.4. Τμήμα Καθαριότητας

Αποτελεί μία από τις πλέον ουσιώδεις και ζωτικές υπηρεσίες του Δήμου Λεμεσού και σύμφωνα με την οργανωτική διάρθρωση του Δήμου, υπάγεται διοικητικά στο Τμήμα Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Αποστολή του Τμήματος είναι η εξασφάλιση της καθαριότητας στην πόλη, η προστασία του περιβάλλοντος, ο έλεγχος και η σωστή παρακολούθηση, ώστε να υπάρχει αρκετά καλό επίπεδο καθαριότητας, υγείας και υγειονομικών συνθηκών στην πόλη.

Γενικά συμβάλλει ουσιαστικά στην υλοποίηση του σλόγκαν που το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης έχει τάξει ως πρωταρχικό στόχο: Για μια όμορφη Λεμεσό για όλους τους κατοίκους της.

Λόγω της φύσης και της αποστολής του, είναι από τα πλέον πολυάριθμα σε προσωπικό τμήματα και χωρίζεται σε δύο διοικητικούς τομείς. Στον οδοκαθαρισμό και στον τομέα της περισυλλογής των σκυβάλων.

Αποστολή του Τομέα του Οδοκαθαρισμού είναι τόσο με το ανθρώπινο προσωπικό, όσον και με τον εξοπλισμό που διαθέτει, να συμβάλει στην εξασφάλιση και στη διατήρηση της καθαριότητας στην πόλη. Μιας Ευρωπαϊκής και σύγχρονης πόλης όπως είναι η πόλη της Λεμεσού. Πιστεύω ότι υπάρχει η κατάλληλη διαχείριση, διοικητική και οικονομική και τα αποτελέσματα εκτιμώνται από τους δημότες σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό.

Αποστολή του Τμήματος Περισυλλογής Σκυβάλων είναι η καθαριότητα της πόλης με τη συστηματική και οργανωμένη (δύο φορές την εβδομάδα) περισυλλογή των σκυβάλων σε ολόκληρη τη διοικητική περιοχή της πόλης της Λεμεσού.

Με συντονισμένες ενέργειες και προσπάθειες του Δημοτικού Συμβουλίου τα τελευταία χρόνια, έχει εξοπλισθεί η Υπηρεσία Περισυλλογής Σκυβάλων με ένα σύγχρονο στόλο σκυβαλοφόρων / απορριμματοφόρων οχημάτων (περίπου 30), αριθμός αρκετά ικανοποιητικός για τα δεδομένα και τις ανάγκες της Λεμεσού.

Επίσης σημαντικό ρόλο στην όλη αποστολή του Τμήματος Καθαριότητας παίζει και το ανθρώπινο προσωπικό με το οποίο η Υπηρεσία είναι στελεχωμένη.

Ασφαλώς ουσιαστική συμβολή στην όλη διαδικασία επεξεργασίας των οικιακών αποβλήτων (σκυβάλων), παίζει και ο τρόπος λειτουργίας του Σκυβαλότοπου στην περιοχή ΒΑΤΙ.

Βασισμένος σε διεθνή πρότυπα, προσφέρει τη δυνατότητα επεξεργασίας των σκυβάλων με τη μέθοδο της συμπίεσης και του ενταφιασμού τους, συμβάλλοντας με τον τρόπο τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ασφαλισμένου και υγειονομικώς στο μέτρο του δυνατού, ελεγμένου περιβάλλοντος στη γύρω από τη Λεμεσό περιοχή. Παράλληλα με τα πιο πάνω με τη συμπλήρωση της β' φάσης του αποχετευτικού συστήματος της περιοχής της μείζονος Λεμεσού έχει επιτευχθεί η τριτοβάθμια επεξεργασία των λυμάτων τα οποία επιστρέφονται για την άρδευση των κήπων όλων

των ξενοδοχειακών μονάδων της πόλης και των νησίδων της τροχαίας που βρίσκονται κατά μήκος των δύο μεγάλων οδικών αρτηριών της πόλης, πράγμα το οποίο συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εξοικονόμηση πόσιμου ύδατος.

3.12.5. Πολιτιστικό Τμήμα

Για την έννοια του πολιτισμού διατυπώθηκαν πολλοί ορισμοί, με πολυσύνθετο περιεχόμενο. Το πρόβλημα αποσαφήνισης της εν λόγω έννοιας μεγεθύνεται εξαιτίας της πολλαπλότητας της πολιτισμικής σύνθεσης των κρατών. Παλαιότερα ο Πολιτισμός συνδεόταν με την εθνική προέλευση και την εθνική κυριαρχία. Σήμερα σχετίζεται εν πολλοίς με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των διαφόρων πολιτιστικών ενοτήτων και μειονοτήτων που συνθέτουν το χάρτη των σύγχρονων κρατών.

Ο πολιτισμός είναι κάθε μορφή ζωής, τα ήθη, τα έθιμα και οι αξίες ενός λαού. Η έννοια αυτή χρησιμοποιείται όταν μιλάμε ειδικά για τον πολιτισμό κάποιου συγκεκριμένου λαού ή κάποιας ομάδας λαών, όπως τον ελληνικό πολιτισμό, το ρωμαϊκό, τον κυκλαδικό, το μινωικό κ.λπ. Κάθε λαός δημιουργεί τον πολιτισμό του με βάση τις ανάγκες που αντιμετωπίζει στον τόπο όπου ζει και αποβλέποντας στην καλύτερευση των συνθηκών της ζωής του.

Ο όρος πολιτισμός δηλώνει το σύνολο των ανώτερων ηθικοπνευματικών αντιλήψεων και αξιών. Η έννοια αυτή δηλώνεται με τη λέξη κουλτούρα, που προέρχεται από το γαλλικό culture. Οι ηθικές και πνευματικές αντιλήψεις διαφέρουν από τόπο σε τόπο και από εποχή σε εποχή και είναι συνάρτηση των μεταβολών που συντελούνται κάθε φορά στον κοινωνικό τομέα. Γενικά ωστόσο αποτελούν το κύριο χαρακτηριστικό του βαθμού εξέλιξης των λαών και την ειδοποιό διαφορά του καλλιεργημένου πνευματικά ανθρώπου από τον απολίτιστο.

Ο Δήμος Λεμεσού όπως και όλοι οι Δήμοι στην Κύπρο για να μπορούν να προσφέρουν στους δημότες τους πολιτιστικές εκδηλώσεις και γενικά μια ορθολογιστική πολιτιστική υποδομή έχουν συγκροτήσει ανάμεσα στα διάφορα τμήματα και πολιτιστικό τμήμα.

Σκοπός του πολιτιστικού τμήματος είναι :

- Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολιτιστικής ταυτότητας.
- Η προαγωγή της πλουραλιστικής δημιουργίας και η υποστήριξη των επαγγελματιών και των καλλιτεχνών.
- Η ενίσχυση της καλλιτεχνικής και της πνευματικής δημιουργίας με τη δημιουργία κοινωνικών δικτύων υποδομής που θα συμβάλλουν στην προαγωγή και τη διακίνηση των πολιτιστικών αγαθών.
- Η διερεύνηση της συμμετοχής του λαού στις πολιτιστικές δραστηριότητες.
- Η προστασία της πολιτιστικής ανεξαρτησίας.
- Η προώθηση της πολιτιστικής επικοινωνίας με ξένες χώρες.
- Η βελτίωση της πολιτιστικής εικόνας της χώρας στο εξωτερικό.
- Η συνεχής επαγρύπνηση σε θέματα που αφορούν την ιστορία του τόπου μας αλλά γενικότερα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Για την πραγματοποίηση των σκοπών αυτών που τίθενται από την πολιτεία, θα πρέπει να αναλύονται σε επιμέρους στόχους και την υπόδειξη συγκεκριμένων μέσων για τη σταδιακή επίτευξη των στόχων αυτών.

Οι σκοποί αυτοί συνήθως συνοδεύονται από τις ανάλογες ενέργειες της πολιτείας που θα βοηθήσουν στην πολιτιστική αναβάθμιση της ζωής των πολιτών, ώστε να

μπορούν να συμμετάσχουν στην όλη πολιτιστική δραστηριότητα της χώρας τους αλλά και να καθίστανται κοινωνικοί στόχοι της παγκόσμιας πολιτιστικής δημιουργίας.

Για να υπάρξει πολιτιστική πολιτική θα πρέπει η Τοπική Αυτοδιοίκηση:

- Να καταγράψει και να εντοπίσει τις Πολιτιστικές και Κοινωνικές ανάγκες.
- Να προωθήσει την πολιτιστική επικοινωνία με ξένες χώρες.
- Να ενθαρρύνει τη συμμετοχή του λαού στην απόλαυση, αλλά και στη δημιουργία πολιτιστικών αγαθών.
- Να συμβάλει στην ενίσχυση της πνευματικής και της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση προσπαθεί να καταφέρει αρκετά στον τομέα του Πολιτισμού και της κοινωνικής ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών. Σίγουρα το έργο της δεν τελειώνει εδώ, αφού της δίνονται δυνατότητες να συνεχίσει να προσφέρει το έργο της. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί αναμφισβήτητα να θεωρηθεί ως ο καταλληλότερος φορέας της πολιτιστικής πολιτικής καθώς βρίσκεται πολύ κοντά στους πολίτες. Γνωρίζοντας τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες αυτών και της περιοχής, τις οποίες μπορεί να διατηρήσει και να προβάλλει έχοντας τη δυνατότητα σύνδεσης της πόλης με άλλους πολιτισμούς πιστεύω ότι θα φέρει σε πέρας την αποστολή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1. Διεθνείς Συμβάσεις.

Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού γίνεσθαι αλλά και με βάση το Διεθνές Δίκαιο, κατάφερε δια μέσου της Βουλής των Αντιπροσώπων (έτσι που ο Κυπριακός λαός να είναι ενήμερος για το τι συμβαίνει γύρω από το θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) να κυρώσει σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κυπριακού Συντάγματος τον Κυρωτικό Νόμο 27 του 1988 ο οποίος αναφέρεται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Συγκεκριμένα έχει κυρώσει την ακόλουθη σύμβαση:

Ο Περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Νόμος 27 του 1988) Αρ. 2309 της 18^{ης} Μαρτίου, 1988, Παράρτημα Πρώτο, Νομοθεσία⁵⁸.

⁵⁸ Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας 1988 – Αρχείο Κυπριακής Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη μελέτη μου αυτή προσπάθησα να κάνω μια εκτενή αναφορά στο παράδειγμα της πόλης της Λεμεσού «σαν πρότυπο για την ανάπτυξη του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο», την ιδιαίτερή μου πατρίδα.

- Στην όλη μου προσπάθεια με βοήθησαν σημαντικές πηγές από το Κυπριακό Σύνταγμα του 1960, διάφορες μελέτες γνωστών Κυπρίων οι οποίοι έχουν ενδιατρέψει στο θέμα, αλλά και τα βιβλία των διακεκριμένων Ελλήνων καθηγητών του Συνταγματικού και Διοικητικού Δικαίου ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ και ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΡΑΙΚΟΥ.
- Ο περί Δήμων Νόμος 111/1985 έχει προαγάγει το θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο αρκετά βήματα μπροστά. Όμως χρειάζονται να γίνουν πολλές ακόμη βελτιώσεις και τροποποιήσεις ώστε να συγκρινόμαστε με τις ευρωπαϊκές χώρες.
- Θα πρέπει όμως ο καινούριος Νόμος να είναι κάτι που θα βγαίνει από συγκεκριμένες εμπειρίες και αναζητήσεις και όχι μέσα από κάποια επιτροπή περισσότερο ή λιγότερο φωτισμένων.
- Ιδιαίτερα σήμερα που η ιδιαίτερη μου πατρίδα, η Κύπρος, βρίσκεται ήδη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, πρέπει ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να εξυγχρονισθεί και να αναβαθμιστεί για να συνάδει με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Πιστεύω ακράδαντα ότι η πόλη της Λεμεσού με τις υπηρεσίες που διαθέτει καθώς επίσης και με το σωστό προγραμματισμό που διακρίνει τα έργα που είτε έχουν γίνει, είτε προγραμματίζονται να γίνουν στο μέλλον, αποτελεί τρανό παράδειγμα και πρότυπο ανάπτυξης του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

- Στη μελέτη αυτή προσπάθησα σε γενικές γραμμές, ύστερα από σχετική έρευνα, χωρίς να είμαι ειδικός, να ετοιμάσω μια μελέτη για το παράδειγμα της Λεμεσού.
- Μερικές από τις προτεινόμενες ενέργειες είναι βραχυπρόθεσμες και επείγουσες, ενώ πολλοί προσέφεραν μακροπρόθεσμες λύσεις. Μερικοί ζητούν σημαντικές χρηματικές εισροές, προτού αυτές οι λύσεις υλοποιηθούν.
- Το METAP και οι χρηματοδοτικοί του οργανισμοί μπορεί να θεωρήσουν ότι αξίζει τον κόπο να παραχωρήσουν τους πόρους που χρειάζονται για τη δημιουργία μιας πόλης «πρότυπο» στην Ανατολική Μεσόγειο σαν παράδειγμα για άλλες πόλεις, για το τι μπορεί να επιτευχθεί λαμβάνοντας σαν δεδομένα: τη θέληση των πολιτικών, την υποστήριξη του κοινού και τον αναγκαίο οραματισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1^ο: Ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης
(Κυρωτικός) Νόμος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο: Συνέντευξη με ένα Δημοτικό Σύμβουλο.
Συνέντευξη με ένα Δημοτικό Υπάλληλο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3^ο: Συμπεράσματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4^ο: Ερωτηματολόγιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1°

Αριθμός 27 του 1988

ΝΟΜΟΣ ΚΥΡΩΝ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΑΡΤΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Κυρωτικός) Νόμος του 1988. Συνοπτικός τίτλος.
2. Στον παρόντα Νόμο— Ερμηνεία.
«Χάρτης» σημαίνει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που έγινε στο Στρασβούργο στις 15 Οκτωβρίου 1985, του οποίου το κείμενο εκ του αγγλικού πρωτοτύπου εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση στο Μέρος II του Πίνακα: Πίνακας Μέρος I Μέρος II.
Νοείται ότι σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ των δυο αυτών κειμένων θα υπερισχύει το κείμενο εκ του αγγλικού πρωτοτύπου.
- 3.—(1) Επιφυλασσομένων των εξαιρέσεων των προβλεπομένων στο εδάφιο (2) του άρθρου αυτού, κυρώνεται ο Χάρτης ο οποίος υπογράφηκε στις 8 Οκτωβρίου 1986 εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας δυνάμει των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.438 της 31ης Ιουλίου και 1ης Αυγούστου 1986 και 27.488 της 3ης Σεπτεμβρίου 1986. Κύρωση του Χάρτη.
(2) Εξαιρούνται της νομοθετικής κύρωσης οι διατάξεις του Χάρτη που περιέχονται στο Άρθρο 5 και στην παράγραφο 2 του Άρθρου 7 αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ

(Άρθρον 2)

ΜΕΡΟΣ I

EUROPEAN CHARTER OF LOCAL SELF-GOVERNMENT

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Considering that one of the methods by which this aim is to be achieved is through agreements in the administrative field;

Considering that the local authorities are one of the main foundations of any democratic régime;

Considering that the right of citizens to participate in the conduct of public affairs is one of the democratic principles that are shared by all member States of the Council of Europe;

Convinced that it is at local level that this right can be most directly exercised;

Convinced that the existence of local authorities with real responsibilities can provide an administration which is both effective and close to the citizen;

Aware that the safeguarding and reinforcement of local self-government in the different European countries is an important contribution to the construction of a Europe based on the principles of democracy and the decentralisation of power;

Asserting that this entails the existence of local authorities endowed with democratically constituted decision-making bodies and possessing a wide degree of autonomy with regard to their responsibilities, the ways and means by which those responsibilities are exercised and the resources required for their fulfilment,

Have agreed as follows:

Article 1

The Parties undertake to consider themselves bound by the following articles in the manner and to the extent prescribed in Article 12 of this Charter.

PART I

Article 2

Constitutional and legal foundation for local self-government

The principle of local self-government shall be recognised in domestic legislation, and where practicable in the constitution.

Article 3

Concept of local self-government

1. Local self-government denotes the right and the ability of local authorities, within the limits of the law, to regulate and manage a substantial share of public affairs under their own responsibility and in the interests of the local population.

2. This right shall be exercised by councils or assemblies composed of members freely elected by secret ballot on the basis of direct, equal, universal suffrage, and which may possess executive organs responsible to them. This provision shall in no way affect recourse to assemblies of citizens, referendums or any other form of direct citizen participation where it is permitted by statute.

Article 4

Scope of local self-government

1. The basic powers and responsibilities of local authorities shall be prescribed by the constitution or by statute. However, this provision shall not prevent the attribution to local authorities of powers and responsibilities for specific purposes in accordance with the law.

2. Local authorities shall, within the limits of the law, have full discretion to exercise their initiative with regard to any matter which is not excluded from their competence nor assigned to any other authority.

3. Public responsibilities shall generally be exercised, in preference, by those authorities which are closest to the citizen. Allocation of responsibility to another authority should weigh up the extent and nature of the task and requirements of efficiency and economy.

4. Powers given to local authorities shall normally be full and exclusive. They may not be undermined or limited by another, central or regional, authority except as provided for by the law.

5. Where powers are delegated to them by a central or regional authority, local authorities shall, insofar as possible, be allowed discretion in adapting their exercise to local conditions.

6. Local authorities shall be consulted, insofar as possible, in due time and in an appropriate way in the planning and decision-making processes for all matters which concern them directly.

Article 5

Protection of local authority boundaries

Changes in local authority boundaries shall not be made without prior consultation of the local communities concerned, possibly by means of a referendum where this is permitted by statute.

Article 6

Appropriate administrative structures and resources for the tasks of local authorities

1. Without prejudice to more general statutory provisions, local authorities shall be able to determine their own internal administrative structures in order to adapt them to local needs and ensure effective management.

2. The conditions of service of local government employees shall be such as to permit the recruitment of high-quality staff on the basis of merit and competence; to this end adequate training opportunities, remuneration and career prospects shall be provided.

Article 7

Conditions under which responsibilities at local level are exercised

1. The conditions of office of local elected representatives shall provide for free exercise of their functions.

2. They shall allow for appropriate financial compensation for expenses incurred in the exercise of the office in question as well as, where appropriate, compensation for loss of earnings or remuneration for work done and corresponding social welfare protection.

3. Any functions and activities which are deemed incompatible with the holding of local elective office shall be determined by statute or fundamental legal principles.

Article 8

Administrative supervision of local authorities' activities

1. Any administrative supervision of local authorities may only be exercised according to such procedures and in such cases as are provided for by the constitution or by statute.

2. Any administrative supervision of the activities of the local authorities shall normally aim only at ensuring compliance with the law and with constitutional principles. Administrative supervision may however be exercised with regard to expediency by higher-level authorities in respect of tasks the execution of which is delegated to local authorities.

3. Administrative supervision of local authorities shall be exercised in such a way as to ensure that the intervention of the controlling authority is kept in proportion to the importance of the interests which it is intended to protect.

Article 9

Financial resources of local authorities

1. Local authorities shall be entitled, within national economic policy, to adequate financial resources of their own, of which they may dispose freely within the framework of their powers.

2. Local authorities' financial resources shall be commensurate with the responsibilities provided for by the constitution and the law.

3. Part at least of the financial resources of local authorities shall derive from local taxes and charges of which, within the limits of statute, they have the power to determine the rate.

N. 27/88

4. The financial systems on which resources available to local authorities are based shall be of a sufficiently diversified and buoyant nature to enable them to keep pace as far as practically possible with the real evolution of the cost of carrying out their tasks.

5. The protection of financially weaker local authorities calls for the institution of financial equalisation procedures or equivalent measures which are designed to correct the effects of the unequal distribution of potential sources of finance and of the financial burden they must support. Such procedures or measures shall not diminish the discretion local authorities may exercise within their own sphere of responsibility.

6. Local authorities shall be consulted, in an appropriate manner, on the way in which redistributed resources are to be allocated to them.

7. As far as possible, grants to local authorities shall not be earmarked for the financing of specific projects. The provision of grants shall not remove the basic freedom of local authorities to exercise policy discretion within their own jurisdiction.

8. For the purpose of borrowing for capital investment, local authorities shall have access to the national capital market within the limits of the law.

Article 10

Local authorities' right to associate

1. Local authorities shall be entitled, in exercising their powers, to co-operate and, within the framework of the law, to form consortia with other local authorities in order to carry out tasks of common interest.

2. The entitlement of local authorities to belong to an association for the protection and promotion of their common interests and to belong to an international association of local authorities shall be recognised in each State.

3. Local authorities shall be entitled, under such conditions as may be provided for by the law, to co-operate with their counterparts in other States.

Article 11

Legal protection of local self-government

Local authorities shall have the right of recourse to a judicial remedy in order to secure free exercise of their powers and respect for such principles of local self-government as are enshrined in the constitution or domestic legislation.

PART II

Miscellaneous provisions

Article 12

Undertakings

1. Each Party undertakes to consider itself bound by at least twenty paragraphs of Part I of the Charter, at least ten of which shall be selected from among the following paragraphs:

- Article 2,
- Article 3, paragraphs 1 and 2,
- Article 4, paragraphs 1, 2 and 4,
- Article 5,
- Article 7, paragraph 1,
- Article 8, paragraph 2,
- Article 9, paragraphs 1, 2 and 3,
- Article 10, paragraph 1,
- Article 11.

2. Each Contracting State, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, shall notify the Secretary General of the Council of Europe of the paragraphs selected in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. Any Party may, at any later time, notify to the Secretary General that it considers itself bound by any paragraphs of this Charter which it has not already accepted under the terms of paragraph 1 of this Article. Such undertakings subsequently given shall be deemed to be an integral part of the ratification, acceptance or approval of the Party so notifying, and shall have the same effect as from the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13

Authorities to which the Charter applies

The principles of local self-government contained in the present Charter apply to all the categories of local authorities existing within the territory of the Party. However, each party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the categories of local or regional authorities to which it intends to confine the scope of the Charter or which it intends to exclude from its scope. It may also include further categories of local or regional authorities within the scope of the Charter by subsequent notification to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 14

Provision of information

Each Party shall forward to the Secretary General of the Council of Europe all relevant information concerning legislative provisions and other measures taken by it for the purposes of complying with the terms of this Charter.

PART III

Article 15

Signature, ratification and entry into force

1. This Charter shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Charter in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

3. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 16

Territorial clause

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Charter shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Charter to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 17
Denunciation

1. Any Party may denounce this Charter at any time after the expiration of a period of five years from the date on which the Charter entered into force for it. Six months' notice shall be given to the Secretary General of the Council of Europe. Such denunciation shall not affect the validity of the Charter in respect of the other Parties provided that at all times there are not less than four such Parties.

2. Any party may, in accordance with the provisions set out in the preceding paragraph, denounce any paragraph of Part I of the Charter accepted by it provided that the Party remains bound by the number and type of paragraphs stipulated in Article 12, paragraph 1. Any Party which, upon denouncing a paragraph, no longer meets the requirements of Article 12, paragraph 1, shall be considered as also having denounced the Charter itself.

Article 18
Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Charter in accordance with Article 15;
- d. any notification received in application of the provisions of Article 12, paragraphs 2 and 3;
- e. any notification received in application of the provisions of Article 13;
- f. any other act, notification or communication relating to this Charter.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Charter.

Done at Strasbourg, this 15th day of October 1985, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Charte.

Fait à Strasbourg, le 15 octobre 1985, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des États membres du Conseil de l'Europe.

For the Government
of the Republic of Austria:

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche:

Hans G. KNITEL

For the Government
of the Kingdom of Belgium:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique:

Jan R. VANDEN BLOOCK

For the Government
of the Republic of Cyprus:

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre:

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα οποία υπογράφουν τον παρόντα χάρτη,

Θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του για το σκοπό περιφρούρησης και υλοποίησης των ιδανικών και των αρχών που αποτελούν κοινή κληρονομιά τους·

Κρίνοντας ότι μια από τις μεθόδους με τις οποίες ο σκοπός αυτός πρόκειται να επιτευχθεί είναι μέσω συμφωνιών στο διοικητικό τομέα·

Θεωρώντας ότι οι τοπικές αρχές αποτελούν ένα από τα κύρια θεμέλια οποιουδήποτε δημοκρατικού καθεστώτος·

Θεωρώντας ότι το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν στη διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων είναι μια από τις δημοκρατικές αρχές την οποία συμμερίζονται όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης·

Έχοντας την πεποίθηση ότι είναι σε τοπικό επίπεδο που το δικαίωμα αυτό μπορεί κάλλιστα να ασκηθεί απ' ευθείας·

Έχοντας την πεποίθηση ότι η ύπαρξη τοπικών αρχών με πραγματικές ευθύνες μπορεί να προσφέρει μια διοίκηση που να είναι και αποτελεσματική και κοντά στον πολίτη·

Γνωρίζοντας ότι η περιφρούρηση και ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί σημαντική συμβολή στη δημιουργία μιας Ευρώπης βασισμένης στις αρχές της δημοκρατίας και της αποκέντρωσης της εξουσίας·

Υποστηρίζοντας ότι αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη τοπικών αρχών προικισμένων με δημοκρατικά συνεστημένα όργανα λήψης αποφάσεων και με ευρεία αυτονομία αναφορικά με τις ευθύνες τους, τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία ασκούνται οι ευθύνες αυτές και τους πόρους που απαιτούνται για την εκπλήρωσή τους,

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Τα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να θεωρούν τους εαυτούς τους δεσμευμένους από τα ακόλουθα άρθρα με τον τρόπο και στην έκταση που προβλέπεται στο άρθρο 12 του χάρτη αυτού.

ΜΕΡΟΣ Ι

Άρθρο 2

Συνταγματική και νομική βάση της τοπικής αυτοδιοίκησης

Η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης θέλει αναγνωρίζεται από την εσωτερική νομοθεσία, καθώς επίσης, όπου είναι δυνατόν, από το Σύνταγμα.

Άρθρο 3

Έννοια τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Τοπική αυτοδιοίκηση σημαίνει το δικαίωμα και την ικανότητα των τοπικών αρχών, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να ρυθμίζουν και διαχειρίζονται σημαντικό μερίδιο των δημόσιων υποθέσεων με ιδίαν ευθύνη και για το συμφέρον του τοπικού πληθυσμού.

2. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από συμβούλια ή συνελεύσεις που συγκροτούνται από μέλη ελευθέρως εκλεγόμενα με μυστική ψηφοφορία με βάση την άμεση, ίση και καθολική ψήφο, και που μπορούν να έχουν εκτελεστικά όργανα υπόλογα σ' αυτά. Η διάταξη αυτή με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει την προσφυγή στις συνελεύσεις πολιτών, στα δημοψηφίσματα ή σ' οποιαδήποτε άλλη μορφή απ' ευθείας συμμετοχή πολιτών όταν τούτο επιτρέπεται υπό του νόμου.

Άρθρο 4

Σκοπός τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Οι βασικές εξουσίες και ευθύνες των τοπικών αρχών πρέπει να καθορίζονται από το Σύνταγμα ή το νόμο. Όμως η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την παροχή σε τοπικές αρχές εξουσιών και ευθυνών για ειδικούς σκοπούς σύμφωνα με το νόμο.

2. Οι τοπικές αρχές πρέπει, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να έχουν πλήρη διακριτική ευχέρεια στην ανάληψη πρωτοβουλίας αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα που δεν εξαιρείται της αρμοδιότητάς τους και που δεν ανατίθεται σ' οποιαδήποτε άλλη αρχή.

3. Οι δημόσιες ευθύνες πρέπει γενικά να ασκούνται, κατά προτίμηση, από τις αρχές που είναι πιο κοντά στον πολίτη. Για την ανάθεση ευθύνης σε άλλη αρχή πρέπει να σταθμίζεται η έκταση και η φύση του καθήκοντος και οι απαιτήσεις για αποδοτικότητα και οικονομία.

4. Οι παραχωρούμενες σε τοπικές αρχές εξουσίες πρέπει κανονικά να είναι πλήρεις και αποκλειστικές. Δεν μπορούν να υποσκάπτονται ή περιορίζονται από άλλη, κεντρική ή περιφερειακή αρχή, εκτός όπως προβλέπεται από το νόμο.

5. Οσάκις στις τοπικές αρχές παραχωρούνται εξουσίες από κάποια κεντρική ή περιφερειακή αρχή, στις τοπικές αρχές πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να αφήνεται διακριτική ευχέρεια για την προσαρμογή της άσκησής τους στις τοπικές συνθήκες.

6. Η γνώμη των τοπικών αρχών πρέπει να ζητείται και να δίδεται, εφόσον είναι δυνατόν, εγκαίρως και με κατάλληλο τρόπο στο στάδιο προγραμματισμού και λήψης απόφασης για όλα τα θέματα που τις αφορούν άμεσα.

Άρθρο 5

Προστασία εδαφικών ορίων τοπικών αρχών

Αλλαγές των εδαφικών ορίων τοπικής αρχής δεν πρέπει να γίνονται χωρίς να ζητηθεί και ληφθεί προηγουμένως η γνώμη των ενδιαφερομένων τοπικών κοινοτήτων, πιθανώς με δημοψήφισμα όπου τούτο επιτρέπεται από το νόμο.

Άρθρο 6

Κατάλληλες διοικητικές δομές και πόροι για την εκπλήρωση της αποστολής τοπικών αρχών

1. Χωρίς επηρεασμό των γενικότερων νομοθετικών διατάξεων, οι τοπικές αρχές πρέπει να είναι ικανές να αποφασίζουν τις δικές τους εσωτερικές διοικητικές δομές με σκοπό να τις προσαρμόζουν με τις τοπικές ανάγκες και να διασφαλίζουν αποτελεσματική διαχείριση.

2. Οι όροι υπηρεσίας των υπαλλήλων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι τέτοιοι ώστε να επιτρέπουν την πρόσληψη υψηλής στάθμης προσωπικού με βάση την αξία και την ικανότητα για το σκοπό αυτό πρέπει να παρέχονται επαρκείς εκπαιδευτικές ευκαιρίες, επαρκής αμοιβή και προοπτική σταδιοδρομίας.

Άρθρο 7

Όροι άσκησης ευθυνών σε τοπικό επίπεδο

1. Οι όροι του λειτουργήματος των εκλεγόμενων τοπικών αντιπροσώπων πρέπει να διαλαμβάνουν την ελεύθερη άσκηση των καθηκόντων τους.
2. Πρέπει να επιτρέπουν κατάλληλη οικονομική αποζημίωση για έξοδα γενόμενα κατά την άσκηση του συγκεκριμένου λειτουργήματος, καθώς επίσης, όπου είναι εφαρμόσιμο, και αποζημίωση για διαφυγόντα κέρδη ή αμοιβή για προσφερθείσα εργασία και ανάλογη προστασία κοινωνικής ευημερίας.
3. Κάθε αρμοδιότητα ή δραστηριότητα που θεωρείται ασυμβίβαστη με την κατάληψη τοπικού αιρετού λειτουργήματος πρέπει να καθορίζεται από το νόμο ή τις θεμελιώδεις νομικές αρχές.

Άρθρο 8

Διοικητική εποπτεία δραστηριοτήτων τοπικών αρχών

1. Κάθε διοικητική εποπτεία τοπικών αρχών μπορεί μόνον να ασκείται σύμφωνα με τέτοιες διαδικασίες και σε τέτοιες περιπτώσεις όπως προβλέπονται από το Σύνταγμα ή το νόμο.
2. Κάθε διοικητική εποπτεία των δραστηριοτήτων των τοπικών αρχών αποβλέπει κανονικά μόνον στη διασφάλιση συμμόρφωσης προς το νόμο και τις συνταγματικές αρχές. Η διοικητική εποπτεία όμως μπορεί να ασκείται αναφορικά με τη σκοπιμότητα από ανωτέρου επιπέδου αρχές σε σχέση με καθήκοντα των οποίων η εκτέλεση ανατίθεται σε τοπικές αρχές.
3. Η διοικητική εποπτεία τοπικών αρχών πρέπει να ασκείται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η παρέμβαση της εποπτεύουσας αρχής διατηρείται ανάλογα με τη σπουδαιότητα των συμφερόντων που προορίζεται να προστατεύει.

Άρθρο 9

Οικονομικοί πόροι τοπικών αρχών

1. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, μέσα στα πλαίσια της εθνικής οικονομικής πολιτικής, να έχουν τους ιδικούς τους επαρκείς οικονομικούς πόρους, τους οποίους να μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα μέσα στα πλαίσια των εξουσιών τους.
2. Οι οικονομικοί πόροι των τοπικών αρχών πρέπει να είναι ανάλογοι με τις ευθύνες που προβλέπει το Σύνταγμα και ο νόμος.
3. Μέρος τουλάχιστο των οικονομικών πόρων των τοπικών αρχών πρέπει να προέρχεται από τοπικούς φόρους και τέλη των οποίων το ύψος έχουν εξουσία να καθορίζουν μέσα στα όρια του νόμου.
4. Τα οικονομικά συστήματα στα οποία βασίζονται οι διαθέσιμοι στις τοπικές αρχές πόροι πρέπει να είναι αρκετά ποικίλης και ευέλικτης φύσης για να μπορούν οι αρχές αυτές να συμβαδίζουν, κατά το δυνατόν, με την πραγματική εξέλιξη του κόστους εκπλήρωσης των καθηκόντων τους.
5. Η προστασία των οικονομικά ασθενέστερων τοπικών αρχών απαιτεί την καθιέρωση διαδικασιών οικονομικής εξισορρόπησης ή αναλογικών μέτρων που προορίζονται να διορθώσουν τις συνέπειες της άνισης κατανομής του δυναμικού των οικονομικών πόρων και των οικονομικών βαρών που καλούνται αυτές να επωμισθούν. Οι διαδικασίες και τα μέτρα αυτά δεν ελαττώνουν τη διακριτική εξουσία των τοπικών αρχών που μπορούν να ασκήσουν μέσα στη δική τους σφαίρα ευθύνης.
6. Η γνώμη των τοπικών αρχών πρέπει να ζητείται, με κατάλληλο τρόπο, πάνω στον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να γίνει η ανακατανομή των πόρων σ' αυτές.

7. Όσο είναι δυνατόν, οι χορηγίες σε τοπικές αρχές, δεν πρέπει να διατίθενται για τη χρηματοδότηση εξειδικευμένων έργων. Η παροχή χορηγιών δεν αποστερεί τη βασική ελευθερία των τοπικών αρχών να ασκούν πολιτική διακριτικής ευχέρειας μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητάς τους.

8. Για το σκοπό δανεισμού για κεφαλαιουχικές επενδύσεις, οι τοπικές αρχές πρέπει να έχουν δικαίωμα προσφυγής στην εθνική κεφαλαιαγορά μέσα στα όρια του νόμου.

Άρθρο 10

Δικαίωμα συνασπισμού τοπικών αρχών

1. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, κατά την άσκηση των εξουσιών τους, να συνεργάζονται και, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να δημιουργούν κοινοπραξίες μαζί με άλλες τοπικές αρχές με σκοπό την εκπλήρωση καθηκόντων κοινού ενδιαφέροντος.

2. Το δικαίωμα τοπικών αρχών να ανήκουν σε κάποιο σύνδεσμο για την προστασία και προαγωγή κοινών ενδιαφερόντων τους, καθώς επίσης να ανήκουν σε κάποιο διεθνή σύνδεσμο τοπικών αρχών πρέπει να αναγνωρίζεται σε κάθε Κράτος.

3. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, κάτω από όρους τους οποίους θέλει προβλέψει ο νόμος, να συνεργάζονται με τις ομόλογες αρχές άλλων Κρατών.

Άρθρο 11

Νομική προστασία της τοπικής αυτοδιοίκησης

Οι τοπικές αρχές δικαιούνται να προσφεύγουν σε δικαστικά ένδικα μέσα με σκοπό τη διασφάλιση της ελεύθερης άσκησης των εξουσιών τους και σεβασμού των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως αυτές περιέχονται στο Σύνταγμα ή την εσωτερική νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ II

Ποικίλες διατάξεις

Άρθρο 12

Δεσμεύσεις

1. Κάθε Μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο από είκοσι τουλάχιστο παραγράφους του Μέρους I του Χάρτη, εκ των οποίων οι δέκα τουλάχιστο πρέπει να επιλεγούν μεταξύ των ακόλουθων παραγράφων:

- Άρθρο 2,
- Άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2,
- Άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2 και 4,
- Άρθρο 5,
- Άρθρο 7, παράγραφος 1,
- Άρθρο 8, παράγραφος 2,
- Άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2 και 3,
- Άρθρο 10, παράγραφος 1,
- Άρθρο 11.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος, όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, οφείλει να γνωστοποιήσει στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τις παραγράφους που επέλεξε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου I του Άρθρου αυτού.

3. Κάθε Μέρος μπορεί, σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, να γνωστοποιήσει στο Γενικό Γραμματέα ότι θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο απ' οποιασδήποτε παραγράφου του Χάρτη αυτού τις οποίες δεν έχει ήδη αποδεχθεί δυνάμει των όρων της παραγράφου 1 του Άρθρου αυτού. Οι δεσμεύσεις αυτές που αναλαμβάνονται μεταγενέστερα θεωρούνται ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης του γνωστοποιούντος αυτές Μέρους και θα έχουν την ίδια ισχύ από της πρώτης ημέρας του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 13

Αρχές στις οποίες εφαρμόζεται ο Χάρτης

Οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης που περιέχονται στον παρόντα χάρτη εφαρμόζονται σ' όλες τις κατηγορίες τοπικών αρχών που υπάρχουν μέσα στην επικράτεια του Μέρους. Όμως, κάθε Μέρος μπορεί, όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει τις κατηγορίες τοπικών ή περιφερειακών αρχών στις οποίες προτίθεται να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη ή τις οποίες προτίθεται να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του. Αυτό μπορεί, επίσης, να περιλάβει και άλλες κατηγορίες τοπικών ή περιφερειακών αρχών μέσα στο πεδίο εφαρμογής του Χάρτη με μεταγενέστερη γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 14

Παροχή πληροφοριών

Κάθε Μέρος αποστέλλει στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης κάθε σχετική πληροφορία που αφορά σε νομοθετικές διατάξεις και άλλα μέτρα που έχει λάβει για σκοπούς συμμόρφωσης προς τους όρους του Χάρτη αυτού.

ΜΕΡΟΣ III

Άρθρο 15

Υπογραφή, επικύρωση και έναρξη ισχύος

1. Ο Χάρτης αυτός είναι ανοικτός για υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Ο Χάρτης αυτός τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία στην οποία τέσσερα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εκφράσει την συγκατάθεσή τους να δεσμευθούν από το Χάρτη σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αναφορικά με οποιοδήποτε Κράτος-μέλος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συγκατάθεσή του να δεσμευθεί από αυτό, ο Χάρτης τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 16

Ρήτρα εδαφικής εφαρμογής

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει την επικράτεια ή επικράτειες στις οποίες ο Χάρτης αυτός θα εφαρμόζεται.

2. Κάθε Κράτος μπορεί σε μετέπειτα ημερομηνία, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή

του Χάρτη αυτού σ' οποιαδήποτε άλλη επικράτεια που καθορίζεται στη δήλωση. Αναφορικά με τέτοια επικράτεια ο Χάρτης τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται δυνάμει των δύο προηγούμενων παραγράφων μπορεί, αναφορικά με οποιαδήποτε επικράτεια που καθορίζεται σε τέτοια δήλωση, να ανακληθεί με γνωστοποίηση απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα. η ανάκληση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 17

Καταγγελία

1. Κάθε Μέρος μπορεί να καταγγείλει το Χάρτη αυτό οποτεδήποτε μετά από την εκπνοή μιας πενταετούς περιόδου αρχομένης από την ημερομηνία στην οποία ο Χάρτης ετέθη σε ισχύ αναφορικά με το Μέρος τούτο. Έξι μηνών προειδοποίηση απαιτείται να δίδεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η καταγγελία αυτή δεν επηρεάζει το κύρος του Χάρτη αναφορικά με τα λοιπά Μέρη, νοουμένου ότι πάντοτε τα Μέρη δεν είναι λιγότερα των τεσσάρων.

2. Κάθε Μέρος μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που εκτίθενται στην προηγούμενη παράγραφο, να καταγγείλει οποιαδήποτε παράγραφο του Μέρους I του Χάρτη την οποία έχει αποδεχθεί, νοουμένου ότι το Μέρος παραμένει δεσμευμένο από τον αριθμό και τύπο των παραγράφων που αναφέρονται στο Άρθρο 12, παράγραφος 1. Κάθε Μέρος το οποίο, με την καταγγελία μιας παραγράφου, δεν πληροί πλέον τις απαιτήσεις του Άρθρου 12, παράγραφος 1, θεωρείται ότι έχει καταγγείλει επίσης αυτό τον ίδιο το Χάρτη.

Άρθρο 18

Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης:

- (α) κάθε υπογραφή·
- (β) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης·
- (γ) κάθε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Χάρτη σύμφωνα με το Άρθρο 15·
- (δ) κάθε γνωστοποίηση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 12, παράγραφος 2 και 3·
- (ε) κάθε γνωστοποίηση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 13·
- (στ) κάθε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση σχετική με το Χάρτη αυτό.

Σε μαρτυρία των πιο πάνω οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό το σκοπό, έχουν υπογράψει τον παρόντα Χάρτη.

Έγινε στο Στρασβούργο στις 15 Οκτωβρίου 1985, στα αγγλικά και γαλλικά, και των δυο κειμένων αυτών εξ ίσου αυθεντικών, σε ένα και μόνο αντίγραφο που θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει πιστοποιημένα αντίγραφα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΠΟΥ ΠΗΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ

Ερώτηση 1^η:

Έχετε εκλεγεί Δημοτικός Σύμβουλος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για μια 5ετή θητεία. Πιστεύετε ότι η αποστολή του Δημοτικού Συμβουλίου στην αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο έχει να παίξει σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο;

Απάντηση:

Μπορώ να πω με βεβαιότητα ΝΑΙ καθότι δίδεται η ευκαιρία στο Δημοτικό Συμβούλιο να καθορίσει τη σωστή πολιτική για την πόλη του και τα προβλήματά της.

Ερώτηση 2^η:

Πιστεύετε ότι με τη ψήφιση το 1985 του νέου περί Δήμων Νόμου η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο έχει αναβαθμιστεί και τι ρόλο μπορεί να παίξει στην παροχή εξυπηρέτησης και ουσιαστικής βοήθειας στην επίλυση ζωτικών προβλημάτων που ταλανίζουν την πόλη και τους πολίτες της;

Απάντηση:

Πιστεύω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο με τη ψήφιση του νέου περί Δήμων Νόμου το 1985, έχει βρει τη σωστή ταυτότητά της και ότι οι κατάλληλα στελεχωμένοι Δήμοι θα μπορέσουν να υλοποιήσουν τόσο τον Κυβερνητικό, όσο και τον τοπικό προγραμματισμό για την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών προς το δημότη, αλλά παράλληλα με την εκπροσώπηση του στο Δημοτικό Συμβούλιο μέσω των εκλεγμένων Δημοτικών αρχόντων, να μπορεί να καθορίσει τη σωστή για την επίλυση των προβλημάτων πολιτική.

Ερώτηση 3^η:

Πιστεύετε ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι αναβαθμισμένος ή υποβαθμισμένος;

Απάντηση:

Εάν κάνουμε μια σύγκριση με το τι συνέβαινε στις μικρές κοινωνίες πριν από την Ανεξαρτησία της Κύπρου το 1960, τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη ψήφιση του Νέου Περί Δήμων Νόμου το 1985, πιστεύω ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο είναι ουσιαστικά αναβαθμισμένος καθότι δίδεται η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες (Κοινοτικά Συμβούλια, Δήμους, Επαρχίες-Νομαρχίες) να εκλέγουν οι ίδιοι τους τοπικούς τους άρχοντες και να μπορούν οι ίδιοι να χαράσσουν πολιτική τόσο για την επίλυση των προβλημάτων όσον και τον προβληματισμό των διαφόρων έργων που θα έχουν σαν στόχο την καλυτέρευση της ποιότητας ζωής και την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες δημότες.

Ερώτηση 4^η:

Ο θεσμός των Υποεπιτροπών στο Δημοτικό Συμβούλιο επιδρά θετικά ή αρνητικά στην όλη λειτουργία και προσφορά του Δήμου;

Απάντηση:

Νομίζω ΝΑΙ, καθότι δίδεται η ευκαιρία για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και τον καθορισμό πολιτικής για συγκεκριμένα θέματα από τα μέλη των υποεπιτροπών.

Ερώτηση 5^η:

Ποια η άποψη σας για την αποτελεσματικότητα της δημοτικής μηχανής;

Απάντηση:

Έχει αρχίσει να βελτιώνεται. Υπάρχει θέληση για συνεχή επιμόρφωση. Πρέπει όμως να γίνουν και άλλα βήματα.

Ερώτηση 6^η:

Νομίζετε ότι οι διάφορες υπηρεσίες του Δήμου είναι σε αρκετά ικανοποιητικό ή σε χαμηλό επίπεδο στελεχωμένες;

Απάντηση:

Πιστεύω ότι είναι σε ικανοποιητικό βαθμό στελεχωμένες. Πολιτική του Δημοτικού Συμβουλίου είναι με τις νέες προσλήψεις να επιτυγχάνεται η σταδιακή περαιτέρω ακαδημαϊκή στελέχωση.

Ερώτηση 7^η:

Πιστεύετε ότι υπάρχουν στο Δήμο Λεμεσού υπάρχουν ικανά στελέχη που να μπορούν να συμβάλουν στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς το δημότη;

Απάντηση:

ΝΑΙ. Υπάρχουν σε κάθε τμήμα / Υπηρεσία 2-3 πολύ ικανά και άρτια εκπαιδευμένα στελέχη και γίνεται σε μεγάλο βαθμό από την υπηρεσία η σωστή εκμετάλλευση των γνώσεων, των εμπειριών και ικανοτήτων τους.

Ερώτηση 8^η:

Νομίζετε ότι ο Τεχνολογικός και Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός που διαθέτουν οι υπηρεσίες του Δήμου είναι ικανοποιητικός για την εξυπηρέτηση των δημοτών;

Απάντηση:

ΝΑΙ, σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό και πρέπει συνεχώς να εμπλουτίζεται και να αναβαθμίζεται για την όσο το δυνατό καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Ερώτηση 9^η:

Ποια η άποψη σας για την επιστημονική κατάρτιση και την πρόθεση του υπαλληλικού προσωπικού του Δήμου για προσφορά υπηρεσιών στο Δημότη;

Απάντηση:

Άποψη μου είναι ότι στην υψηλή πυραμίδα της δημοτικής μηχανής υπάρχουν ικανοί επιστημονικώς καταρτισμένοι υπάλληλοι οι οποίοι συμβάλλουν στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους δημότες.

Ερώτηση 10^η:

Με τις σύγχρονες μεθόδους που χρησιμοποιούνται στον ευρύτερο δυνατό στο τομέα πιστεύετε ότι η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (internet) θα συμβάλει στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών;

Απάντηση:

Οφείλει και ο Δήμος να αναδιοργανώσει τις υπηρεσίες του, ώστε να μπορεί να βρίσκεται μέσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι αλλά και για να ανταποκρίνεται με επιτυχία στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Ερώτηση 11^η:

Πιστεύετε ότι σαν Δημοτικός Σύμβουλος έχετε την απαραίτητη βοήθεια και υποστήριξη από τη δημοτική υπηρεσία στο έργο σας;

Απάντηση:

Πιστεύω ότι υπάρχει και η θέληση και η αναγκαία πρωτοβουλία από μέρους της Δημοτικής υπηρεσίας για να μας βοηθήσει στο έργο μας.

Ερώτηση 12^η:

Μπορείτε να μας σχολιάσετε σε γενικές γραμμές τη σχέση σας με τους άλλους Δημοτικούς Συμβούλους και με το Δήμαρχο;

Απάντηση:

Μπορώ να πω ότι υπάρχει πολύ καλό πνεύμα συνεργασίας και αλληλοκατανόησης για το καλό του Δήμου και της πόλης γενικότερα.

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΠΟΥ ΠΗΡΑ ΑΠΟ
ΕΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟ/ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗ**

Ερώτηση 1^η:

Κύριε Κυριάκου, είστε ο Οικονομικός Διευθυντής του Δήμου Λεμεσού. Μπορείτε να μου πείτε παρακαλώ λίγα λόγια για τον εαυτό σας; Πόσα χρόνια υπηρεσίας έχετε στο Δήμο και τι προσόντα – ακαδημαϊκή μόρφωση έχετε;

Απάντηση:

Έχω στο Δήμο Λεμεσού 20 χρόνια υπηρεσίας. Είμαι απόφοιτος του Πανεπιστημίου του Λονδίνου BSC (Επη) Hans και μέλος του Συνδέσμου Επαγγελματιών Λογιστών FCCA.

Ερώτηση 2^η:

Πιστεύετε ότι ο θεσμός των Υποεπιτροπών στο Δημοτικό Συμβούλιο επιδρά θετικά ή αρνητικά στην όλη λειτουργία της Δημοτικής Μηχανής;

Απάντηση:

Σε μεγάλο βαθμό επιδρά θετικά, όμως πιστεύω πως ορισμένες από αυτές όπως π.χ. η επιτροπή Φορολογιών θα μπορούσε να έχει εκτελεστικές εξουσίες για τη γρήγορη εφαρμογή των αποφάσεων.

Ερώτηση 3^η:

Ποια η άποψη σας για την αποτελεσματικότητα της δημοτικής μηχανής στην προσφορά Υπηρεσιών;

Απάντηση:

Μπορώ να πω ότι τα τελευταία χρόνια είναι αρκετά ικανοποιητική. Υπάρχουν όμως περιθώρια βελτίωσης.

Ερώτηση 4^η:

Νομίζετε ότι οι διάφορες υπηρεσίες του Δήμου είναι αρκετά ικανοποιητικές ή σε χαμηλό επίπεδο στελεχωμένες; Ποια η άποψη σας για το βαθμό στελέχωσης του τμήματός σας;

Απάντηση:

Πιστεύω ότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα και οι υπηρεσίες είναι ικανοποιητικά στελεχωμένες με ικανά καταρτισμένα άτομα. Δια το τμήμα μου πιστεύω ότι έχει τα τελευταία χρόνια με τη δική μου συνεισφορά ο βαθμός στελέχωσης κρίνεται ικανοποιητικός.

Ερώτηση 5^η:

Πιστεύετε ότι υπάρχουν στο Δήμο και στο τμήμα σας ικανά στελέχη που να μπορούν να συμβάλουν στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς το δημότη;

Απάντηση:

Υπάρχουν, όμως όχι σε ικανοποιητικό αριθμό. Επιβάλλεται η πρόσληψη με φειδώ προσοντούχων.

Ερώτηση 6^η:

Νομίζετε ότι ο Τεχνολογικός και Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός που διαθέτουν οι υπηρεσίες του Δήμου είναι ικανοποιητικές για την εξυπηρέτηση των δημοτών;

Απάντηση:

Ναι είναι ικανοποιητικές επειδή βοηθούν στην περαιτέρω αναβάθμιση για περισσότερες γνώσεις και εμπειρίες ως μόνιμη βάση για τη συνέχεια.

Ερώτηση 7^η:

Ποια η άποψη σας για την επιστημονική κατάρτιση και την πρόθεση του υπαλληλικού προσωπικού του Δήμου για προσφορά υπηρεσιών στο Δημότη;

Απάντηση:

Ο Δήμος διαθέτει ικανά καταρτισμένα στελέχη και πρόθυμα να εξυπηρετήσουν το Δημότη.

Ερώτηση 8^η:

Με τις σύγχρονες μεθόδους που χρησιμοποιούνται στον ευρύτερο δημόσιο στο τομέα πιστεύετε ότι η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (internet) θα συμβάλει στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών;

Απάντηση:

Χωρίς αμφιβολία επιβάλλεται από τις ανάγκες των καιρών η ιστοσελίδα της υπηρεσίας ενημερώνεται συνεχώς προς όφελος των δημοτών (πληροφόρηση).

Ερώτηση 9^η:

Πιστεύετε ότι σαν Δημοτικός Υπάλληλος/Τμηματάρχης έχετε την απαραίτητη βοήθεια και υποστήριξη από τη δημοτική υπηρεσία και τους άλλους Τμηματάρχες στο έργο σας;

Απάντηση:

Ναι. Όμως υπάρχουν περιθώρια για καλύτερευση και πιο συστηματικό συντονισμό της όλης δημοτικής μηχανής.

Ερώτηση 10^η:

Μπορείτε να μας σχολιάσετε σε γενικές γραμμές τη σχέση σας με τους άλλους Τμηματάρχες και με το Δήμαρχο;

Απάντηση:

Αντικειμενική και σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Όμως πιστεύω ότι χρειάζονται περισσότερες επαφές και ανταλλαγή απόψεων προς όφελος της Δημοτικής Μηχανής.

Ερώτηση 11^η:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχετε μια σημαντική προϋπηρεσία στο Δήμο πάνω από 15 χρόνια. Μπορείτε μέσα από την εμπειρία σας να μας αξιολογήσετε το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σήμερα;

Απάντηση:

Από το 1992 που προσλήφθηκα στο Δήμο, έχοντας μια προϋπηρεσία πέραν των 17 χρόνων, πιστεύω ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο έχει αναβαθμιστεί σημαντικά. Χρειάζονται όμως να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις-βελτιώσεις στον Περί Δήμων Νόμο, ώστε αυτός να καταστεί πιο λειτουργικός προς όφελος τόσο των Δημοτών, όσο και της Δημοτικής μηχανής. Σε όλους τους δήμους η δημοτική μηχανή έχει στελεχωθεί με άρτια καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό όπου γίνεται ένας συγκερασμός γνώσεων στη συλλογική προσπάθεια για αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής του πολίτη - δημότη.

Ερώτηση 12^η:

Γνωρίζετε να μας πείτε εάν υπάρχει συλλογικό όργανο στην Κύπρο το οποίο ασχολείται με το συντονισμό των διαφόρων υπηρεσιών, την ενημέρωση και την εκπαίδευση του προσωπικού των Δήμων ώστε αυτό να συμβάλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Απάντηση:

Από τη σύσταση και τη ψήφιση του νέου Περί Δήμων Νόμου το 1985 προήλθε σαν αναγκαίο επακόλουθο η ίδρυση της Ένωσης Δήμων Κύπρου η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στον όλο σχεδιασμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, στη διοίκηση της οποίας συμμετέχουν όλοι οι Δήμοι όπου τους δίδεται η ευκαιρία μέσω των εκπροσώπων τους να καθορίσουν την κατάλληλη πολιτική η οποία στη συνέχεια σε συνδυασμό με την ποιοτική υποδομή του κάθε δήμου να παίζει το δικό της ρόλο στην αναβάθμιση του ρόλου και της αποστολής της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της συνέντευξής μου με ένα Δημοτικό Σύμβουλο και ένα Δημοτικό Υπάλληλο, είναι πολύ σημαντικά. Μιλώντας μαζί τους, έχω αντιληφθεί ότι το επίπεδο αναβάθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο και ιδιαίτερα στο Δήμο της Λεμεσού, έχει αναβαθμιστεί κατά πολύ. Από τις διάφορες ερωτήσεις που τους είχα υποβάλει και από τις απαντήσεις τους, έχω εξάγει τα πλέον εποικοδομητικά συμπεράσματα.

Οι δραστηριότητες του Δήμου, οι σύγχρονες απαιτήσεις, η πρόσληψη προσοντούχου προσωπικού, ο σύγχρονος εξοπλισμός, η συνεργασία και η καθοδήγηση του προσωπικού στη λήψη αποφάσεων συμβάλλουν στην όλη αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο και ιδιαίτερα στον Δήμο Λεμεσού.

Συγκεκριμένα:

✓ Η αποστολή του Δημοτικού Συμβουλίου στην αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, έχει να παίξει σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο, καθότι δίδεται η ευκαιρία στο Δημοτικό Σύμβουλο να καθορίσει τη σωστή για την πόλη του και τα προβλήματά της πολιτική.

✓ Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο με τη ψήφιση του νέου περί Δήμων Νόμου το 1985, έχει βρει τη σωστή ταυτότητά της και ότι οι κατάλληλα στελεχωμένοι Δήμοι θα μπορέσουν να υλοποιήσουν τόσο τον Κυβερνητικό, όσον και τον τοπικό προγραμματισμό για την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών προς το δημότη, αλλά παράλληλα με την εκπροσώπηση του στο Δημοτικό Συμβούλιο μέσω των εκλεγμένων Δημοτικών αρχόντων, να μπορεί να καθορίσει τη σωστή πολιτική για την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων.

✓ Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, είναι αναβαθμισμένος διότι αν κάνουμε μια σύγκριση με το τι συνέβαινε στις μικρές κοινωνίες πριν από την Ανεξαρτησία της Κύπρου το 1960, τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη ψήφιση του Νέου Περί Δήμων Νόμου το 1985, πιστεύω ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο είναι ουσιαστικά αναβαθμισμένος, καθότι δίδεται η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες (Κοινοτικά Συμβούλια, Δήμους, Επαρχίες-Νομαρχίες) να εκλέγουν οι ίδιοι τους τοπικούς τους άρχοντες και να μπορούν οι ίδιοι να χαράσσουν πολιτική τόσο για την επίλυση των προβλημάτων, όσον και τον προβληματισμό των διαφόρων έργων που θα έχουν σαν στόχο την καλύτερευση της ποιότητας ζωής και την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες δημότες.

- ✓ Ο θεσμός των Υποεπιτροπών στο Δημοτικό Συμβούλιο επιδρά θετικά στην όλη λειτουργία και προσφορά του Δήμου, καθότι δίδεται η ευκαιρία για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και τον καθορισμό πολιτικής για συγκεκριμένα θέματα από τα μέλη των υποεπιτροπών.
- ✓ Η αποτελεσματικότητα της δημοτικής μηχανής έχει αρχίσει να βελτιώνεται. Υπάρχει θέληση για συνεχή επιμόρφωση. Πρέπει όμως να γίνουν και άλλα βήματα.
- ✓ Οι διάφορες υπηρεσίες του Δήμου είναι σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο στελεχωμένες. Πολιτική του Δημοτικού Συμβουλίου είναι με τις νέες προσλήψεις να επιτυγχάνεται η σταδιακή περαιτέρω ακαδημαϊκή στελέχωση.
- ✓ Στο Δήμο Λεμεσού υπάρχουν ικανά στελέχη που μπορούν να συμβάλουν στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς το δημότη. Υπάρχουν σε κάθε τμήμα / Υπηρεσία 2-3 πολύ ικανά και άρτια εκπαιδευμένα στελέχη και γίνεται σε μεγάλο βαθμό από την υπηρεσία, η σωστή εκμετάλλευση των γνώσεων, των εμπειριών και των ικανοτήτων τους.
- ✓ Ο Τεχνολογικός και ο Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός που διαθέτουν οι υπηρεσίες του Δήμου είναι ικανοποιητικός για την εξυπηρέτηση των δημοτών. Συνεχώς όμως πρέπει να εμπλουτίζεται και να αναβαθμίζεται για την όσο το δυνατό καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού. Στην υψηλή πυραμίδα της δημοτικής μηχανής, υπάρχουν ικανοί επιστημονικώς καταρτισμένοι υπάλληλοι, οι οποίοι συμβάλλουν στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους δημότες.
- ✓ Συνοψίζοντας όλα τα πιο πάνω, πιστεύω ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο έχει αναβαθμιστεί σημαντικά. Χρειάζονται όμως να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις-βελτιώσεις στον Περί Δήμων Νόμο, ώστε αυτός να καταστεί πιο λειτουργικός προς όφελος τόσο των Δημοτών, όσο και της Δημοτικής μηχανής. Σε όλους τους Δήμους, η δημοτική μηχανή έχει στελεχωθεί με άρτια καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό όπου γίνεται ένας συγκερασμός γνώσεων στη συλλογική προσπάθεια για αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής του πολίτη-δημότη.
- ✓ Από τη σύσταση και τη ψήφιση του νέου Περί Δήμων Νόμου το 1985 προήλθε σαν αναγκαίο επακόλουθο η ίδρυση της Ένωσης Δήμων Κύπρου η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στον όλο σχεδιασμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, στη διοίκηση της οποίας συμμετέχουν όλοι οι Δήμοι όπου τους δίδεται η ευκαιρία μέσω των εκπροσώπων τους, να καθορίσουν την κατάλληλη πολιτική η οποία στη συνέχεια σε συνδυασμό με την ποιοτική υποδομή του κάθε Δήμου, να παίζει το δικό της ρόλο στην αναβάθμιση του ρόλου και της αποστολής της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4^ο

Το πιο κάτω ερωτηματολόγιο παρατίθεται στα πλαίσια της Πτυχιακής μου Εργασίας με θέμα «Αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην περίπτωση της πόλεως της Λεμεσού». Παρακαλώ τους πολίτες της Λεμεσού όπως απαντήσουν τις σχετικές ερωτήσεις, ούτε ώστε να ερευνηθεί η συμμετοχή των Δημοτών στην κοινωνικο - πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου μας, για τον οποίο διεξάγεται και η σχετική έρευνα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ

(α) Άρρεν (β) Θήλυ

2. ΗΛΙΚΙΑ

(α) 18-30 (β) 31-45 (γ) 46-70 (δ) 71 κ.λπ.

3. ΣΕ ΠΟΙΟ ΔΗΜΟ ΚΑΤΟΙΚΕΙΤΕ?

4. ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ?

- (α) Κεντρική Δημοτική Αγορά
 - (β) Δημόσιος Ζωολογικός Κήπος
 - (γ) Δημοτικές Κατοικίες
 - (δ) Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί
 - (ε) Προσφορά στην Τρίτη Ηλικία (Κ.Α.Π.Η.)
 - (στ) Πατίχειο Κέντρο Ενασχόλησης Ενηλίκων
-

5. ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ?

(α) Ναι (β) Όχι

6. ΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ?

7. ΠΟΙΕΣ ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΑΣ?

(α) Άσχημη (β) Μέτρια (γ) Καλή (δ) Πολύ καλή

8. ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΑ ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

9. ΑΝ ΝΑΙ, ΜΕ ΠΟΙΑ ΜΕΣΑ?

(α) Ραδιόφωνο (β) Τηλεόραση (γ) Περιοδικά (δ) Εφημερίδες (ε) Διαδίκτυο (στ) Υπηρεσίες του Δήμου (ζ) Μέσω φίλων

10. ΕΙΧΑΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

11. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ? ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΤΕ.

12. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΑ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

13. ΑΝ ΟΧΙ, ΠΟΙΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΩΣ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ?

14. ΕΧΟΥΝ ΚΑΠΟΙΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

15. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ? ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΤΕ.

16. ΕΧΕΤΕ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ? ΑΝ ΝΑΙ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΚΑΠΟΙΕΣ.

17. ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ?

- (α) Γιορτή του Καρναβαλιού
 - (β) Ανθεστήρια
 - (γ) Γιορτή του Κατακλυσμού
 - (δ) Καλοκαιρινές εκδηλώσεις
 - (ε) Γιορτή του Κρασιού
 - (στ) Γιορτή νεολαίας
-

18. ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΟΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ?

19. ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ?

(α) Ναι (β) Όχι

20. ΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 2 ΧΡΟΝΙΑ?

21. ΤΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΧΕΤΕ ΣΧΗΜΑΤΙΣΕΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ?

(α) Άσχημη (β) Μέτρια (γ) Καλή (δ) Πολύ καλή

22. ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

23. ΑΝ ΝΑΙ, ΜΕ ΠΟΙΑ ΜΕΣΑ?

(α) Ραδιόφωνο (β) Τηλεόραση (γ) Περιοδικά (δ) Εφημερίδες (ε) Διαδίκτυο (στ) Υπηρεσίες του Δήμου (ζ) Μέσω φίλων

24. ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

25. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ? ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΤΕ.

26. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΑΣ, ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΑ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

27. ΑΝ ΟΧΙ, ΠΟΙΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ?

28. ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

29. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ? ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΤΕ.

30. ΕΧΕΤΕ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ? ΑΝ ΝΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΚΑΠΟΙΕΣ.

31. ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ?

(α) Δημοτική βιβλιοθήκη

(β) Δημοτική Πινακοθήκη

(γ) Πατίχειο Δημοτικό θέατρο

(δ) Μουσείο λαϊκής τέχνης

(ε) Δημοτικό Ωδείο

(στ) Δημοτικό Εργαστήριο Τέχνης

32. ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΟΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ?

33. ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ? ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ ΚΑΘΕ ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ.

34. ΤΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΧΕΤΕ ΣΧΗΜΑΤΙΣΕΙ?

(α) Άσχημη (β) Μέτρια (γ) Καλή (δ) Πολύ καλή

35. ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΑ ΝΕΑ ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

36. ΑΝ ΝΑΙ, ΜΕ ΠΟΙΑ ΜΕΣΑ?

(α) Ραδιόφωνο (β) Τηλεόραση (γ) Περιοδικά (δ) Εφημερίδες (ε) Διαδίκτυο (στ) Υπηρεσίες του Δήμου (ζ) Μέσω φίλων

37. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΑΣ, ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΑ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

38. ΑΝ ΟΧΙ, ΠΟΙΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ?

39. ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ?

(α) Ναι (β) Όχι

40. ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ? ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΤΕ.

41. ΕΧΕΤΕ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΣΑΣ? ΑΝ ΝΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΚΑΠΟΙΕΣ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ.

ΕΥΕΛΠΙΣΤΩ ΟΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΙΔΕΕΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΡΑΪΚΟΥ

Παραδόσεις Γενικής Πολιτειολογίας, 1984

• ΑΡΧΕΙΟ

Δήμου Λεμεσού

• ΑΡΧΕΙΟ

Κυπριακής Βουλής των Αντιπροσώπων

• ΑΡΧΕΙΟ

Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), Λευκωσία

• ΑΡΧΕΙΟ

Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Σ.Α.Λ.Α.)

• ΑΡΧΕΙΟ

Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Σ.Υ.Λ.)

• ΑΡΧΕΙΟ

Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού)

• ΑΡΧΕΙΟ

Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών (Υπουργείο Εσωτερικών), Λευκωσία

• ΑΡΧΕΙΟ

Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

• **ΑΡΧΕΙΟ**

Υπουργείου Εσωτερικών, Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, Λευκωσία

• **ΑΡΧΕΙΟ**

Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών (Κλάδος Μελετών), Λευκωσία

• **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ**

Σύστημα του ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου, 7^η έκδοση, 1991

• **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΕΜΕΣΟΥ**

• **ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΜΕΣΟΥ**

• **ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, 1988**

• **ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗ ΟΔΥΣΣΕΩΣ**

"Διοίκηση των Δήμων μέσα στα πλαίσια του Περί Δήμων Νόμου", Νόμος 111/1985
Αρ. 3, 1991

• **ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

• **ΚΥΠΡΟΣ**

Έκδοση Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.)

• **ΛΕΜΕΣΟΣ**

Έκδοση Συνδέσμου Ξενοδόχων Λεμεσού

• **ΝΟΜΟΣ 111/1985 ΤΟΥ 1985**

Περί Δήμων

• ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 1960
Άρθρα 146, 173, 178 και 188

• ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΝΟΜΟΣ 54(1) ΤΟΥ 1992
Περί Δήμων

• 25 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Έκδοση Κυβερνητικού Τυπογραφείου